Poštnina plačana v gotovini

Leto IX, št. 37

Ljubljana, nedelja 12. februarja 1928

Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—, za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 2036.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 2499

Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Tudi Perićeva misija bo končala z neuspehom?

Vse parlamentarne skupine so mu obljubile svojo podporo, nepremostljive zapreke pa mu stavijo vukićevićevci

Dr. Perić je dobil včeraj dopoldne oficijelni mandat za koncentracijsko vlado. – Ves dan se je pogajal s parlamentarnimi šefi, a situacije ni mogel razčistiti. – Nove spletke proti KDK. – Kriza se lahko zavleče še za cel teden. – Senzacijonalne vesti o docela novi soluciji

Beograd, 11. februarja 1. Današnji dan je minil jako mirno. Bilo je kakor v tišini pred viharjem. V uspeh mandata g. dr. Perića ni nihče imel polnega zaupanja in stranke so ga obravnavale sicer dobrohotno, vendar pa skeptično. G. dr. Perić je to čutil in se je obnašal zelo previdno. Ni mogel prikrivati slabosti svojega položaja, ki jo je sam lojalno priznal predsednikom klubov, s katerimi se je razgovarjal. Glavne težhoče mu dela, kakor je bilo že v naprej pričakovati, g. Vukičević, ki je jako razžaljen, da je po vseh teh bojih mogoče njega obiti in mu poiskati namestnika v osebi dr. Perića. G. Vukičević je dr. Perića sprejel baje jako nemilostno in mu dal čutiti, da je čisto odveč.

Kot vzrok, zakaj ne more njegove misije odobriti, je g. Vukičević navajal, da radikalni klub izključuje samostojne demokrate in da nikakor ne more pristati, da bi radičevci dobili finančno ministrstvo. Na drugi strani pa je g. Stjepan Radić kategorično izjavil dr. Periću, da v slučaju, ako bi bila SDS izključena, s kombinacijo ne bo nič. Tudi demokratom ni bilo pogodu, da KDK zahteva finančno ministrstvo zase, vendar so izjavili, da so pripravljeni, se o tem pogajati.

Vsa ta vprašanja pa niso postala akutna radi težkoč, na katere je naletel dr. Perić pri g. Velji Vukičeviću. Razplet situacije je oviral tudi današnji pogreb Ljube Jovanovića, katerega so se udeležili skoro vsi poslanci. Zvečer je bil dr. Perić prav za prav pripravljen vrniti mandat kralju, vendar se zdi, da ga je vladar naprosil, naj čez nedeljo še enkrat poskuša svojo srečo. Tako bo najbrž šele v ponedeljek padla odločitev, ali bo še kdo poskusil s koncentracijskim mandatom in ali dobi kdo mandat za delovno koalicijo. Tudi ako bi še kdo dobil mandat za sestavo koncentracijske vlade, bi to pomenjalo samo nadaljevanje pridobivanja časa za nadaljnje odločitve. Splošno se smatra, da se pripravlja nova koalicija.

V tem pogledu pa še ni dovolj indicij, da bi se mogla izreči prognoza. Vsekakor so šance g. Velje Vukičevića, da obnovi staro koalicijo, minimalne. Težko bo iti preko Demokratske unije, ki šteje 156 članov in ki bi, če bi se ji poverila vlada, gotovo v Narodni skupščini brzo pridobila še več pristašev. To bi res pomenilo spremembo sistema.

Proti taki koaliciji je seveda na delu vse. Zlasti je pomenil umik pašičevcev zmanjšanje nade, da bi se koalicija ojačila z njihovim delom radikalnega kluba. Radi tega vzbujajo pozornost verzije, ki so se začele danes širiti, da se bo namreč tekom prihodnjega tedna pojavila nepričakovana, popolnoma nova solucija, ki naj premakne našo politiko z mrtve točke, na katero je prispela.

V tem razsulu je bitna točka kompaktnost KDK, brez katere so sicer možne prehodne formacije, ni pa možna nobena obnova naše politike. Vsi voditelji KDK povdarjajo, da bo čas za izpremembo sistema že še dozorel, do takrat pa naj drugi prevzamejo odgovornost za vodstvo poslov in za sprejetje proračuna. Velike važnosti je, da se sedaj splošno priznava, da je sedaj veljavni proračun boljši, kakor bo bodoči in da bi ne bila prav nobena škoda, ako bi se dosedanji proračun podaljšal za par mesecev med tem pa bi se skušal proračunski predlog temeljito popraviti. Sedaj je tudi jasno, da je vprašanje državnega posojila še popolnoma nerešeno in da brez avtoritativne vlade ne mo mogoče doseči niti ugodnega kurza niti ugodne obrestne mere. Na podlagi vsega tega opazovanja pričakuje KDK mirno razvoj dogodkov v bližnji bodočnosti.

Pravilnik o poslovnem času

Beograd, 11. februarja 1. Ker je skupščina delegatov industrijskih in gospodarskih zbornic izročila svojo spomenico ministru socijalne politike se je ministrstvo lotilo definitivne redakcije uredbe Uredba bo definitivno redigirana od ministra socijalne politike v sporazumu s trgovinskim ministrom in bo stopila najkasneje koncem tega meseca v veljavo za vso državo.

Beograd, 11. febr. r. Po sinočnji polnočni avdijenci g. Vukičevića, ki se je izvršila na tako skrivnosten način, da so izvedeli beograjski krogi za njo še le danes, je bil dopoldne objavljen uradni komunike, ki povdarja, **da je g. Vukičević v tej avdijenci sam predlagal, naj se poveri mandat za sestavo koncentracijske vlade predsedniku Narodne skupščine g. dr. Periću. V svoji današnji dopoldanski avdijenci je dr. Perić res dobil in sprejel mandat** ter takoj stopil v stike s predstavniki parlamentarnih skupin.

Gg. Radić za KDK, Davidović za DS in dr. Hrasnica za JMO na katere se je dr. Perić najprej obrnil, so ponudbo za vstop v njegovo vlado v načelu sprejeli in mu sporočili svoje zahteve. Dozdevalo se je že, da bo misija dr. Perića uspela, kmalu pa se je izkazalo, da jo skuša z vsemi silami preprečiti baš g. Vukičević, ki je stavil v imenu radikalnega kluba dr. Periću tako težke pogoje, da je jasno, da hoče njegovo misijo obrezuspešiti. Zato tudi današnji dan ni prinesel rešitve in je ostal položaj bistveno nespremenjen.

Dr. Perić je zvečer poročal kralju o rezultatu svojih današnjih pogajanj in bo skušal še jutri nadaljevati svojo akcijo za dosego sporazuma. Splošno pa se domneva, da je tudi njegova misija že propadla ter da bo jutri ali v ponedeljek vrnil kroni mandat.

Kako se bo situacija razvijala potem, se še ne da napovedati. Verjetno pa je, da se bo kriza zelo zavlekla.

Beograd, 11. februarja. p. Današnji dan je potekel v pričakovanju rezultatov misije dr. Perića. Politični krogi so že od vsega početka zelo skeptično presojali uspeh njegove akcije, ker se je že snoči izvedelo, da so vukičevičevci mobilizirali proti njej vse svoje sile.

Vtis sinočnjih dogodkov

Danes dopoldne so zelo živahno komentirali sinočnjo skrivnostno polnočno avdijenco g. Vukičevića, o kateri je v vsej državi poročalo edino «Jutro». Beograjska javnost je izvedela za to avdijenco šele danes, ko je bil o njej objavljen službeni komunike, ki poroča, **da je bil g. Vukičević sinoči v avdijenci ter da je nasvetoval kroni, naj poveri mandat za sestavo koncentracijske vlade predsedniku Narodne skupščine dr. Periću.**

Ta komunike je vzbudil v vsem mestu veliko pozornost, ker je bilo že splošno znano, da je g. Vukičević največji nasprotnik dr. Perića kot bodočega šefa vlade. Že sinoči so vukičevićevci prorokovali neuspeh Perićeve akcije, če bi res on dobil mandat. Splošno pa je baš ta komunike še bolj potrdil utis da je **obstojala včerajšnja misija dr. Perića v glavnem v tem, da prepriča g. Vukičevića, da je edino on ovira za sestavo koncentracijske vlade,** za katero so se izjavile vse parlamentarne skupine, ter da ga pregovori, da se prostovoljno umakne. Ni dvoma, da je skušal g. Vukičević v svoji polnočni avdijenci še v zadnjem hipu uplivati na nadaljnji razvoj dogodkov v svoj prilog, da pa je končno uvidel, da je ves njegov napor zaman in nato res sam svetoval, naj se mandat poveri dr. Periću kot zastopniku radikalske stranke.

Avdijenca dr. Perića

V tej smeri so se razvijali tudi nadaljnji dogodki današnjega dne. G. Vukičević je bil danes že na vse zgodaj v vladnem predsedstvu, kjer se je skoraj ves dan posvetoval s svojimi najožjimi prijatelji in sotrudniki. Dr. Korošec ga je tudi danes spremljal na vseh potih. Malo pred 9. uro je prispel v vladno predsedstvo tudi dr. Perić ki je nato po kratkem razgovoru z g. Vukičevićem odšel na dvor.

Avdijenca dr. Perića je trajala vse do 10. ure. Ker se je vedelo, da bo v tej avdijenci padla odločitev, komu bo poverjen mandat za sestavo vlade, je pričakovala dr. Perića pred dvorom velika množica občinstva, zlasti pa novinarjev. Ko je dr. Perić po dolgem čakanju končno prispel iz avdijence, so ga takoj obkolili novinarji. Na njihova vprašanja, ali ima mandat, jim je dr. Perić kratko izjavil:

«Da, dobil sem mandat za sestavo koncentracijske vlade in to po nasvetu predsednika radikalskega kluba g. Vukičevića.»

Na vprašanje, ali upa na uspeh svoje misije, je dr. Perić odklonil odgovor.

Perićeva pogajanja s parlamentarnimi šefi

Takoj nato je dr. Perić pričel pogajanja s poedinimi parlamentarnimi skupinami. Najprej je odšel v vladno predsedstvo, kjer se je sestal z g. Vukičevićem. Navzoč je bil tudi dr. Korošec, ki pa je kmalu po prihodu dr. Perića odšel. Sestanek med dr. Perićem in Vukičevićem je trajal četrt ure. Nato je odšel dr. Perić v svoj kabinet, odkoder je pismeno obvestil vse šefe parlamentarnih skupin, da je dobil mandat za sestavo koncentracijske vlade te jih prosil za sestanke, da mu povedo svoje mnenje.

Najprej se je dr. Perić ob 1/4 11. sestal z g. Radićem kot predstavnikom KDK, za radikali najmočnejše parlamentarne skupine. Njun razgovor je trajal do 11., nakar je dr. Perić prosil za sestanek g. Ljubo Davidovića, s katerim sta se takoj nato sestala v predsedstvu Narodne skupščine. Razgovor med Ljubo Davidovićem in dr. Perićem je trajal do 11.45. Odhajajoč iz predsedstva Narodne skupščine je g. Davidović izjavil novinarjem, da mu je dr. Perić ponudil vstop v vlado. **«Izjavil sem mu, da principijelno sprejmem njegovo ponudbo, nakar sva razpravljala o podrobnostih. Pogoje, ki sem jih stavil, vam seveda še ne morem izdati. O tem vam bo kaj več povedal g. Perić sam.»**

Dr. Perić se je nato sestal še s predsednikom muslimanskega kluba dr. Hrasnico. Po tem sestanku, ki je bil zelo kratek in je trajal jedva 10 minut, je dr. Hrasnica izjavil novinarjem, da je **v načelu pristal na sodelovanje muslimanov v vladi dr. Perića ter da ni stavil konkretnejših pogojev.** Zahteval je le garancije za to, da ostane v Bosni pomirljivi režim, ki je bil uveden v zadnjem času in da se ne razpali zopet partizanstvo.

S tem so bila dopoldanska pogajanja dr. Perića končana. Novinarjem, ki so nestrpno pričakovali podrobnejših izjav, je dr. Perić na vsa vprašanja samo izjavil, da bo zvečer, ko bo zaključil svoje konsultacije, izdal komunike, ki bo vseboval vse podrobnosti.

Manjši klubi

Splošno se je opazilo, da se je dr. Perić sestal samo s predstavniki KDK. DS in NRS, ne pa tudi z zastopniki ostalih parlamentarnih skupin. Ko so novinarji vprašali dr. Perića, ali se bo sestal tudi z g. Pribičevićem, jim je dr. Perić izjavil, da se pogaja z g. Radićem kot predstavnikom Kmečko-demokratske koalicije ter da se s SDS sploh ne misli posebej pogajati, ker priznava KDK kot parlamentarno in politično celoto.

Prav tako je dr. Perić tudi zanikal posebna pogajanja z dr. Koroščem. Dr. Korošec sam pa je novinarjem na tozadevna vprašanja izjavil, da je SLS popolnoma solidarna z g. Vukičevićem in da jo bo zato g. Vukičević tudi zastopal pri vseh pogajanjih. V političnih krogih povdarjajo, da je baš razvoj sedanje vladne krize popolnoma jasno dokazal, da je SLS po sklenitvi blejskega pakta likvidirala kot samostojna stranka in tvori stvarno samo še del radikalne stranke.

Seja radikalnega in demokratskega kluba

G. Vukičević je takoj, ko ga je dr. Perić obvestil, da je dobil mandat za sestavo vlade, sklical sejo radikalskega kluba. O seji je bil izdan sledeči komunike:

»Ko je bil radikalski poslanski klub izkazal zadnjo čast pok. Ljubu Jovanoviću, je predsednik g. Vukičević obvestil klub, da je dobil mandat za sestavo koncentracijske vlade član kluba in predsednik Narodne skupščine dr Ninko Perić. G. Vukičević je izrazil pri tej priliki nado, da bo radikalski klub v smislu svojega včerajšnjega sklepa podpiral akcijo dr. Perića. Klub je to sprejel. G. Vukičević je nadalje obrazložil, da skušajo druge stranke tolmačiti drugo točko resolucije radikalskega kluba glede vodstva v koncentracijski vladi kot običajno konsultiranje predsednika Narodne skupščine. Zato ugotavlja, da zastopa radikalski klub mnenje da rešuje to vprašanje krona po posvetovanju s parlamentarnimi činitelji, v prvi vrsti s predsednikom Narodne skupščine. S tem je bila seja zaključena.«

Popoldanske konference

Tudi g. Davidovića je takoj po svojem sestanku z dr. Perićem sklical sejo demokratskega poslanskega kluba, na kateri je podrobno poročal o svojem razgovoru z dr. Perićem.

Radi pogreba Ljube Jovanovića je nastal popoldne v razpletu krize zastoj. Še le po pogrebu so se pričela zopet na vse strani posvetovanja in razgovori.

Popoldne ob pol 5. se je vršila seja izvršnega odbora Demokratske Unije, kateri je prisostvoval tudi Nastas Petrović. Po tej seji je Ljuba Davidović odšel v predsedstvo Narodne skupščine, kjer se je ponovno sestal z dr. Perićem. Njun razgovor je trajal nad pol ure. Odhajajoč od dr. Perića je Ljuba Davidović izjavil novinarjem: **«Nadaljevala sva dopoldanski razgovor. Sedaj bo šel dr. Perić k Velji Vukičeviću, da tudi žnjim nadaljuje razgovore. G. dr. Perić pozna pogoje vseh parlamentarnih skupin in se bo sedaj pogajal še z radikali.»**

Dr. Perić pa je po tem sestanku izjavil novinarjem: **«Grem k g. Vukičeviću v predsedništvo vlade. Če bo šlo vse po sreči, vam bom še nocoj lahko izročil ukaz o imenovanju nove vlade. Če pa ne bom uspel, vam bom dal komunike, v katerem bom obrazložil, zakaj nisem uspel.»**

Druga avdijenca dr. Perića

V vladnem predsedstvu je imel nato dr. Perić kratko konferenco z g. Veljo Vukičevićem. Ob pol 6. je odšel ponovno na dvor, kjer je ostal do 1/8. Na povratku je dr. Perić izjavil novinarjem: **«Poročal sem kralju o tem, kar sem doslej storil. Jutri bom nadaljeval svojo akcijo. Zaenkrat vam ne morem ničesar novega povedati in vse ostane pri tem, kakor je.»**

Na vprašanje novinarjev, ali bodo še nocoj dobili komunike ali pa ukaz o novi vladi, je dr. Perić odvrnil: **«Niti enega niti drugega.»**

Konferenca radikalov

Z dvora je dr. Perić ponovno odšel v vladno predsedstvo k Vukičeviću, pri katerem je bilo zbrano večje število radikalskih poslancev in ministrov ter dr. Korošec. Dr. Perić je kratko poročal o svoji avdijenci in nato ob 8. zapustil vladno predsedstvo. Novinarjem, ki so nestrpno pričakovali od njega podrobnejših informacij, je nato izjavil: **«Za danes sem končal in grem sedaj domov. Nocoj ne bo ničesar več novega. Jutri bom nadaljeval pogajanja.»**

Ko so ga novinarji z ozirom na verzije, ki so se širile iz radikalskih krogov, vprašali, ali je res bil njegov mandat spremenjen v toliko, da ima sedaj mandat za sestavo delovne vlade, je dr. Perić to odločno zanikal in izjavil: **«Ne, še vedno imam mandat za sestavo koncentracijske vlade.»**

Dr. Perić je nato res odšel domov; kmalu za njim so se razšli tudi drugi udeležil konference v vladnem predsedstvu.

Radić o šansah Perićeve misije

Nade na uspeh so minimalne

Neodločnost muslimanov in pašićevcev. — Klerikalci so vezani na g. Vukičevića. — KDK gre v vlado le kot celota

Beograd, 11. februarja r. Po povratku iz dopoldanske avdijence je imel dr. Perić sestanke z gg. Vukičevićem, Davidovićem in Radićem. Ko se je g. Radić vračal od sestanka, so ga obsuli novinarji s ploho vprašanj. Radić dolgo ni hotel odgovarjati, naposled pa je pristal na to, da je šel z novinarji na teraso Narodne skupščine in jim dal tam več izjav. Predvsem je naglašal, **da je v imenu KDK pristal na vstop v koncentracijsko vlado pod predsedstvom dr. Perića** kar je glavnega pomena za izvršitev njegovega mandata. Zatem je g. Radić dejal: **»Vi veste, stvari so bile sijajne, toda sedaj so nekoliko slabše; sedaj ne bo tako, kakor bi moglo biti, ker je dr. Korošec vezan, dr. Spaho neodločen in Nemci od strahu mrtvi, dočim so se pašićevci izkazali za prave veterniake** Meni so direktno, pa tudi indirektno po Pribičeviću, Davidoviću in Nastasu Petroviću naprej sporočili, da bodo razcepili radikalni klub in začeli akcijo. Govorili so: Velja nima nikogar pri nas, mi se z njim ne razgovarjamo, mi z njim nočemo iti; ako ostane na oblasti, bo imel večino, ako ne bo na oblasti, ne bo imel nikogar. Razumo se, da smo se po tem tudi morali ravnati. Končno pa je njihova stvar, kaj delajo.« »Slabo je, — je nadaljeval g. Radić, — kar je Korošec rekel, da namreč govori zanj Vukičević. Pomislite, da oni niso niti skupen klub. Korošec se je z blejskim paktom popolnoma odrekel svoji individualnosti. On ni več dr. Korošec in ničesar ne, pakt pa je tajen in javnosti ni poznan. To je torej divji zakon. Popi imajo sploh radi tajnosti. To je neprijetno.«

»Dr. Spaho, ako bi bil tu, bi po mojem mnenju, ker je nagel in inteligenten, sigurno odločno pristopil k nam, ko bi videl, da akcija ni naperjena proti radikalom, temveč da gre samo za koncentracijo, ki ima rešiti velike naloge. To bi nam znatno olajšalo delo in došlo bi do dobre koncentracije. Tudi tako bo došlo do koncentracije, vendar pa bo slabša.«

»Kako se more razvijati koncentracija na tem, da misli Vukičević, da mora biti večni predsednik? Mislim, da bo dr. Periću nekoliko težko zaradi Velje. Najbolje se je še držal Davidović in bilo bi dobro, ako bi postal predsednik vlade.«

Nato je g. Radić razlagal, da bi ne bilo neprimerno, ako bi šli šefi strank v koncentracijo kot ministri, in je navajal za dokaz stare primere. Koncentracija ne znači premoči kake stranke, temveč sodelovanje vseh strank. Vse stranke so važne. Davidović ne zahteva mnogo, zato pa zahtevamo mi več. Naša koalicija je močna in mi ne bomo šli zopet v vlado kot samaritani, da rešujemo druge, kakor smo to včasi delali! Ena naših glavnih zahtev je, da dobimo finančno ministrstvo.«

»Torej KDK vstopi v koncentracijsko vlado kot celota?« so vprašali novinarji.

»Da samo kot celota, ako ne, potem sploh ne gre v vlado.«

»Potem torej o izključitvi g. Pribićevića iz vlade ni govora.«

»Ne. O tem se sploh ni govorilo. Kdo bo od nas šel v vlado, to je naša stvar; mi bomo sami izbirali kandidate za ministre.«

»Ali boste vi osebno vstopili v vlado?«

»Meni je bilo to ponudeno, toda sedaj to vprašanje ni aktualno.«

*

Vukičevićeva protiakcija

Beograd, 11. februarja r. Za misijo dr. Perića že od vsega začetka ni dajalo baš ugodnih perspektiv dejstvo, da ga je predlagal g. Vukičević za mandatarja šele po skrajnih naporih, da obdrži vodstvo situacije v svojih rokah. Dogodki današnjega dne so to skepso popolnoma upravičili in vzbudili mnenje, da je g. Vukičević predlagal dr Perića za mandatarja ravno z namenom, da ga kompromitira in tako dokaže, da je edinole on v stanju, da reši krizo, ki je izbruhnila proti njegovi volji.

G. Vukičević je prišel danes v svoj kabinet že v zgodnjih jutranjih urah ter se skoraj ves dan neprestano posvetoval s svojimi najintimnejšimi prijatelji iz radikalskega kluba ter z dr. Koroščem, ki je stalno v njegovi bližini. Po vrsti je klical k sebi tudi one radikale, o katerih je vedel, da so kolikor toliko naklonjeni dr. Perićevi akciji, ter jih zagotavljal, da je akcija dr. Perića že propadla ter da je njemu mandat za sestavo delovne ali volilne vlade že zasiguran.

Pogoji Demokratske unije

Kmečkodemokratska koalicija zahteva pet ministrstev, med njimi finančno. — Demokrati hočejo štiri ministre in skupščinskega predsednika

Beograd, 11. februarja. r. Kakor se je mogio tekom popoldneva doznati in kakor je tudi g. Radić omenil že v svoji izjavi po sestanku z dr. Perićem, sta stavila KDK in DS po gg. Radiću in Davidoviću, vpoštevajoč parlamentarne sile združene demokracije, precej težke pogoje ki so vzbudili zlasti pri radikalih hud odpor.

Kakor izve vaš poročevalec, je g. Radić v razgovoru z dr. Perićem predvsem izrecno naglasil, da se pogaja v imenu Kmečko-demokratske koalicije kot celote. KDK gre v vlado samo pod tem pogojem, v nasprotnem slučaju pa so pogajanja sploh brezpredmetna. Z ozirom na svoj parlamentarni položaj **zahteva KDK 5 portfeljev in sicer: finance, poljedelstvo, agrarno reformo, pravdo ter šume in rude.** Kandidate za te portfelje bo določil poslanski klub KDK po zaključku pogajanj. Dalje zahteva KDK, **da mora biti novi predsednik Narodne skupščine iz vrst združene demokracije.**

G. Davidović je v imenu Demokratske stranke predvsem zahteval, da **se portfelji razdele po številčnem razmerju parlamentarnih skupin ter da obdrži zunanje ministrstvo brezpogojno dr. Voja Marinković. Nadalje zahtevajo demokrati notranje in prometno ministrstvo, najmanj pa podtajnika v obeh ministrstvih.**

Dr. Perić je vzel te zahteve na znanje, vendar pa je pripomnil, da ima malo upanja da bi radikalski klub na to pristal. To tem manj, ker kažejo tudi radikali ogromen apetit na ministrske stolčke. Predvsem pa je izrazil svoj dvom, da bi radikali prepustili demokratom mesto predsednika Narodne skupščine. KDK pa finančno ministrstvo. Tako g. Radić, kakor tudi g. Davidović, pa sta ga opozorila na to, da morajo radikali vpoštevati da bi taka razdelitev portfeljev popolnoma odgovarjala številčnemu razmerju, ker predstavlja združena demokracija 156 poslancev napram 130 kleroradikalskim. Potemtakem bi dobili radikali 8. KDK 5, Demokratska stranka 4 in muslimani 1 portfelj.

Možnost obnove stare vlade?

Stepan Radić o raznih možnih kombinacijah

Nove intrige vukičevičevcev proti KDK. — Ako se obnovi stara koalicija pod drugim vodstvom, bo KDK ohranila z demokrati prijateljske odnošaje, proti eventualni zopetni vladi g. Vukičevića pa bo vodila najostrejšo borbo

Beograd, 11. februarja. i. Nocoj je gosp. Stjepan Radić podal novinarjem naslednjo izjavo:

«Vukičevićevci najodločneje nasprotujejo, da bi vstopil v koncentracijo Svetozar Pribićević, to se pravi samostojni demokrati. Radikali tudi nočejo dati finančnega ministrstva iz svojih rok. Kljub temu smatram, da je koncentracija izvedljiva. Ni nobenega vprašanja, ki bi moglo z ozirom na stališče, katerega je zavzel radikalni klub v svojem pismu, razbiti koncentracijo. Gosp. Davidović je v imenu nas vseh predlagal, naj mandatar krone pozove vse šefe skupin, da svoje pogoje na skupnem sestanku spravijo v sklad. Ker je gosp. dr. Perić opozoril gosp. Davidovića, da zahteva KDK ministrstvo za šume in rudnike, ki ga imajo demokrati, je gosp. Davidović pravilno odvrnil: V takih in sličnih zadevah bomo stvar že uredili med seboj; skrbite samo za to, da preprečite kolizijo med radikali in Demokratsko unijo, zaradi česar vas prosim, da postopate, kakor sem prej predlagal.»

Radić je nadaljeval: «Ako se koncentracija ne izvede, smatram, da je edina parlamentarna pot za rešitev krize v tem, da se izroči delovna vlada demokratski uniji, ki razpolga s 156 poslanci in ima torej večino Na čelu te vlade naj bi bil gosp. Ljuba Davidović. V tem slučaju lahko kategorično računamo se tem, da bo za to delovno vlado širše koalicije tudi dr. Spaho z Nemci, kar da 180 poslancev in da bo zanio tudi dr Korošec kljub svojemu blejskemu paktu, ki ga je sklenil osebno z Vukičevićem, kar bi dalo skupaj 200 poslancev.»

«V slučaju pa, da se ne bo postopalo parlamentarno ter se nam ne bo dala vlada, čeprav imamo večino, temveč se bo obnovila stara koalicija, oziroma stara vlada, toda ne pod vodstvom Velje Vukičevića, potem **naj gredo Davidovićevi poslanci v to kombinacijo, čemer ne bomo ugovarjali, ker nočemo da se razcepi demokratski klub.** Mi ostanemo še nadalje prijatelji, samo da se ne razbije demokratski klub, ker je jasno, da je z enotnim klubom mnogo lažje delati, kakor z razdeljenim. Ako pa novo vlado vendarle sestavi zopet Velja Vukičević, potem bo opozicija zavzela najstrožje stališče. To bi bilo povsem razumljivo, ker bi to dejstvo pomenjalo provokacijo.»

Zemljoradniki so skeptični

Beograd, 11. februarja. p. Vodja zemljoradnikov Joca Jovanović je danes novinarjem **dal naslednjo izjavo:** Popoldne ob 5. **se je ponovno sestal izvršilni odbor združene demokracije.** Glavno je to, da nastopamo **kot celota 156 poslancev.** Dejansko smo mi tu in zahtevamo koncentracijsko vlado, zahtevamo, naj se vodi kmečka politika, razdolže kmetje, izvaja štednja, urede kmečki krediti, izvrši prehrana pasivnih krajev in pomaga narodu. Mi nastopamo kot celota 156 poslancev v vprašanju koncentracijske vlade. Toda morem vam reči, da **sem dobil vtis, da radikali nočejo koncentracijske vlade in da žele podaljšati staro vlado;** to je razvidno tudi iz tega, kar so govorili Stjepanu Radiću in Ljubi Davidoviću pri različnih prilikah. Popoldne ob 5. bomo imeli ponovno sestanek, na katerem bomo sklepali o nadaljnjih korakih. **Imam vtis, da se koncentracija z radikali ne bo mogla ustvariti.**

Radikalski načrti

Beograd, 11. februarja i. Radikalni pristaši zbrani okoli Vukičevića so tekom današnjega popoldneva poskušali vsa sredstva da bi onemogočili uspeh dr. Periču. Upirajo se vstopu SDS v vlado ter odločno odklanjajo zahteve Demokratske unije po izročitvi predsedstva Narodne skupščine ter finančnega in notranjega ministrstva. Radikali sami pa zahtevajo mnogo več, kakor jim pritiče po številu njihovih poslancev. Ti pritiski na dr. Periča imajo namen, že v kali porušiti vsako nado na uspeh njegove akcije. Radikali odkrito izjavljajo, da jim je najljubše, ako tudi ta akcija propade, ker se mora potem situacija, kakor menijo mehanično vrniti v radikalni klub, ki bi imenoval osebo za sestavo delovne koalicije.

Pravilnik o desinfekcijski službi

Beograd, 11. februarja i. Zastopnik ministra za narodno zdravje dr. Andrič je podpisal pravilnik o desinfekcijski službi, ki bo služil kot podlaga za desinfekcijsko delo po vsej državi. Po pravilniku morajo vsi srezi oziroma mesta iz sredstev svojih proračunov nastaviti na vsakih 30 oseb prebivalcev najmanj po enega desinfektorja Prav tako morajo tudi srezi, mesta in občine, ki imajo manj prebivalcev, v katerih pa so mestni, samoupravni, državni ali sreski zdravniki, postaviti vsaj po enega desinfektorja Za desinfektorja se smejo nastavljati samo osebe, ki se lahko izkažejo z izpričevalom o dovršeni desinfekcijski šoli v kakem higijenskem zavodu.

Danes pride v Prago dr. Seipel

Praga, 11. februarja. h. Jutri popoldne dospe semkaj avstrijski zvezni kancler dr. Seipel, ki bo imel predavanje o temi «Svetovno naziranje in narodnost». Čeprav ima njegov poset neoficijelen značaj, bo dr. Seipel porabil svoje bivanje v Pragi tudi za to, da se bo sestal z vodilnimi češkoslovaškimi osebami. Po dosedanjih dispozicijah ga bo predsednik Masaryk sprejel v torek. Ni dvoma, da bo dr. Seipel posetil tudi zunanjega ministra dr. Beneša Ob tej priliki bodo prišla v razgovor tudi politična in gospodarska vprašanja osrednje Evrope, zlasti ona, ki se tičejo Češkoslovaške in Avstrije.

«Prager Tagblatt» piše o tem posetu med drugim: Gotovo bo dr. Seipla zanimalo doznati od dr. Beneša kot predsednika varnostne komisije informacije o naziranjih, ki so se pojavila pri razpravah v tej komisiji Gotovo je, da bo imel dr. Seipel tudi razgovore z obema nemškima ministroma, zlasti s pravosodnim ministrom Mayer - Hartingom.

Grški poslanik v Angori odpoklican

Pariz, 11. februarja g. Med Grčijo in Angoro je prišlo, kakor izgleda, do hudega konflikta. Grški poslanik v Angori Tsamasos je takoj, ko je izročil Mustafi Kemal paši svoja odpoklicna pisma, odpotoval iz turške prestolnice v Atene.

Rusko-nemška pogajanja

Berlin, 11. februarja. d. Danes so se začela rusko - nemška pogajanja glede ureditve nesporazumljenj in težkoč, ki so se pojavile pri izvrševanju medsebojnih poslov na temelju dosedanjega trgovinskega dogovora. Sovjetskim delegatom gre predvsem za to, da dosežejo zvišanje kreditnega kontingenta za dobave iz Nemčije, medtem ko Nemci žele, da se bolj pospeši poslovanje izven kreditov, kar se je v poslovanju z Ameriko in Anglijo dobro obneslo.

Nemčijo zastopata pri pogajanjih ministrska direktorja Wallroth za vnanje ministrstvo in Scheffer za gospodrski urad. Kot delegata bosta navzoča tudi dva člana iz nemških gospodarskih krogov. Sovjetski delegati so: Schleifer, ki je nemškim dobaviteljem v dobrem spominu iz dosedanjega poslovanja, dalje eksperti Kaufmann, Rosenblum in profesor Lengyel, poslaniški svetnik Brodmann - Brodowski in član sovjetske trgovske misije v Berlinu Begge.

Guverner sovjetske državne banke Scheinmann in narodni komisar za promet Rudsutak se pogajanj ne bosta udeležila, dasi se je prvotno prav njihovemu sodelovanju pripisovala posebna važnost.

Volilno delovanje poljskih monarhistov

Varšava, 10 febr. d. V Lubiszovu pri Tornju se je vršilo veliko volilno zborovanje monarhistov. Na vprašanje volilcev, kdo je določen za bodočega kralja Poljske, je strankino predsedstvo odgovorilo, da kralj še ni imenovan. Ako bi bilo treba, bi bilo mogoče tudi maršala Pilsudskega izvoliti za poljskega kralja.

Investigacija na Madžarskem

Zahteva Male antante, da svet Društva narodov zoper Madžarsko izvede preiskavo ali investigacijo, ne zanima samo Madžarsko in Malo antanto ter nekaterih drugih, z monoštersko afero več ali manj direktno prizadetih držav, marveč tudi vso ostalo Evropo.

Zakaj svet Društva narodov se bo na osnovi zahteve maloantantnih držav prvikrat pečal praktično z investigacijskim pravom ter ga uporabil v konkretnem primeru. S tem pa se načenja interesanten problem delovanja Društva narodov, problem, ki se ne tiče samo Madžarske, marveč prav tako tudi drugih premaganih držav, ki so po mirovnih določbah imele izvesti omejitve v oboroževanju ter so spričo tega pod kontrolo Društva narodov, namreč Avstrije, Bolgarije in Nemčije. Osobito je važno, da se stvar tiče tudi Nemčije, ki mora biti pripravljena, da se nekega dne oglasi kdo z zahtevo po investigaciji na njenem teritoriju. Nemčija se zaveda tega in med njenimi diplomatskimi predstavitelji in Društvom narodov se je radi tega vršila že razprava. Madžarski slučaj bo tedaj za Nemčijo zelo instruktiven precedens, prav tako seveda za njene sosede, le s to razliko, da ga bodo premotrivali z različnega stališča, z različnimi, in sicer nasprotujočimi si interesi.

Po vojni so mirovne pogodbe določile stalne vojaške kontrolne komisije v premaganih državah. Te kontrolne komisije so se tekom zadnjega leta vse ukinile, ko so izvedle nadzorstvo nad razorožitvijo premaganih. Toda zmagovite države so si pridržale pravico kontrole tudi za dobo ukinitve kontrolnih komisij. Člen 213 versailleske mirovne pogodbe pravi: «Dokler ostane sedanja pogodba v veljavi, se zavezuje Nemčija, da bo pripustila vsakršno preiskavo, ki bi jo svet Društva narodov z večino glasov smatral za potrebno.» Slične člene imajo mirovne pogodbe za Avstrijo, Madžarsko in Bolgarijo.

Dočim so bile vojaške kontrolne komisije stalni organi, pa po navedenem členu odnosno sličnih členih v st. germainski, trianonski in neuillyski pogodbi ne gre za permanentno institucijo, marveč ima svet Društva narodov le pravico za slučaj potrebe, na osnovi posebne pritožbe, izvesti preiskavo ali investigacijo. V Društvu narodov so se pred pristopom Nemčije kazala stremljenja, investigacijsko pravo urediti v več ali manj permanentno kontrolo. V investigacijskem protokolu, ki ga je odobril svet v septembru l. 1924, se opaža ta tendenca, ker je v njem postavljena možnost, da se osnujejo neki stalni preiskovalni organi v demilitarizirani porenski zoni. Proti takemu tolmačenju je Nemčija protestirala in dosegla, da je Svet v decembru l. 1926 izdal «Precizije», v katerih se priznava, da more svet z večino glasov le v prav določenih primerih na specijelni predlog skleniti investigacijo, pri čemer pa morata biti predmet in obseg preiskave natanko določena. Hkrati se je priznalo, da ne more biti niti za demilitarizirano Porenje niti za ostalo Nemčijo postavljena nikaka posebna kontrola s stalnimi in trajnimi lokalnimi činitelji. V Porenju pa bi se mogli, tako določa ta sklep, taki organi postaviti le na osnovi posebnega sporazuma med prizadetimi vladami.

Navedli smo ta razvoj investigacijskega problema, da se razvidi, kakega pomena je bodoča procedura v zadevi monošterske afere na pr. za Nemčijo, ki je kot stalni član Društvenega sveta za obravnavnje protestne note posebno važna. Nemčija bo vso zadevo nedvomno premotrivala s perspektive, da se utegne vse to, kar se vporablja to pot zoper Madžarsko, nekoč aplicirati na račun nje same. Zato bo njeno stališče bržkone zelo odklonilno glede maloantantske zahteve in ugodno interesom Madžarske. Tako vsaj se napoveduje iz nevtralnih virov in se istočasno navaja tudi naziranje, da bo zavzel slično stališče tudi zastopnik Italije, ker je ta država direktno prizadeta, saj se je orožje tihotapilo z njenega teritorija in bržkone ne brez vednosti njenih državnih organov. Nemogoče je seveda postavljati prognozo glede drugih članov v svetu; opozoriti pa je na fakt, da so monoštersko afero skušali z nekih strani potlačiti kot nevažno. Zastopstvo Male antante bo imelo v marčnem zasedanju nelahko nalogo, pripomoči našemu stališču do primernega vpoštevanja.

Po otvoritvi angleškega parlamenta

Nove volitve šele prihodnje leto?

b. London, 8. februarja.

Novo zasedanje angleškega parlamenta se je v torek otvorilo, kot navadno, s prestolnim govorom. Kraljeva poslanica ne prinaša ničesar novega, zato so opozicijonalni govorniki zlasti v imenu delavske stranke, jako ostro napadali vlado, ker se ni omenila težka gospodarska kriza v Veliki Britaniji, niti polom pomorske razorožitvene konference v Ženevi in tudi ne vprašanje odnošajev z Ameriko, ki se je začela mrzlično oboroževati z izrazito protiangleško tendenco. Edino kar omenja kraljeva poslanica novega in zanimiva, je predstoječa obnova arbitražne pogodbe z Zedinjenimi državami. Ta pogodba ima nadomestiti pogodbo iz l. 1908., ki ugasne letos dne 4. aprila. Novi arbitražni pakt med obema anglosaksonskima velesilama bo sestavljen po primeru francosko-ameriške pogodbe, podpisane dne 6. februarja, ki bo po izjavi državnega tajnika za zunanje zadeve Kelloga služila za vzorec vsem nadaljnjim arbitražnim pogodbam, ki so jih Združene države pripravljene skleniti z drugimi silami. V notranji politiki je omembe vredna samo napoved olajšanja davčnih bremen, ki teže industrijo in poljedelstvo, ter izvedbe reforme volilne pravice v prid ženam, ki bodo imele odtlej pravico voliti že z 21. letom, dočim je danes meja 30. leto.

Navzlic sorazmerno mirni otvoritvi pa obeta biti sedanje zasedanje britanskega parlamenta mestoma jako viharno. Delavska in liberalna opozicija, ki je bila pri zadnjih volitvah l. 1924. obsojena na nemoč, bo skušala izkoristiti vsako priliko, da izsili volitve še pred koncem leta 1929., ko bi se imele normalno vršiti. Opozicija zatrjuje, da se je razpoloženje v deželi izpremenilo njej v prilog in da konservativna stranka nima več za seboj večine britanskega volilstva. Sklicuje se pri tej trditvi na izide raznih naknadnih parlamentarnih in občinskih volitev. Res je, da se je pri teh preizkušnjah manifestiralo precejšnje nazadovanje konservativcev in včasih prav viden napredek opozicije, predvsem delavske stranke. Toda baš najnovejše nadomestne volitve so pokazale, da izpremenba v strankarskem razpoloženju dežele vendarle ni tako globoka, kakor bi si to želeli delavci in liberalci. Konservativci sicer izgubljajo, toda navzlic resničnim in neutajljivim izgubam kaže vse, da bi še vedno ohranili večino, če bi prišlo že zdaj do volitev, četudi bi ta večina bila izdatno manjša od one iz l. 1924.

Sicer pa se konservativni vladi sploh ne mudi na volitve. V parlamentu ima trdno in obsežno večino. Navzlic čestim notranjim trenjem je konservativni blok ostal kompakten. Sedanji vladni program ni tak, da bi zanesel novo jabolko razdora v konservativne vrste, zlasti ker ni v njem reforme lordske zbornice. Vlada bi šla na volitve samo v primeru, če bi veliki dogodki ali važna vprašanja v toliki meri preorijentirala javno mnenje v prid konservativcem, da bi si ti od volitev lahko obetali lepih uspehov.

Ker takih dogodkov ni na obzorju, se more tako rekoč z gotovostjo pričakovati, da se bodo prej izvršile volitve v Franciji in Nemčiji, preden bo Baldwin mislil nanje za Anglijo. Danes se smatra, da bo preživel konservativni kabinet še letošnje leto in pride do volitev v Veliki Britaniji šele l. 1929.

Poljski odgovor Litvi

Varšava, 11. februarja g. Poljski poslanik v Rigi je danes odposlal v Kovno odgovor svoje vlade na litovsko vlado. Poljska nota vsebuje celo vrsto vprašanj, ki se zlasti tičejo na definitivno odločitev litovske vlade glede njene pripravljenosti v pogledu vzpostavitve pogajanj s Poljsko. Nota vsebuje tudi vprašanje, na katera litovska vlada kljub ponovnim opominom ni odgovorila.

Aretacija komunističnih „idealistov“

Klajpeda, 11. februarja s. Tukajšnji listi poročajo, da je bilo aretiranih 20 mladeničev. V njihovi navzočnosti so bile izvršene na njihovih stanovanjih hišne preiskave. Pet jih je bilo izpuščenih, ostale pa so prepeljali v jetnišnico. Gre za komuniste, ki so po letu 1926 prišli v Litvo. Vsak teden so se sestali enkrat v državni šoli, kjer so se vršili debatni večeri. Nekateri teh mladeničev pridejo pred vojno sodišče drugi pa bodo odpeljani v koncentracijske tabore.

Volilne naloge francoskih katoličanov

Pariz, 11. februarja. g. Tukajšnji nadškof je izdal pastirsko pismo, v katerem se bavi tudi s stališčem francoskih katoličanov pri prihodnjih parlamentarnih volitvah.

Nadškof pravi med drugim: Bila bi velika pomota, ako bi se hoteli boriti proti sedanjemu režimu z uporom ali s provociranjem nemirov. Oni, ki smatrajo, da je vzpostavitev monarhije edino sredstvo za obrambo cerkvenih pravic, se ne sme sklicevati na cerkev.

Pismo opozarja nato katoličane na nevarnosti, ki ogražajo vero in družbo. Zato se mora vsak udeležiti volitev. Ako so katoličani v kakem volilnem okrožju v večini ali ako imajo izglede na uspeh, morajo voliti za kandidata, čigar program popolnoma odgovarja zahtevam cerkve. Tam, kjer so katoliki v manjšini, naj oddajo svoje glasove onim kandidatom, čijih program se najmanj razlikuje od idealov cerkvenih vprašanj. Ako pa so postavljeni sami taki kandidati, čijih sovraštvo proti cerkvi je znano, morajo katoličani oddati ali neveljavne glasovnice, ali pa se morajo vzdržati volitev.

Za omiljenje stanovanjske krize v Franciji

Paris, 11. februarja. (be.) Zbornica je soglasno odobrila 650 milijonov frankov kredita za omiljenje stanovanjske krize.

Podaljšanje stanovanjskega zakona v Nemčiji

Berlin, 11. februarja. (be.) Državni zbor je podaljšal zakon o zaščiti najemnikov z omejitvijo, da velika stanovanja in poslovni prostori ne spadajo pod ta zakon.

Rudarska stavka na Češkem

Praga, 11. februarja g. Zadnji poskusi vlade, doseči med delodajalci in delojemalci v severno-češkem premogovnem revirju sporazum, se je izjalovil. Stavka je končnoveljavno sklenjena za ponedeljek ob 6. zjutraj. Stavkali bodo v premogokopih v Mostu, v Duhcovih, Toplicah in Homutovu.

Pomorsko oboroževanje Zedinjenih držav

Washington, 11. febr. d. Mornariškemu odseku reprezentančne zbornice so bile od mornariškega departementa predložene urad ne cenitve o stroških za gradbeni program vojne mornarice, ki ga je odobril predsednik Coolidge. Po tem poročilu bodo znašali ti stroški 4,.176,426.000 dolarjev. V to vsoto so vračunjeni tudi izdatki za one ladje, ki se že gradijo. Ti izdatki so proračunjeni za dobo devetih let. Vsako leto se bo izdalo za nove gradnje 147 milijonov dolarjev, 350 milijonov dolarjev pa za vzdrževanje in reparature sedanje mornarice.

Marmaggi se ne vrne več v Prago

Varšava, 11. februarja h. Vlada je dala agrement dosedanjemu nunciju v Pragi Marmaggiju, ki bo še tekom tega meseca nastopil svoje novo mesto Ob tej priliki je predsednik Masaryk, kakor vsakemu odhajajočemu poslaniku, podelil tudi njemu red Belega leva.

Viharji v Nemčiji

Monakovo, 11. februarja s. Po vsej zapadni in južni Nemčiji divjajo veliki viharji. V Monakovem je vihar dosegel hitrost 27 m na sekundo. Temperatura je zelo padla. V nekaterih krajih Nemčije je zapadel visok sneg. V Leukendorfu je strela udarila v hlev, ki je popolnoma pogorel.

Anglija in Rusija

London, 10 febr. sb. «Daily Express» piše v uvodniku, v katerem priporoča obnovo normalnih odnošajev s sovjetsko unijo. List pravi med drugim, da trgovske številke, ki bodo v kratkem objavljene, jasno kažejo posledice preloma z Rusijo. Trgovski posli z vsemi drugimi državami so se zboljšali, le s sovjetsko Rusijo so skoraj popolnoma ugasnili.

Sodelovanje francosko-nemške industrije v francoskih kolonijah

Berlin, 11. februarja s. Kakor poroča «Börsenkurier«, sta francoski senator Lennery, ki se sedaj mudi v Berlinu in ki je stavil interpelacijo glede izpraznitve Porenja, ter ravnatelj družbe za eksploatacijo Kameruna Weber prinesla seboj načrt glede sodelovanja francoske in nemške industrije na francoskih kolonijalnih ozemljih. Ta načrt je baje odobril tudi francoski zunanji urad. Sedaj bodo sondirali v Berlinu razpoloženje v poštev prihajajočih industrijelnih in političnih krogov.

Norveška vladna kriza

Oslo, 11. februarja. d. Z ozirom na zadnji sklep storthinga je Hornsrudova vlada podala svojo ostavko. Mandat za sestavo nove vlade je sprejel vodja levice Mowinckel. Zdi se, da bo nova vlada sestavljena v torek.

Priprave za Pangalosov proces

Atene, 11. februarja g. Bivšega diktatorja Pangalosa so prepeljali na otok Egino. Odrejeno je vse potrebno, da se prepreči njegov beg. Od tam ga bodo v kratkem prepeljali v Atene, kjer bo prišel pred parlamentarno preiskovalno komisijo.

Nazadovanje konservativcev

London, 11. februarja. d. Dosedanji konservativni poslanec v volilnem okrožju Lancaster je bil imenovan za paira. Pri nadomestni volitvi za njegov mandat je bil proti vsakemu pričakovanju izvoljen liberalni kandidat Timlinson, ki je dobil 14.689 glasov. Konservativni kandidat je dobil 12.860, kandidat delavske stranke pa 6101 glas.

Zanimiva obsodba

Lipsko, 11. februarja s. Francoski kriminalni inspektor Emil Krämer, ki je prigovoril v sedmih slučajih nemško državljane k vohunstvu v prid Francije ter je s tem spravil ljudi v ječo, je bil danes obsojen na pet let prisilnega dela.

Tragična smrt kubanskega konzula v Madridu

Madrid, 11. februarja. Na zelo tragičen način je umrl kubanski konzul Da Muron. Ko je v svojem uradu kadil cigareto, je zaspal. Goreča cigareta mu je padla na obleko, ki se je vnela. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je v silnih mukah umrl.

Velika eksplozija

Newyork, 11. februarja g. V rafineriji olja Beacon Oil Company v Everedu je eksplodiral tank. Pri tem je bilo 10 oseb ubitih, 63 pa jih je deloma lahko deloma težko ranjenih. Požar, ki je nastal po eksploziji, so mogli omejiti le toliko, da se niso vnele tudi sosednja poslopja.

Moderna volilna borba na Japonskem

Tokio, 10 febr. (Io.) Volilna borba je v polnem razmahu. Politične stranke se poslužujejo najmodernejših propagandnih sredstev kakor gramofonov in filmov. Opozicija je povsod ustanovila nadzorstvene odbore, katerih naloga je, da opazujejo in poročajo o vseh volilnih zlorabah, katere bi eventualno zagrešile vladne stranke Na ta način se je razvilo politično vohunstvo v največjem štilu, kar vzbuja v vsej državi veliko vznemirjenje.

Na jadranski obali

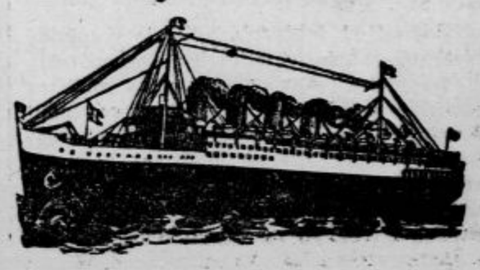

Naši kraji in ljudje

Zlata poroka s spominom na Janeza Šubica in dr. Ivana Tavčarja

Kako sta se na imenitni svatbi sukala slavna poljanska rojaka

Poljane, 11. februarja.

Danes praznujeta v Poljanah zlato poroko ugledna zakonca Jera in Pavle Borovičar. Hiši pravijo pri Pavletovih. Oba zakonca sta v svoji čestiti starosti še izredno trdna. Ona šteje 77 let, on pa 83, a sodeč po njunem čvrstem zdravju lahko s čestitkami povodom zlate poroke izražamo nado, da nam bosta ohranjena še precejšnjo dobo.

Njuna zlata poroka je vezana s prelepimi spomini na ženitovanje pred 50 leti, ki se je vršilo po pravih gorenjskih šegah. Med mnogoštevilnimi svati sta bila na ženitovanju, ki je trajalo od ponedeljka dopoldne neprekinjeno do torka popoldne, tudi naša slavna rojaka Janez Šubic in dr. Ivan Tavčar.

Janez Šubic je bil tisto leto doma in je dovrševal več umetniških del za razne cerkve ter je vmes portretiral tudi več domačinov. Dr. Tavčar pa je bil tedaj koncipijent pri dr. Mencingerju v Kranju in se je radevolje odzval povabilu ter prišel na svatbo. Oba mlada moža sta bila v najlepših letih, stara 28 in 27 let. Vsa sta se vživela v tedanje kmečke ženitovanjske šege in sta od pričetka do kraja mnogo pripomogla k najboljšemu razpoloženju. Kot prava svata sta bila dekorirana s svatovskim »pušeljcem«, velikim kakor človeška dlan.

»Le bolcar!«

Bil je tedaj običaj in dolžnost, da mora vsak svat plesati z vsako svatinjo. Seveda sta se tudi ta dva trdno držala običaja ter kot fanta plesala z vsemi ženami, ženicami in dekleti. Pa še kako vneta plesalca sta bila na svatbi! Res da Janez Šubic ni bil nikdar dober ali dovršen plesalec. Častil je le »bolcar«, kakor se je tedaj reklo. In ko so ga drugi prijatelji, posebno dr. Tavčar, šaljivo nagovarjali, naj le poskusi s hitro polko, je odkimal in ukazal godcem: »Le bolcar, le bolcar!«...

Kritika seveda ni izostala. Kakor dandanes ženski svet vsevprek in na drobno kritizira plesalce in jih deli med dobro in slabo gardo, tako je bilo tudi tedaj. Po ženitovanju se je takole med ženskim spolom govorilo, da Janez Šubic že še nekaj pleše, samo žensko malo preveč tišči k sebi... Tedaj v koreografski umetnosti naš slavni umetnik ni bil umetnik. Kakor je pozneje sam pravil, so ga na neki večji plesni prireditvi, ko je bil že ravnatelj muzeja v Kaiserlauternu, dame silile k plesu in mu je bilo strašno sitno, ker se je moral izgovarjati, da ni plesalec. A ves njegov obup ni nič pomagal. Janez Šubic se je moral zavrteti in dokazati ljubeznivim damam, da o sebi vedno govori čisto resnico... »Imel sem poslej mir!« je zadovoljno pripomnil.

Dr. Tavčarjeva polka.

Nu, navzlic temu, da Janez Šubic na opisanem ženitovanju ni preveč plesal, je vendar bil sijajno razpoložen, a v enaki meri, če ne še bolj, tudi dr. Tavčar. Bil je na ženitovanju s svojimi starši. Oba, oče in mati, sta že bila blizu 60 let. Pa navada je bila in ni bil pravi svat, kdor ni plesal. Tako sta torej morala svoje plesalske dolžnosti izpolniti tudi dr. Tavčarjeva starša. Stari Kosem, kakor so imenovali očeta, je bil židane volje in je dobro vračal duhovite šale svojemu sinu, s katerim sta se izborno razumela. Na tem ženitovanju je bilo menda prvič in zadnjič, da je dr. Tavčar plesal tudi s svojo materjo, ljubeznivo Kosmovko. Bilo je že bolj proti večeru, ko je bila že vsa družba razigrana. Tedaj se dvigne dr. Tavčar izza mize in se smehljaje prikloni pred svojo materjo rekoč:

»Ho, zdaj grem pa enkrat plesat s Kosmovko!«

In je ubral v prav hitro polko s svojo materjo, ki jo je, kakor znano, vse svoje življenje ljubil iskreno.

In tedaj, ko je dr. Tavčar že kot zrel mlad mož tako rekoč vzdrževal vso družbo na ženitovanju v dobri volji, pač menda ni niti najmanj slutil, da je v Ljubljani tri dni prej dopolnila 10. leto starosti deklica, ki mu je čez dobrih devet let postala družica za vse življenje.

Ajdovi štruklji.

Kakor je bila tedaj navada na imenitnih kmečkih svatbah, so morali poleg raznovrstnih mesenih jedi priromati na mizo tudi dvojni štruklji, iz ajdove in pšenične moke. Ajdovi štruklji — ti so uživali posebno spoštovanje Janeza Šubica. Prinesli so jih na mizo, v velikih skledah. Svatje so segali po ajdovih štruklji bolj v malih porcijah. Ko je končno v skledi ostalo še par kosov, je Janez Šubic prav komodno segel po skledi, jo okupiral zase in zadovoljno pomlatil vse do zadnjega. Malo so ga zbadali prijatelji v njegovi bližini, toda Janez Šubic je mirno opravil justifikacijo štrukljev in končno zadovoljno odgovoril: »Hvala bogu, jaz sem zdaj dober!«...

Mlada ljubezen.

Kot drug in družica sta na tej imenitni svatbi fungirala dr. Tavčarjev brat Tine, poznejši Kosem, in Janeza Šubica edina sestra Mica. Prvi je veljal za zalega fanta, a ona je slovela za najlepše dekle v dolini. Zares krasen gorenjski par! Portret Mice iz tedanje dobe, ki ga je izvršil brat Janez, je bil že večkrat razstavljen na umetniški razstavi v Ljubljani in v Pragi in je danes last njenega nečaka, bančnega uradnika g. Cirila Š. v Ljubljani.

Kakor običajno, se je na takih svatbah rada vnela ljubezen med drugom in družico. Tudi tokrat. Do zakonske zveze pa ni prišlo, ker je moral Tine jeseni za tri leta k vojakom in so ga dali k rdečehlačim dragonarjem. Nu, Mica Šubiceva je pa vendarle dobila Tavčarja za moža, in sicer daljšega sorodnika Kosmovih.

Visoka odkupnina.

Navada je tedaj bila, da so se svatom ob razhodu z gostije razdelile jestvine in kolači, da poneso pokusit svojim domačim. Pred slovesom je torej prišel na mizo ogromen kolač, ki ga je razrezal starešina na toliko kosov, kolikor je bilo svatovskih parov.

Godey, ki mu je pripadala naloga šegavosti, dovtipnosti in zabavanja svatovske družbe med odmori, je prinesel ta kolač na mizo. Barantal je med svati in licitiral, kdo bo dal višjo odkupnino.

Gorec, ki mu je pripadala naloga šeje dobro špekuliral in barantal s kolačem bolj na onem kraju mize, kjer sta sedela znamenita rojaka Šubic in dr. Tavčar. Po daljšem barantanju in šalah je eden izmed svatov pripomnil napram dr. Tavčarju: »Že vidim, Janez, nič ne pomaga, ga boš moral le ti odkupiti!«

Godec Žolna, ki je dobro slišal to pripombo, je hitro položil kolač pred dr. Tavčarja, ki je segel v žep in izročil godcu pest srebrnega drobiža. Godec Žolna je kar odskočil, pobasal lepo vsotico in se nato hvaležno nasmejal: »Tako je prav, Bog vam lonaj gospod!«

Tako je torej to bilo pred 50 leti v dneh 11. in 12. februarja. Izmed vseh svatov so od prvega do zadnjega pomrli vsi, živa pa sta še ženin in nevesta. Janez Šubic je odšel v večnost dobrih 11 let po tej svatbi, a za dr. Tavčarjevim odhodom s tega sveta bo 19. t. m. poteklo pet let. Dolga doba je 50 let zakonskega življenja, a takole ob praznovanju zlate poroke se mi lepo osvežujejo spomini na to znamenito svatbo in na naša slavna rojaka. Bil sem na svatbi navzoč ne kot svat, pač pa kot odrasel otrok in bom te spomine hranil do zadnjega dne. X.

Veličasten pogreb Ljube Jovanovića

Beograd, 11. februarja.

Danes popoldne ob 2. se je vršil svečan pogreb pok. Ljube Jovanovića. Pogreba se je udeležila ogromna množica ljudstva. Zlasti številno so bili zastopani politiki vseh strank. Vlada in Narodna skupščina sta se skoraj polnoštevilno udeležili pogreba. Korporativno je bil navzoč radikalski poslanski klub. Sprevod je krenil od hiše žalosti v Saborno cerkev, kjer je patrijarh Dimitrije opravil cerkvene svečanosti.

Navzoč je bil tudi kralj, ki je položil na krsto pok. državnika srebrn lovorjev venec.

Iz cerkve so ponesli krsto ministri in poslanci. Pred cerkvijo se je poslovil od pokojnika v imenu Narodne skupščine predsednik g. dr. Perić, v imenu vlade minister dr. Kumanudi in za radikalske ministre g. Obradović. Od Saborne cerkve je krenil sprevod pred univerzo, kjer se je zvrstila cela vrsta govornikov. V imenu Akademije znanosti je govoril dr. Jovan Radonjić, v imenu univerzitetnega profesorskega zbora prof. Stanoje Stanojević. Po govorih zastopnikov raznih drugih organizacij je krenil sprevod na pokopališče.

H grobu so nesli krsto predstavniki raznih kulturnih in nacijonalnih organizacij. Ob odprtem grobu je govoril v imenu Narodne odbrane g. Spasoje Miletić, za dijaštvo filozofske fakultete Andrija Kafidžić, v imenu ruskih emigrantov pa g. Oreško in bivši poslanik Strandman. V imenu radikalske omladine se je poslovil od pokojnika đijak Kalabić. Ob grobu je med drugimi izrazil sorodnikom sožalje tudi češkoslovaški poslanik v imenu prezidenta dr. Masaryka in češkoslovaške vlade.

Izreden Petrov blagor

G. Vladimir Kapus, privatni uradnik iz Ljubljane in širom Slovenije znan Nimrod, je te dni tekom četrt ure vlovil v Krki, približno 3 km pod Dvorom v bližini Tominčevega mlina dva kolosalna živa sulca, prvi dolg 1.14 in težak 14 kg, drugi 1.7 in 10 kg. V primeri z dolžino bi sulca morala tehtati še najmanj 6 kg več, toda oba velikana sta bila precej kumrna.

Včerajšnja premijera živih spominov na

„Svetovno vojno"

1914 — 1918

je oživela v mislih mnogih gledalcev tople spomine na davno mrtve akterje tega filma, na mrtve očete, sinove, može in prijatelje.

Požar Soluna — bitka na Marni — krvava Flandrija — Verdun — Soča — Beograd — Berlin — Paris — London.

Kljub številnim prireditvam in maskeradam je bila včerajšnja premijera razprodana

Danes ob pol 11. dop., 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.

Pomnožen orkester in petje!

Predprodaja vstopnic od 10. — 12. in od 2. dalje.

Telefon št. 2730. Kino „Ljubljanski dvor"

Koncertna pevka gdč. Jelka Stamatovićeva

bo jutri zvečer koncertirala v Ljubljani s programom modernih španskih in francoskih pesmi. Odlična umetnica, profesorica beograjske Muzičke škole, je že dobra znanka ljubljanske glasbene publike: v l. 1926. je koncertirala v Ljubljani s srbskimi pesmimi. Lani v novembru je z velikim uspehom priredila koncert na beograjski univerzi. V decembru je koncertirala v Pragi, kjer v ostalem vsako leto poje za radio in na ta način propagira jugoslovensko pesem.

V prihodnjem mesecu bo gdč. Stamatovićeva absolvirala turnejo po Dalmaciji: Dubrovnik, Split, Šibenik in druga mesta, ki so jo povabila. Jutrišnji koncert se bo vršil ob 20. v dvorani Filharmonije.

Tajinstvena poneverba v Narodni banki

Na nepojasnjen način je iz blagajne v centrali Narodne banke izginilo več 100.000 Din. — Velika senzacija v vseh beograjskih trgovskih in bančnih krogih

Beograd, 11. februarja.

V Narodni banki so včeraj pri pregledu dnevne blagajne, ki se vrši običajno ob 2. popoldne, ugotovili razliko več 100 tisoč dinarjev. Razlika je morala nastati med pregledoma dnevne blagajne 9. in 10. t. m. Stanje dnevne blagajne 9. t. m. je bilo pravilno, dočim izkazuje pregled 10. t. m. primanjkljaj več 100 tisoč dinarjev.

Ta ugotovitev je vzbudila veliko senzacijo v vseh beograjskih trgovskih in bančnih krogih, ker je znano, da je kontrola, ki se vrši vsak dan v Narodni banki, izredno stroga. O zadevi je uprava Narodne banke izdala naslednji komunike:

»V dnevni blagajni Narodne banke je bil ob priliki pregleda 10. t. m. ugotovljen gotov primanjkljaj. Podvzeta je bila takojšnja energična preiskava, da se ugotove krivci.«

Narodna banka je obvestila o tem dogodku tudi šefa oddelka javne varnosti, ki vodi sedaj preiskavo. Vsa zadeva je zanimiva zaradi tega, ker vodita dnevno blagajno Narodne banke po dva blagajnika. Za vsak iznos in izdatek iz blagajne je potrebno potrdilo obeh blagajnikov. Oba blagajnika imata po en ključ od blagajne. Primanjkljaj je bil ugotovljen v blagajni, ker so knjige popolnoma v redu. Blagajnika si ne moreta razlagati, na kakšen način bi izginil denar. Najverjetnejše je, da je tatvino izvršila tretja oseba, na vsak način uradnik banke, ki mu je na neznan način uspelo ukrasti denar. V tej smeri se vodi tudi nadaljnja preiskava.

Velika porotna obravnava proti gorenjskemu Čarugi

Janez Ankerst, nevaren vlomilec in tat, na zatožni klopi. — Na begu pred orožniki ustrelil orožnika Serajnika, ki je podlegel rani in umrl

Ljubljana, 11. februarja.

Zadnja razprava. Dvorana je polna občinstva, med katerim sedi mnogo orožnikov, ki jim je delal Ankerst obilo preglavic. Porotniki sede zamišljeni na svojih prostorih; nekateri izmed njih so že utrujeni. Z rokami si podpirajo glave, premišljujejo in študirajo zločinca ki sedi pred njimi.

Obtoženec Janez Ankerst, rojen 1899. na Brezjah in tja pristojen, samski, že kaznovan, sedi zravnan na porotni klopi in zre mirno sodnikom v obraz. Fant je precej velik, širokopleč, lepo pokonci počesanih las, bledega, skoro rumenkastega obraza. Oblečen je dokaj lepo in ima nizke, rujave, elegantne čevlje.

Senatu je predsedoval svetnik deželnega sodišča dr. Gradnik, votirala sta svetnika Avsec in dr. Sajovic, javni obtožitelj je bil namestnik državnega pravdništva dr. Fellaher, obtoženca je zagovarjal odvetnik dr. Gruden.

Ankerst je obtožen

hudodelstva tatvine, težke telesne poškodbe, pregreška zoper oblastvo, zakon in javni red po § 93. srbskega kazenskega zakona ter prestopka o nošenju orožja.

Obtožnica slika Ankersta kot pravega zločinca, ki je predvsem nevaren tuji lastnini, a poleg tega tudi jako nasilen, drzen in delomržen človek, ki se preživlja samo s tatvinami ter kljub svoji mladosti in svojemu poklicu — izučen je za elektromonterja — noče delati. Obdolženec je vedno oborožen s samokresom ter strelja na svoje zasledovalce.

Od 1. julija do konca septembra 1919. je bil Ankerst v službi pri špedicijski tvrdki Rajko Ranzinger v Ljubljani kot delavec. Ta kratek čas je pa izvršil pri svojem delodajalcu velike tatvine, zaradi katerih je bil l. 1920. obsojen na 5 let težke ječe, nato pa oddan v kaznilnico v Mariboru. Še pre-

Spomin na vzornika

(Gimnazijskemu direktorju v Novem mestu † Amatu Škerlju posvečeno v globoki hvaležnosti.)

Dne 10. t. m. je preteklo leto, odkar je po dolgem trpljenju podlegel polagoma prodirajoči bolezni. Njegovo ime se ni bliščalo na prvih straneh dnevnikov, le redko se je pojavljalo v revijalnem časopisju, vendar pa je delo tega moža, profesorja-vzgojitelja in direktorja-tovariša rezalo tako globoke brazde v mlada srca, da ga lahko mirne duše štejemo med one ljudi, ki jim je slovenski narod največ dolžan.

Leto dni je tega, kar sem v tujem mestu bral, da je ugasnil. Zadnja skrivnost je razkrila pred njim svoje lice. Vem, vedno je tipal za to zadnjo skrivnostjo. Kadar se je razgovarjal pred svojimi učenci o nji, je bil, kakor da ni več med nami. Mladi smo bili in s težavo so naše okorne in robate misli sledile njegovim poletom. Zato je bil dostikrat tako tuj nam vsem in le v najtišji uri lastnih bojev in razmišljanj nam je za hip šinil pred motnimi očmi njegov obraz: takrat smo medlo slutili v njegovo dušo.

In zdaj, ko smo z vsakim dnem dalje od onih časov in se vedno bolj brišejo vtisi, ki nam jih je črtala sočasna, njemu ne vedno prijazna okolica, se vedno bolj čistijo spomini, in vedno jasnejše nam je pred očmi. In kolikor bolj zorimo in iz mladosti rastemo v jedro moškost, toliko bolj nam je drag.

Pred letom je bilo. Od jutra je trkal vihar na okna moje sobe in sneg in dež je močil kameniti tlak ulic in fasade starih palač na Mali Strani. In ko sem v somraku večera s prijateljem prebiral novice iz domačih krajev, sem izvedel, da je odšel... Topa bolečina, ki ji ne veš izraza, naju je prevzela. Molče sva obsedela. Cigareta za cigareto je v vedno večjo motnjavo ovijala sobo in misli.

Pa saj poznaš kranjske fante! Ko jim je najlepše ali najbolj hudo pri srcu, poiščejo nekje prijeten kotiček. Ob kozarcu cekinastega vina se počasi odpirajo duše in med njimi se pletejo spomini in razvežejo besede od srca do srca.

Tam nekje sva obsedela.

In vedno bolj je izginjala bliščava električnih luči, vsa družba okoli naju se je pogrezala v somrak, pred nama pa je sijal lep košček sveta tam ob Novem mestu. Na eni strani kostanjev drevored, na drugi prijeten gozdič, šumenje Krke pod njim in cesta. Gimnazija, in v njej on.

Tiho predejo misli. Prav tja v one čase, ko sem desetleten fantič delal sprejemni izpit, pa sem ga pri sintaksi polomil, da me je opozoril: »Pazite — še enkrat!«

Še sedaj čutim, kako se mi je zvrtelo. Prvi človek, ki desetletnemu pobalinu pravi »Vi«. Saj prvi hip nisem vedel, ali velja to meni, ali vsem. Z muko sem nekaj zajecljal. On pa je morda že takrat mislil, kar mi je v septimi resno povedal: »Saj bi midva čisto dobra prijatelja bila, če bi se človek ne bal, da jo pri gramatiki pošteno ne polomite!« Pa takrat in še dolgo potem smo bili otroci in smo samo vedeli, med katero uro lahko brezskrbno uganjamo svoje norčarije.

Ob Cezarju smo se prvikrat zavedli, da on ni kakor drugi. Vse drugače nam je pela njegova beseda. Krasno je znal pripovedovati. Naravno in izbrano je govoril in tako ostril naš čut za lepoto in točnost izraza.

»Ne šolske slovenščine!« je dejal, kadar je kdo izmed nas junaško »zavojščil« kak galski rod. In v septembru 1918, ko smo v kvintu v potu obraza prestavljali »Metamorfoze«, se lovili za nemškimi izrazi in je vsak med nami imel svoj pravopis in svojo gramatiko, nas je tolažil: »Saj ne bo dolgo, fantje, le malo potrpite!«

In potem, ko smo res malo potrpeli in smo že slovenili Ovidovo avtobiografijo in brali zgodbo o Filemonu in Baveidi, nas je učil gledati v snovanje sveta in nam prigovarjal: »Slecite tej misli rimsko togo in je odenite v slovensko obleko!«

Takrat je tudi bilo, ko nas je prvič trdo prijel. Kaj vem, menda smo se tudi mi, petnajstletni fantje, v onih burnih časih navzeli upornih misli. Skratka, uprli smo se. Pri zemljepisni nalogi nismo hoteli zapreti atlantov. Bil je polom in preiskava. Kot razrednik nas je zasliševal. Tajili smo z združenimi močmi. In ko nam je razglasil: »Cel razred 4 ure zapora,« je sédel, z roko pogladil lepe, s srebrnimi nitkami prepletene lase in s tiho užaljenostjo govoril o nas, svojih fantih, ki hočejo že veljati za odrasle, pa nimajo toliko čuta dolžnosti, da bi znali presoditi, kaj človek sme in kaj ne. Ne morem povedati, kaj nam je še govoril. Ali ton njegove besede, ki kljub ostrosti ni mogel izgubiti prizvoka iskrenega prijateljstva, nam je bil težka kazen. Bolj nas je bolelo, da smo užalili njega, kakor pa, da nismo bili pokorni.

In z vsakim letom, kolikor višje smo se vzpenjali na lestvici gimnazijskih razredov, je sipal večje bogastvo pred nas. Ob Homerju in četrti knjigi Vergila se je znal razgreti in ob mestih, ki so jih drugi samo mimogrede preleteli, je pričaral pred nas vse neskončno bogastvo stare modrosti. In ko je Sokratov zagovor razlagal ali Platona odkrival našim očem, se nam je zdel, kakor da je tam nekje v davno lepih časih: pod modrim helenskim nebom, Akropolis blesti v ozadju, on pa sloni nekje ob Ilisu in modruje s svojimi davnimi znanci...

Tako prijetno domač in resnično moder je znal biti. In v oktavi pri Horacu — njegov poet je bil. Vse, o čemer je v mladih letih razmišljal, in vsa spoznanja, ki mu jih je kot možu razodelo življenje in njega boj za ono »aurea mediocritas«, uravnovešenost v človeku in družbi, je strnil v prečudno lepe besede, ko se je ob Horacovih verzih razgovoril o tisoč in eni stvari.

Takrat, ko že nismo bili več čisto v gimnaziji in so nam oči krožile vedno bolj v prihodnje dni in so najsmelejše misli gradile svoje solnčne gradove, nam je postajal vedno bolj skrben brat, ki je že sam prehodil dovršen kos ceste in sluti in ve, »da čaka v dalji nas vse bolečina«, kakor je včasi dejal. Pa nikdar ni mogla mračna misel zasenčiti njegovega čela. Vedre oči, ki so znale tako ljubo sijati, so vzžarevale ob zubljih mladih duš in bele roke so rahlo kazale v prelepi svet. In prav zadnje dni, ko smo jih še presedeli pri njem, se je zopet naslonil v stolu, bežen pogled skozi okno v lepoto in solnce majskega dne, pa nam je dejal besedo kakor za slovo in v opravičilo za vsa leta, kar smo bili skupaj:

»Vem, fantje, da različno sodite o meni. Pa mi ni za vašo sedanjo misel. Ko se vam posrebre lasje (— in beli prsti so zopet vodrhtevali preko razumnega čela —)

den je to kazen prestal, je 17. junija l. 1922 pobegnil od delavskega oddelka v Radmani pri Mariboru. Začetkom avgusta se je pojavil v Ljubljani in je izvršil petkrat vlome v skladišče Rajka Ranzingerja. Odnesel je razno blago, tako n. pr. 25 gumijevih plaščev, last Ignacija Voka, in 25 zračnih cevi, in sicer v času od 2. do 5. avgusta l. 1922. V noči od 7. avgusta na 8. avgusta l. 1922. je odnesel najmanj 18 metrov lodna za žensko obleko, a 25. julija celo balo, 6 kosov lodna, 11. septembra 1922. zopet več ženskega blaga, a 22. avgusta 1922. usnje. Vsega skupaj je ukradel pri tvrdki Ranzinger za 45.898 Din blaga, last tvrdk Jax, Vok, Serban in M. de Brousse.

Kakor je ugotovila preiskava je znosil Ankerst velike količine blaga Hribarjevi Micki v Sotesko, rekoč, da tihotapi blago iz Nemške Avstrije, ter ji naročil, naj ga prodaja za njega proti nagradi. Tudi Terezijo Setnikarjevo v Stobu je obdolženec večkrat obiskal in je pustil pri njej več blaga. Pri Alojziju Novaku v Domžalah je dne 18. septembra 1922 naročil kompletno rjavo obleko in jahalne hlače in je blago — kos sivega češkega blaga in klot — prinesel s seboj. Prišel je po obleko, plačal 413 Din in se izdajal za Kleindinsta, elektrikarja iz Doba.

Dne 13. novembra je ukradel pri Janezu Mediji v Žirovnici eno dvokolo s sedalko, kleščami in svetilko v skupni vrednosti 817 Din. Poleg tega ima na vesti še več drznih tatvin in vlomov.

16. septembra 1922. je prišel orožniški narednik Roman Maligoj na svojem službenem obhodu slučajno v trgovino Antona Omerze v Velikem Mengšu, kjer je naletel na obdolženca, ki je ravno prodajal ukradene kože, ki jih je izmaknil pri Ranzingerju. Orožniku se je zdel fant sumljiv zato ga je povabil na postajo, da bi se legitimiral. Ankerst je šel z njim, vzel s seboj nahrbtnik s kožami in bicikelj. Pred orožniško postajo pa je potegnil iz žepa samokres ter ustrelil orožnika v glavo, da se je zgrudil v mlaki krvi, nakar je pobegnil. Maligoja so takoj oddali v bolnico, kjer se je izkazalo, da je težko ranjen.

Ankerst se ni več čutil v okolici Mengša varnega, zato je odšel bližje svojega doma. 14. novembra 1922. je zaznala orožniška patrulja, da prihaja obdolženec ponoči k svojemu stricu Francetu na Brezjah. Zastražila je hišo in pazila, skrita ob cesti, na njegov prihod. Ponoči okoli 22. se je res pripeljal s kolesom. Zapazila sta ga orožnika Serajnik in Duh, skočila proti njemu in ga pozvala, naj obstane. Obdolženec je brez odgovora izvlekel urno samokres in ustrelil iz neposredne bližine na vsakega enkrat ter se pognal v bližnji gozd. Kolo, ki je bilo ukradeno Mediji, je kar pustil na licu mesta. Ko je bil oddaljen kakih 30 korakov, je še enkrat ustrelil, a zgrešil cilj. Podnarednik Serajnik je dobil kroglo v vrat in je bil težko poškodovan, dočim je orožnik Duh odnesel zdravo kožo. Serajnik, ki je bil čvrst mož, zdrav in krepke konstitucije je začel hirati zaradi projektila, ki mu je ostal v levem pljučnem vrhu, ter je 13. decembra 1926. umrl. Da Duh ni dobil nobene poškodbe, se je imel zahvaliti samo izrednemu slučaju, ker je krogla zadela v gumb ovratnika in tam obtičala.

Po tem dogodku je Ankerst pobegnil v Nemško Avstrijo, kjer je izvršil več tatvin v Köstenbergu, Kranzelhofnu in Porečah. Zaradi njih je bil obsojen v Celovcu na dve leti težke ječe. Prestal jo je v Gradcu v moški kaznilnici, nakar ga je 3. avgusta lani oddalo celovško sodišče naši straži v Špiljah.

Obtoženčev zagovor

Predsednik: — Ali ste krivi?

— Sem in nisem.

— Vaše zadnje bivališče je bila kaznilnica v Gradcu?

— Da.

Publika se smeje.

— Pojdimo po vrsti. Ko ste bili v kaznilnici v Mariboru, ste se tam seznanili z nekim Hornbökom, s katerim ste se domenili, da pobegneta in da se pozneje sestaneta v Domžalah.

— Da, res je. Pobegnil sem, šel v Nemško Avstrijo in se vrnil čez par mesecev v Domžale, kjer sem se sestal s Hornbökom, ki mi je dal 3 nahrbtnike blaga, da sem ga zanj razpečal. Kar mi je blaga ostalo sem ga odnesel domov.

— To vendar ni mogoče, da bi vam dal Hornbök samo 3 nahrbtnike blaga! Saj so ga pri vas doma zaplenili najmanj za tri nahrbtnike.

— O, v nahrbtnik se veliko spravi! Veste, bili so vojaški nahrbtniki. —

— Pa kako to, da je bilo blago, ki ste ga dobili od Hornböka, ukradeno pri Ranzingerju? —

— Hm. To ga je pa on moral ukrasti, jaz ga nisem, meni je dejal, da veriži.

— Blago ste potem prodajali po Domžalah in okolici?

— Res je, prav ste povedali gospod! Ceno mi je pa nastavil ta šmentani Hornbök sam; denar za prodano blago sem potem njemu izročil.

— Ampak s 3 nahrbtniki ne bo nič. To ni mogoče, da bi šlo ukradeno blago v tri nahrbtnike!

— Jaz pa vem, da je šlo! Hornbök zna, on je tič, vse je spravil in stlačil v tri nahrbtnike.

Potem je opisoval obdolženec, kako se je 14. septembra v Velikem Mengšu, ko ga je odpeljal orožnik iz Omerzove trgovine, prestrašil, starh ga je od leta 1919., češ da so ga tedaj orožniki pretepli. Najprej je hotel skočiti na kolo in uiti, pa je videl, da ne bo šlo. Sklenil sem orožnika samo prestrašiti s strelom, ne pa zadeti ga. Pred postajo je prijel bicikelj z desnico, a z levico je potegnil revolver in mislil ustreliti mimo orožnika, pa se je petelin prepozno sprožil, orožnik Maligoj je prišel na strel in zadela ga je krogla.

— Kako pa je bilo 14. novembra l. 1922?

— Prišel sem ponoči domov k stricu Francetu na Brezje. Pripeljal sem se s kolesom in nisem mislil, da me bo kdo napadel. Hipoma sta se pojavili pred menoj dve sklonjeni postavi. Pošteno sem se prestrašil. Mislil sem, da sta to dva roparja, pa sem ju hotel prepoditi in sem ustrelil. Zadeti nisem hotel nikogar. Šele pozneje sem zvedel, da sem streljal v dva orožnika.

— Zakaj ste pa bili oboroženi?

— Zato, ker so me enkrat pri Celovcu napadli, sem kupil revolver.

Po zaslišanju številnih prič, ki so nepobitno dokazale obdolženčevo krivdo glede vseh prestopkov, sta govorila zastopnik državnega pravdništva dr. Fellacher in zagovornik dr. Gruden. Porotnikom je bilo stavljenih več vprašanj, ki so jih tudi večinoma potrdili. Janez Ankerst je bil nato obsojen na

8 let težke ječe

s postom in trdim ležiščem vsakega pol leta. Obsojenec kazni ni sprejel.

Razprava je trajala do 22. ure. Publika je vztrajala do konca. Preden se je vrnil senat iz posvetovalnice so ljudje glasno ugibali, kako visoka kazen čaka obtoženca.

S to razpravo je bilo letošnje pomladno porotno zasedanje zaključeno.

Pismo iz Beograda

Beograd, 10. februarja

Kadar me zanese v našo prestolnico, dobivam vedno nove in boljše vtise. Ne mislim na uradni Beograd, ki pada iz krize v krizo, kakor je ravno te dni; — na oni Beograd mislim, ki živi iz dneva v dan, ki se muči, veselječi, pazari, gladuje in »zaradživa krupne pare« . . .

Prvo pomladansko solnce se je pokazalo te dni v vsej krasoti in toploti. Promet je zelo živahen. Tramvaji vedno polni, na glavnih progah kar natlačeni. Avtomobili švigajo sem in tja, vmes pa razni izvoščki in vozniki. Največji reveži so pač konji, ki ne uživajo prav nobene zaščite in vlečejo težke tovore, dokler se ne zgrudijo in obnemorejo v trpljenju. Od Kalemegdana do Slavije so ceste tlakovane z lesenimi kockami kakor Pariz in ropot je tod manjši kakor na asfaltnih tlakih. Počez se gradijo nove ceste iz obdelanih granitnih kock, povsod drugod pa še spominja nerodna kaldrma na turške čase.

Kavarne so polne in tam sreba dišečo kavo advokat s svojim kmečkim klijentom prav tako, kakor napudrana koketa z elegantnim kavalirjem. Opoldne je velik naval na restavrante in gostilne, ki jih napolnijo uslužbenci, uradniki in družinski pari brez dece, ker se pehata oba člana za kruhom in jima ne kaže vzdrževati gospodinjstva vsaj za opoldne.

Okoli Narodne skupščine so grupirane razne deputacije, ki prežijo na svoje poslance, da jih vodijo v klube. Te dni je prostor pred skupščino prazen, pač pa oblegajo novinarji in razni drugi »politični radovedneži« predsedstvo vlade, ali dvor, ko hodijo mandatarji tja na »reševanje krize«. Živahnost povečajo kolporterji, ki raznašajo razne »šlagerje« svojih časopisov, po katerih publika hitro sega.

Lepi dnevi izvabljajo številne šetalce na zgodovinski Kalemegdan, ki se preureja v velik park, v kolikor že ni izpremenjen. In tu vidimo, kako se obrača kolo zgodovine sicer počasi, ali sigurno. Okoli markantnih trdnjavskih razvalin je zaposlenih veliko število Turkov in Albancev, ki »kulučijo« za male pare in spreminjajo s krvjo prepojeno zemljo v lep park. Fesi, turbani in albanski beli kačketi pokrivajo glave robotnikov, dočim šajkače zaman iščeš med njimi. Te so na naših selih po Šumadiji in na naših granicah v službi domovine.

Svoje rojake srečaš na vsak hip, bodisi znance, ki so v službi tod, ali pa one iz ožje domovine, ki prihajajo po poslih. Tako sem videl ravno danes markantno postavo rektorja dr. Nahtigala, hitro za njim pa je korakal strumno naš dr. Ilešić. Če hočeš slovenske družbe, pojdi opoldne ali zvečer v »Triglav« ali pa k »Slobodi«, kjer najdeš vedno kakšen znan obraz.

Če pa hočeš videti vso mizerijo in pestrost orijenta, pojdi v Sarajevsko ulico, kjer se ti ponuja več kot dvesto žagarjev-Albancev in drugih južnjakov. Ta ulica je ena najbolj pestrih, ampak tudi najbolj zanemarjenih, dočim vlada drugod vzorna snaga, ki je najboljši dokaz, da smo na potu ureditve razmer — upajmo tudi političnih.

Eno pa pada v oči v Beogradu in to je stanovanjski problem. V vseh ulicah so nalepljene reklame na oknih stanovanj, da se oddajo. In ta stanovanja so prazna vzlic veliki mizeriji stanovanj, ker so predraga. Uradniška plača I. kategorije bi komaj zadostovala za stanarino, a kje je potem vse drugo. Preskrba cenenih kreditov stavbnim zadrugam bi bila edina pomoč v reševanju stanovanjske krize ne samo v Beogradu, ampak tudi v Ljubljani in o tem naj bi razmišljali oni, ki jim je mar dobrobit srednjega in malega stanu.

Od strokovnjakov priporočene za varstvo proti vnetju grla, prehladu kakov tudi gripi.

Prave Panflavin pasrile v gornjem originalnem omotu se dobe v vseh lekarnah.

LCC CASSELLA

Čudež v Šmartnem pri Litiji

Popotniku, ki hoče v teh časih priti v Šmartno pri Litiji, resno svetujem: Vzemi s seboj aeroplan! Zakaj ceste med Litijo in Šmartnim ni več. Pogreznila se je v zemljo. Pojdi, pa se prepričaj!

Ko sem jo zadnjič tam po gozdni stezi mimo litijskega pokopališča primahal na cesto, ki vodi čez Dobravo dol na Šmartno, sem osupljen obstal in si mencal oči: Kje pa je cesta? Ali sem morda zašel v tuj, neznan kraj? Kje je tista nekdanja bela cesta, ki je tudi v deževnem vremenu bila tako lepo hodna? Pred seboj sem videl samo v popoldanskem solncu rjaveti široko, vso razorano ilovnato grapo, napolnjeno z morjem blata — tam dol po samotnih bosanskih šikarah sem često naletel na taka pota, ki so jih črede ovac in koz v teku časa izhodile . . .

Z grozo sem torej strmel na to globoko reko blata, valovečo tja čez zeleno dobravo, — a mi ni nič pomagalo, moral sem naprej v Šmartno. In sem gazil in brodil in s težkimi centi blata na čevljih in s še težjo žalostjo v srcu premišljeval: Ubogo Šmartno, nekdaj tako ponosno na svoje lepe ceste, kako si propadlo! In sem si rekel: Če bi jaz bil župan, pa moral imeti take ceste v svoji občini, a ne moči in sredstev, da jih vsaj malo nasujem, jaz bi žalosti obupal. Bogme, obupal bi! . . .

Onstran v klancu je tičal voz, težko natovorjen s blodi; s konj se je kadilo kakakor z lokomotive, kadar izpušča paro, in voznik si je upehan z rokavom brisal curke znoja z obraza.

— Prav tako, Lojze. Če ne veš, kaj je čudež, ti bom pa to preckaj razložil. Vidiš, Lojze, kar takole malo se zaobrni, pa tja k vratom glej.

Lojze je ubogal. Takrat pa so mu gospod dekan od zadaj zasadili strahovito brco, da se je Lojze zvalil po tleh kakor snop.

In ko se je glasno stokaje Lojze pobiral, so gospod dekan sočutno vprašali:

— Ah te kaj boli, Lojze?

— I seveda me boli, pa še kako, primoj . . .

— No, vidiš, Lojze — so nato milo rekli gospod dekan. — Če bi te nič ne bolelo, to bi bil čudež!

Pravilo, da je Lojze od takrat verjel v čudeže in da ni hodil več v farovž ponagajat gospodu tehantu.

J. Fr. K.

Veliki pustni korzo

»SLAVCA«

19. II. Union

— Bog daj dober dan, prijatelj. Ampak zakaj, za božjo voljo, vozite tod čez hrib, zakaj ne rajši tam po ravnem, po novi cesti?

— Ho, gospod, tam je šele joj. Tam bi še kakšen tank nič ne opravil!

— Slabi časi!

— Presneto za nič. Kaj pravite, ali bo zmeraj tako?

Da seveda potolažim, da se mora pač enkrat tudi kaj obrniti na bolje. On pa pljune in požene:

— Hudirja se bol To bi se že moral zgoditi kak čudež.

Čudež! Kadar sem v Šmartnem, se spomnim na tistega Šmarčana, ki ni hotel verjeti v čudeže. Čakajte, da povem.

Saj, kaj bi vam sicer pripovedoval o Šmartnem. Vsi poznate to simpatično vas, ki leži v eni najlepših slovenskih dolinic. Šmartno, ki je častno zapisano v zgodovini našega narodnega preporoda . . . Šmartno, kjer so bili vedno zavedni narodnjaki in vnete narodnjakinje . . . Šmartno, pevsko vas, ki sta jo vzgojila skladatelja Adamič in Bartl . . . Šmartno, ki ima celo svojo himno: »Oj preljuba šmarska vas, — oj kje si ti, oj kje sem jaz!« . . . Šmartno, ki je vedno tekmovalo z Litijo v prosveti in modernem napredku . . . in pa z lepimi dekleti tudi in znamenitimi planinarji, lovci in ribiči tudi in pa z dobrimi gostilnami tudi! Vse, kar je prav, in vsakemu svoje.

Šmartno — to je mali Pariz litijskega okraja, in Šmarčani so ponosni na svojo vas, ki ima velikomestne poteze, moderne obrate in trgovine, električno luč, bar, radio . . . In so predvsem ponosni na svojo veličastno farno cerkev. Ker so Šmarčani tudi pobožni ljudje in znajo izkazovati čast Bogu, kakor se spodobi. In cerkvene slavnosti, procesije na Veliko noč in Rešnje telo, te so v Šmartnem vedno imenitne.

To so torej vse splošno znane stvari, ki mi jih ni treba praviti. Ampak tisto o čudežu, kakor rečeno, to vas bo bolj zanimalo. In to je seveda resnična zgodba, mem jo je povedal prijatelj župnik, ki ga tudi že krile črna zemlja.

Tega je menda že kakih štirideset let, ko je v Šmartnem pastiroval dekan — stari Šmarčani se ga še dobro spominjajo, — dober gospod in pa tudi originalen gospod, ki je imel za svoje farane posebne vzgojevalne metode. To se pravi, takole kakšnemu rogoviležu je znal naviti uro, da si je za vedno zapomnil. In je bil tak rogovilež tisti Lojze, — čigav Lojze, ne vem več, ker stari dekan in Lojze, oba sta že zdavnaj odromala v večnost, — tisti Lojze torej, ki ga je rad srkal in bil tudi sicer vseh muh poln.

Pa prikolovrati ta Lojze neke zimske nedelje po krščanskem nauku gori v farovž in v dekanovo sobo, s klobukom na glavi in čikom v ustih.

— No, Lojze, kaj pa bo dobrega? so prijazno vprašali gospod dekan, ki so sedeli pri peči in vlekli svojo dolgo pipo.

Lojze se na široko reži, roke v hlačnih žepih in pljune po sobi.

— Ja, vejo, gospod tehant, tisto o čudežih, kar so oni danes tako lepo pridigovali, tistega pa jaz ne verjamem. Nak! Primojduš, da ne verjamem. Kaj pa je sploh to, čudež? Jaz tega ne zastopim . . .

Gospod dekan so videli, koliko je pri Lojzetu ura bila. Zato so čisto mirno vstali, odložili pipo in rekli:

ČITAJTE JUTRI JUTRI „PONEDELJEK“

Predavanje o nastanku in razvoju človeških ras

V petek se je vršilo v balkonski dvorani ljubljanske univerze pod okriljem Geografskega društva zanimivo predavanje mladega antropologa g. dr. Boža Škerlja o nastanku in razvoju človeških ras. Predavanje je bilo dobro obiskano. Otvoril in zaključil ga je predsednik Geografskega društva g. docent dr. A. Melik.

Mladi znanstvenik je podal v enournih izvajanjih pregleden uvod v antropologijo, važno in interesantno vedo, ki se giblje na mejah biologije, zgodovine in geografije, razkriva najtemnejše dobo človeške zgodovine in rešuje vprašanja o nastanku in razvoju človeških ras in človeštva sploh. Predavatelj je uvodoma zavrgel tudi pri nas dokaj popularno, poglavitno iz nemškega sveta prenešeno istovetenje rase z narodom. Označil je in pokazal na več primerih, zlasti na židovstvu, kakšno je sodobno antropološko pojmovanje rase. Leta je skupina ljudi, ki je vezana po raznih vnanjih in konstitucijonalnih znakih, ki so dedni in se izpreminjajo samo z dolgotrajnim križanjem. Germanske ali slovanske rase tedaj ni, obstoje pa n. pr. mongolska, zamorska, nordijska in druge rase. Mongolska se je n. pr. ohranila v Bolgarih, ki so sicer narodnostno Slovani. Zamorci, ki so se preselili v Ameriko in se ondi povsem udomačili, so rasno čisti zamorci, čeprav utegnejo biti na zunaj še tako amerikanizirani. Predavatelj je nato orisal posamezne rasne in konstitucijonalne znake, očrtal vpliv miljeja na izobličenje rasnih znakov, razliko v pigmentaciji med obema spoloma, ki je posebno očitna v Južni Afriki; označil je poglavitne karakteristike leptosomnega in eurisomnega tipa itd.

Predavatelj zastopa tezo, ki je danes že prodrla v zapadni antropologiji, da poteka vse človeštvo iz enega in istega prvotnega tipa homo sapiens. Vse sicer tolikanj različne rase izhajajo tedaj iz enotnega pravira. Po naukih ameriškega antropologa Hedličke in drugih je bila pradomovina človeštva okoli Sredozemskega morja. Človek se je počasi selil v druge kraje, podlegel raznim geografskim vplivom in se tako čedalje bolj diferenciral v telesnih znakih.

Zanimiv je bil tudi oni del predavanja, v katerem je mladi znanstvenik očrtal nauk o vzrokih rasnih variacij, predvsem zvezo med rasnostjo in žlezami z notranjo sekrecijo. Tako je lahko delovanje hipofize pri zamorski ali mongolski rasi nekoliko drugačno od delovanja istega organa pri evropskih rasah. Mongoli in zamorci imajo tudi nekatere spolne variacije in so sploh infantilnejši od nas. Dočim pa se zamorec zaradi prevelike specijalizacije ne more udomačiti na severu, prav kakor belec ne v tropih, kažejo Mongoli ogromno biološko silo prav zaradi neznatne specijalizacije. Današnja Evropa nima več čistih ras in vse kaže, da se rase čedalje bolj mešajo in križajo tako da lahko ta panmiksija ustvari v daljni bodočnosti enoten človeški tip, kakor je bil enoten izvor.

Predavatelj je naposled seznanil slušatelje z metodami moderne antropologije. Prihodnji petek bo predaval o rasah v Jugoslaviji. Njegova predavanja so za nas tem zanimivejša, ker slone deloma na izsledkih češke znanstvene šole in se sploh mnogo ozirajo na zapadne, zlasti ameriške šole, s čimer nas emancipirajo od enostranske nemške znanosti.

Ljubljanskim hišnim posestnikom in najemnikom

Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani je pričelo že meseca novembra 1927 akcijo, da se odpovedi stanovanj po 1. novembru 1927 do 1. maja 1928 omeje na najnižje število, torej že davno prej, preden je storil ljubljanski občinski svet svoj sklep z dne 9. t. m., da se podaljša stanovanjski zakon. S podaljšanjem stanovanjskega varstva se ne bo rešilo stanovanjsko vprašanje, na drugi strani pa je stanovanjski zakon v največjo škodo vsemu trgovstvu, industriji in obrti, torej tudi delavstvu, radi česar so se vse trgovske zbornice, zlasti tudi ljubljanska, kakor tudi druge gospodarske korporacije izrekle za takojšnjo odpravo vsake stanovanjske zaščite. S splošnega gospodarskega stališča ne more stanovanjskega zakona nihče zagovarjati, torej tudi ne občinski svet ljubljanski. Vzroki res prevelikega števila odpovedi za 1. maj t. l. še do danes niso znani. Res je, da sedanji stanovanjski zakon sam direktno favorizira odpovedi, češ da bi se najemniki s hišnimi lastniki pobotali za najemnine ali pa da bi medsebojno menjavali stanovanja po svoji resnični potrebi, vsled česar določa v slučaju odpovedi višjo najemnino. Na drugi strani pa najemniki nočejo uvideti, da se stanovanjsko varstvo odpravlja in so dostikrat odklanjali vsak sporazum s hišnimi gospodarji.

Prvo društvo hišnih posestnikov kljub temu obsoja vsako nepotrebno odpoved stanovanja kakor tudi vsako neupravičeno zvišanje najemnin, glede katerih je društvo vedno dajalo navodilo, da se kot smernica vzame le 10kratna predvojna najemnina v dinarjih. Društvo bo preiskalo vse slučaje odpovedi in vsako prekomerno zvišanje najemnin in je uvedlo akcijo, da se doseže med hišnimi posestniki in najemniki sporazum v tem smislu, da se bodo deložacije omejile na najnujnejše slučaje in da se tudi previsoko zvišanje najemnin uredi po našem navodilu. Apeliramo na vse posestnike, ki bodo vabljeni na potrebni sporazum, da se temu vabilu točno odzovejo, ne samo v njih lastnem interesu, nego v interesu vseh hišnih lastnikov, da se na ta način izognemo vsaki intervenciji državnih oblasti. Opozarjamo vse posestnike, da sedanji odbor odklanja vsako odgovornost, če bi se hišni lastniki ne odzvali njegovemu vabilu in ne upoštevali natančno njegovih dobro premišljenih navodil. Odklanjamo posledice, ki bi iz tega nastale in ki ne škodujejo samo našemu ugledu, temveč tudi našemu interesu.

Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 11. februarja 1928. Višina barometra 308.8 m

Kraj opazovanja	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v metrih	Oblačno 0—10	Padavine: Vrsta	Padavine: v mm do 1 ure
Ljubljana	8.	756·[illegible]	0	51	W 6	10		0.3
Maribor		76[illegible]·4	— 3	76	SW 8	1		
Zagreb		75[illegible]·9	8	78	SW 6	9		
Beograd		758·7	6	53	SE 2	8		
Sarajevo		761·8	2	84	mirno	6		
Skoplje		6[illegible]·7	— 3	9[illegible]	mirno		megla	
Dubrovnik	7.	776·5	10	[illegible]3	SE 6	7		
Split		761·7		94	S 2	7		
Praha								

Solnce vzhaja ob 7.5, zahaja ob 17.24, luna vzhaja ob 0.26, zahaja ob 10.29.
Najvišja temperatura danes v Ljubljani 7.0 C, najnižja 5.0 C.

Potres: Ob 2.21 zjutraj je zabeležil seizmograf potres, katerega so čutili v Splitu.

Tudi ta teden je bila sprva vremenska situacija nad Evropo nespremenjena. Severozapadne predele je obvladovala še vedno velika atlantska depresija, tako da je trajalo tamkaj vlažno, deževno in toplo vreme, kakor v prejšnjem tednu. Nad Rusijo je vztrajal visok zračni tlak, ki je bil v zvezi s sibirskim maksimom zračnega pritiska. Od Rusije je držal pas visokega zračnega tlaka čez Podunavje in srednjo Evropo proti jugozapadu iz Španije; v tem pasu je vladalo mirno, sicer hladno, vendar malokje mrzlejše vreme. Nad Sredozemskim morjem se je zračni tlak dvignil in vreme se je umirilo tudi tamkaj.

V območju visokega zračnega tlaka nad Rusijo se je pričetkom tedna radi dotoka mrzlega zraka iz Sibirije še bolj shladilo in mraz se je tako stopnjeval, da je temperatura ponekod dosegla najnižjo stopnjo letošnje zime. Mestoma se je temperatura znižala na 35—40° C, v Moskvi n. pr. so imeli v ponedeljek zjutraj 30° pod ničlo, v Kijevu 24 in celo v Odesi na Črnem morju 20° C. Iznad srednje Rusije je ledeni zrak odtekal na vse strani, osobito se je opažal tok ob Črnem morju proti zapadu, kjer je preplavil Rumunijo in vzhodne balkanske predele, tako da se je tudi tod temperatura znižala do 20° pod ničlo. Severno od Karpatov je invazija ruskega mraza dosegla samo vzhodne pokrajine Poljske; v torek zjutraj je imel n. pr. Pinsk 18° C pod ničlo. Lvov in Vilno 8 do 10°, a Varšava ter Krakov sta se držala pri toploti — 1° C.

Tamkaj se je namreč že uveljavljal vpliv atlantske depresije; njen ogromni zračni vrtinec je namreč v tem predelu z južnozapadno strujo zadeval ob mrzli zrak, dotekajoč iz Rusije ter ga odganjal proti severu. Zato je ostala kakor zapadni Balkan in srednje Podunavje tudi severna srednja Evropa očuvana pred mrzlo rusko invazijo, samo malo se je sredi tedna tod temperatura dvignila, ker se je pas vis. tlaka ojačil in je spričo vjasnitve v nočeh nastopilo močnejše izžarevanje.

V drugi polovici tedna se je izvršila velika izpremememba. Atlantska depresija se je naposled vendarle napotila preko Skandinavije proti vzhodu in prodrla čez Finsko nad severno Rusijo. Njen ogromni zračni vrtinec je preplavil večino Rusije; od Ljeningrada do Črnega morja je zavihral zapadni veter, ponekod s prav viharno močjo. Seveda je v kratkem odplavil mrzli zrak proti Uralu in Ledenem morju, zato pa potegnil z oceana tople zračne plasti nad ruske planjave. Nad Moskvo je bilo že v sredo zjutraj le še — 15° C, v četrtek samo še — 2° C, a v petek zjutraj že 2° C nad ničlo.

Naposled se je velika severna depresija razširila tudi proti jugu in južnozapadni veter je preplavil tudi naše kraje. Južno vreme, ki je prineslo tudi dež, obeta biti trajnejše, ker se je med Islandijo in Veliko Britanijo pojavila že nova depresija.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Izpremenljivo, od časa do časa viharno, zapadni vetrovi, v gorah nevarnosti lavin.

Tržaška vremenska napoved za nedeljo: Lahni morski vetrovi, nebo oblačno; temperatura od 6 do 10 stopinj; morje razburkano.

Domače vesti

* **Komisija za redukcijo fakultet**, ki se je več dni v ministrstvu prosvete posvetovala o vprašanju redukcije fakultet na naših univerzah, bo za nekoliko časa prekinila svoje delovanje ter se pozneje zopet sestane. O svojem delovanju izda komunike o tem, kako si je ona zamislila rešitev tega vprašanja.

* **Izpremembe v državni službi.** Pomočnik v licejski knjižnici v Ljubljani dr. Jože Rus je pomaknjen v 7. skupino I. kategorije Profesorica dr. Mirjam Zalaznikova na mestni ženski realni gimnaziji v Ljubljani je podala ostavko na državno službo. ker se v monakovskem samostanu pripravlja za misijon v Indiji.

* **Redukcija državnih pošt.** Kakor nam poročajo je poštno ministrstvo odredilo, da se pretvorijo vse državne pošte, katere nimajo več ko 20.000 delovnih enot na leto. v pogodbene pošte. V področju ljubljanskega poštnega ravnateljstva bo približno 50 državnih pošt, ki bodo po tem odloku ponižane na pogodbene pošte. Da bo to v škodo sedanjih poštarjev je umljivo.

* **Osebne vesti s pošte.** M. Inglič je nastavljena za dnevničarko v Žireh. Premeščeni so pb. uradniki: II-3 K. Kosem iz Celja za upravnika v Mozirje; II-4 L. Sirnik iz Mozirja na Ljubljano 2 in T. Črnjač z Ljubljane 2 na Ljubljano 1, telefonistka III-3 Pavla Milavec iz Nove vasi pri Rakeku na Rakek in Milena Perše iz Maribora v Apače; priprav. III-4 Slavka Pehani z Rakeka v Novo vas pri Rakeku in Francka Vesenjak iz Dolnje Lendave v Ptuj; zvaničnik 2 skopine J. Zalezina z Zidanega mosta na Maribor 2 in služitelj 2. skupine T. Pavli s Pragerskega na Zidani most. Upravnik II-2 A. Ravnihar v Novem mestu je upokojen. — Odpuščena sta: pogodbeni poštar T. Galobić pri Sv. Jakobu v Slov. goricah in dnevničar F. Dolenc v Žireh Poročila se je pogodbena poštarica E. Geršak v Petrovčah z učiteljem S. Pečarjem.

* **Žrebanje jugoslov. novinarskih srečk.** Vse lastnike srečk Jugoslov. novinarskega udruženja opozarjamo, da bo celotna žrebalna lista priobčena v »Merkuriu«, katerega 1. številka izide v soboto 18. t. m. in bo priložena celotni nakladi našega lista v torek 21. t. m.

* **Jovanovićev naslednik v skupščini.** Namesto pokojnega Ljube Jovanovića, ki je bil izvoljen za narodnega poslanca na radikalski listi v severni Dalmaciji, pride v skupščino Severin Varda, lekarnar v Sinju.

* **Borza dela v Ljubljani.** Minister za socijalno politiko je imenoval okrajnega glavarja Pero Popovića za predsednika upravnega odbora javne borze dela v Ljubljani

* **80 letnica zaslužnega šolnika.** Danes praznuje osemdesetletnico svojega rojstva g Valentin Brence, upokojeni nadučitelj. sedaj v Mariboru. Rojen je bil 7. februarja 1848. na Ložnici pri Celju. Učiteljsko službo je nastopil leta 1868 v Škalah v Šaleški dolini in služboval potem od leta 1869 kot nadučitelj v Velenju do konca aprila 1919, tedaj skupno preko 50 let. Šaleška dolina ga ima še danes v najboljšem spominu kot vzornega učitelja, ki je vzgojil mnogo inteligenčnega naraščaja, od katerega zavzema danes veliko število odlična mesta v javnem življenju. Pa ne samo v šoli, tudi izven šole je mnogo deloval, posebno v sadjarstvu, čebelarstvu, vrtnarstvu itd. Vedno naprednjak je vzgojil tudi svoje potomce v vrle narodnjake. Ob tej priliki kličemo jubilantu »Še na mnoga leta!«

* **Smrtna kosa.** V Ljubljani je včeraj umrl po dolgi in mučni bolezni mesar in posestnik g. Matija Ham, Pogreb bo jutri ob 15.30 uri iz hiše žalosti na Sv Petra cesti št. 41. — V sanatoriju na Dunaju je umrla v petek popoldne ga. Greta Trdinova, soproga veletrgovca g. Frenca Trdine v Ljubljani. Pogreb bo na Dunaju. — Pokojnima blag spomin, preostalim naše iskreno sožalje!

* **Zgodovina mesta Zagreba.** Posebni odbor občinskega sveta zagrebškega je na svoji predvčerajšnji seji sklenil, da izda obsežno zgodovino mesta Zagreba, ki jo je spisal Emil Laszowski. V to svrho je bil odobren kredit v znesku 100.000 dinarjev. Knjiga izide tekom letošnjega leta.

* **Pravnozgodovinski izpit z izredno sijajnim uspehom.** Dne 10. t. m. popoldne je napravila gospodična Josipina Ahačič, hčerka deželnosodnega svetnika v p. in odvetnika dr. Viktorja Ahačiča, pravnozgodovinski izpit z odliko iz vseh predmetov. To je na naši univerzi prva kandidatka, ki je iz vseh predmetov napravila izpit z odliko. Izpraševalna komisija je kandidatki čestitala na lepem uspehu.

* **»Dobrota«, obsmrtno podporno društvo poštnih nameščencev v Ljubljani.** Lansko leto je pristopilo k »Dobroti« 380 novih članov umrlo pa 18. Društvo je štelo koncem preteklega leta 2422 članov. Podpor je v letu 1927 izplačalo 52.000 Din. Od ustanovitve društva pa do konca lanskega leta je umrlo 59 članov. Njih preostalim je društvo v tem času izplačalo 127.700 Din podpore. Na prihodnjem občnem zboru bo stavljen predlog za zvišanje obsmrtne podpore, ki naj bi znašala 5000 Din namesto sedanjih 3000 Din. Mesečni obsmrtni prispevek naj bi se zvišal od sedanjih 4 Din na 5 Din. Društvo se lepo razvija, ker uživa popolno zaupanje in razumevanje med poštnimi nameščenci.

* **Smrtna nesreča v Kamnolomu.** V Gornji Polskavi se je pripetila smrtna nesreča. Dva in trideset let starega posest. Štefana Brušneca je v kamnolomu zasul plaz. Ponesrečenca so mrtvega odkopali.

* **Čaruga iz Bačke obsojen na smrt.** Pred sodnim dvorom v Somboru se je predvčerajšnjim končala monstre-obravnava proti »Čarugi iz Bačke« Žarku Brankovu in njegovim tovarišem. Žarko Brankov in Žarko Lukić sta bila zaradi roparskega umora umora obsojena na smrt, Stjepan Parčetić na 15 let in Sima Nečić na 10 let težke ječe. Državni pravdnik je zaradi odmere kazni zadnjim dvem obtožencem vložil priziv.

Pristni Kavčičev

Prizno najboljše
krepčilo za želodec.
Dobi se v vseh trgovinah. gostilnah in kavarnah. Edina izdelovalnica pristnega
«Kavčičevega Floriana», Ljubljana, Kolizej.

* **Trgovina z ukradenimi kožicami.** Pred stojnik skladišča Zagreb-Sava je te dni tamkajšnjo policijo obvestil. da so železniški uslužbenci na progi našli vagon brez plombe. Ugotovilo se je. da manjka v vagonu bala kožic divjačine. ki je iz Banjaluke bila poslana za Dunaj. Že istega dne je krznarju Felamannu neznan človek ponudil v nakup več dihurjevih kožic po 18 dinarjev komad Ker je bila Feldmannu izredno nizka cena sumljiva. je poklical stražnika. ki je neznanca aretiral Preiskava je dognala. da je trojica delavcev ukradla iz vagonov balo kožic v vrednosti 21.000 Din Vsi trije so bili izročeni sodnemu stolu.

* **Morilci kapetana Vučkovića pod ključem.** Nedavno je bil pri Žabni na Hrvatskem iz zasede ustreljen upokojeni kapetan Vučković, posestnik in predsednik demokratske stranke. seljak Mato Remuša pa težko ranjen. Žandarmerija je storilcem v zadnjih dneh prišla na sled ter aretirala seljake Tomo Ferenčaka Imbro Mediimurca in Mirka Radjo. — Pri preiskavi se je ugotovilo. da so šibre. ki so jih našli v Vučkovićevem trupiu in v ranjenem Remuši popolnoma enake onim, ki so jih pri hišni preiskavi našli pri obtožencihč Osumljenci so zločin končno priznali.

* **Poznate krvavo uš,** raka. listne uši? Pokončajte jih z Arborinom. ki ga proizvaja Chemotechna. Ljubljana. Mestn trg 10. 55

* **Pri žolčnih in jetrnih boleznih.** Želodčnem kamnu. zlatenici. uredi zdravna »Franz-Josef« grenčica popolnoma prebavo Izkušnje na klinikah nas uče da je posebno uspešna kura »Franz-Josef« grenčica ako jo spiješ zmešano z gorko vodo zjutraj na tešč želodec. Dobi se v vseh lekarnah. drogerijah in špeceriiskih trgovinah.

Iz Ljubljane

u— **Nekaj nasvetov v interesu tujskega prometa.** Prejeli smo: V interesu tujskega prometa bi bilo zelo priporočljivo, da bi se vsa drevesa na zapadni strani ljubljanskega gradu (razgled proti Viču proti središču mesta in proti goreniski strani) temeljito prirezala, tako da ne bi ovirala razgleda. Za to delo bi bil zdaj najprimernejši čas. Prav tako bi bilo treba kolce lesenih ograj pri akacijah na Vodnikovem trgu. pred Ljubljansko kreditno banko in v drevoredu na Aleksandrovi cesti vsaj do višine 1 metra podaljšati in na kolce žice na dveh krajih pritrditi. Taka naprava bi branila. da bi te trava zaradi brskanj psov kakor tudi zaradi nepazljivosti ljudstva ne mogla kvariti in bi ostala vedno zelena. Sedanji nizki kolci in nizka žica lahko povzročijo nezgode. zlasti v temi.

u— **Zlato poroko** obhajata danes v ožjem domačem krogu g. Ivan Kastelic. strojnik v pivovarni »Union« in njegova soproga Marija. Slavljencema najiskrenejše čestitke!

u— **Slike iz kraljestva Zlatoroga in druge** si lahko vsak tudi neplaninec ogleda le še danes brez vstopnine v Jakopičevem paviljonu. Da se omogoči tudi revnejšim slojem nakup slik iz naših planin, jih slikar V. Hodnik razprodaja po izredno nizkih cenah. Izrabite torej to redko priliko, da obenem omogočite temu navdušenemu planincu in Skalašu nadaljno delovanje. Omislite si tudi nekaj portretov vam priljubljenih slavnih mož iz naše domovine, katerih je okrog 100 po številu razstavil v desni dvorani znani grafik M. Maleš. Razstava je odprta od 10. do 16. Pridite vsi!

u— **Življenje na otokih »Fidži«.** Opozarjamo občinstvo na današnji spored ZKD ob 11. v Elitnem kinu Matica. Na sporedu je gornji film, ki bo brezdvoma vsakomur ugajal, saj nam prikazuje zanimivosti z onih otokov. ki so kulturnemu življenju najbolj oddaljeni. Ta film je danes zadnikrat na sporedu, zato hitite in nabavite si takoj potrebne vstopnice!

u— **Drobna policijska kronika.** Od petka na soboto so bili policiji prijavljeni naslednji primeri: 1 tatvina razglednic. 1 tatvina kruha, 1 sum tatvine čevljev. 1 telesna poškodba. 2 prestopka paslega kontumaca. 1 izgred. 1 poskušen samomor in 7 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacije so bile izvršene 4 in sicer: 2 zaradi beračenja 1 zaradi prepovedanega povratka in 1 zaradi vlačugarstva.

DOSTOJNE MASKE SO DOBRODOŠLE!
NA PUSTNO SOBOTO 18 FEBR V »KA INI«
ZABAVNI VEČER GRAFIKE
GOGBA DRAV. DIVIZ
PLES
IN JAZZ-BAND BONY
ZAČETEK OB 8. URI ZVEČER.
VSTOPNINA DIN 15·—.

u— **Ukradeni čevlji.** Pri mesarju Alojziju Ahlinu v Hradeckega vasi je bil pred tedni zaposlen mesarski pomočnik Janez R., ki pa je moral proč zaradi tega, ker ob neki priliki ni očistil črev, marveč jih je, da si prihrani delo, raje zakopal v gnoj. Preden pa je šel Janez od hiše, si je, da bo lažje hodil po svetu, »izposodil« še skoro nove 300 Din vredne mojstrove čevlje. Tatvino je mojster opazil šele sedaj ter prijavil zadevo policiji.

u— **Neukrotljiv pijanec.** Viški stražniki so imeli predsnočnjim zopet posla z neukrotljivim pijancem L. L., ki je že tako udan alkoholu. da se ne straši tatvine. če mu zmanjka za pijačo. Predvčerajšnjim je ukradel zopet svoji stari materi, ki je opustila trgovino, več razglednic in jih prodal, denar pa seveda nesel v gostilno.

u— **Čigava je košara?** V garderobi na glavnem kolodvoru je spravljena že od avgusta meseca pletena košara neznanega lastnika. V košari se nahaja več različnih damskih kostumov. oblek, bluz. kril. žemperjev. dvoje zaves. nekaj prtov in različnega finega ženskega perila. V košari ni nikakih dokumentov in je tako nemogoče izslediti lastnika Na dnu košare se nahaja le ovojni papir na katerem je zapisano Davorin Pfeifer. Daruvar. Vse perilo je označeno z monogramom T. T Košara je bila bržkone pri kaki priliki lastniku ukradena ter jo je tat v zadregi shranil v garderobi.

u— **Sokol I. Tabor** sporoča članstvu, da je neizprosna smrt zopet posegla v naše vrste ter nam ugrabila člana br. Matijo Hama. Pogreba se udeležimo jutri v ponedeljek, ob pol 4. popoldne v civilu s sokolskim znakom. — Odbor.

u— **Javno predavanje.** O Mariji Baškirčevi in njenih dnevnikih bo predaval slovensko v ponedeljek 13. t. m. ob 18.30 uri na univerzi lektor ruskega jezika dr. Nikolaj Preobraženski. 332

u— **Klub ljubiteljev ptičarjev,** naznanja vsem svojim članom in prijateljem kinologije, da se bo vršil klubov občni zbor dne 3. marca ob 20. uri v restavraciji »Ljubljanski dvor«. Samostojni predlogi naj se javijo klubovemu odboru 8 dni pred občnim zborom. 336

u— **Jadranaši!** Udeležite se polnoštevilno članskega sestanka združenega z debatnim večerom, ki se bo vršil jutri v ponedeljek, ob 20. uri v društveni čitalnici. Odbor.

u— **Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani.** Redni občni zbor društva se bo vršil dne 3. marca t. l. ob 20. uri v prostorih restavracije »Ljubljanski dvor«. 329

u— **Sokol II. priredi na pustni torek** v Kazini »Carigrajski karneval«. Dvorana bajno dekorirana. Vstopnina Din 15. — Zdravo. 331

u— **Delikatesa in špecerija Verbič** se je preselila v nasprotno hišo v Filipov dvorec, Stritarjeva ulica. 317

u— **V stanovanjih odstranjuje prah** električnim potom v reklamne svrhe v poljubnem času. Ponudbe: »Elektro-lux« Tehna, Mestni trg 25-I. 333

u— **Danes velika veselica gasilnega društva** s plesom pri Jerneju, Sv. Petra cesta št 85. 334

u— **Ciril Metodovi nabiralniki** so začeli lepo delovati. V gostilni pri Košaku smo zopet dobili 150 Din; pri Štepicu v Šiški 53 Din; od podružnice v Trebnjem pa 80.70 Din. Lepa hvala! 335

ITO — zobra pasta najboljša.

u— **Otroško maškerado** priredi Atena na pustno nedeljo v veliki dvorani Narodnega doma Deviza prireditve naj bo: Priprosto, skromno otroku primerno, toda veselo.

u— **Otroška maškerada Atene** se bo vršila letos brez posebnega programa. Godba. čaj malo slaščic, ribolov in pravo neprisiljeno veselje na licu. Prijateli mladine, prof. Trošt, bo urejeval po svojih močeh živahen drobiž. — Dobrodošli vsi, ki se radi veselite! 345

u— **«V kraljestvu šem»** se bodo prvič letos v Ljubljani zbrale vse predpustne šeme. da si izvolijo svojega vladarja »Šemo vseh šem« pri današnji popoldanski zabavi **»Nedeljskih družabnih plesnih vaj — gosp. Jenka«** v veliki dvorani **Kazine od 16.30—20. ure.** Nastopi več originalnih skupin v komičnih grotesknih plesih. Vsi cenj. plesalci in plesalke se vabijo po možnosti **samo smešno našemljeni in maskirani**. ostali promenadno. Plesni pouk se bo vršil samo od **15.30—16.30. Študentinje znižano članarino.** 328

Iz Maribora

a— **Črnogorski guslar v Mariboru.** Na povratku s svoje z ogromnim uspehom venčane turneje v Berlinu. Frankfurtu in Pragi se bo ustavil Tanasije Vučič prvak med vsemi jugoslovenskimi guslarji tudi v Mariboru in bo pel v gledališču pesmi. ki jih je pel v Berlinu za zlate gramofonske plošče. Nastopi danes v nedelio ob 10. uri dopoldne za mladino, ob 11. dopoldne za ostalo občinstvo. Naj nihče ne zamudi te izredne prilike!

a— **Ljudska univerza v Mariboru, Slomškov trg št 17.** Jutri v ponedeljek ob 20 zvečer »Srbska narodna pesem«. Predava na podlagi skrbno sestavljenega materijala glasb. pedagog g. prof. Druzovič. Najznačilnejše in najlepše pesmi bo pa pela priljubljena konc pevka ga Druzovićeva.

a— **Aeroklub »Naša krila« v Mariboru** naznanja, da se pristop h klubu lahko prigiasi pri blagajniku Ljubljanske kreditne banke, pri Prvi Hrvatski štedionici in Hrvatski Eskomptni banki in pri Mestni hranilnici v Mariboru. Ti zavodi so iz prijaznosti prevzeli prijavljenje novih članov

STAVBNE NAČRTE, PRORAČUNE in GRADBENA NADZORSTVA
izvršuje TEHNA družba z o. z. Ljubljana, Mestni trg. — Obisk inženjerja in arhitekta ter skice in nasveti brezplačno.

a— **Nove in izbrisane obrtne pravice.** Mestni magistrat je izdal pretekli mesec 28 novih obrtnih pravic, 11 pa jih je izbrisal.

a— **Nove hiše v Mariboru.** Na seji mestnega sveta v četrtek zvečer so bila izdana naslednja gradbena oziroma uporabna dovoljenja: Trgovcu Lahu na Glavnem trgu za preureditev hiše, posestniku Vidmarju za zgradbo pritlične stanovanjske hiše v Dušanovi ulici št. 7., Ivanu Koražiji za zgradbo pritlične stanovaniske hiše. Ivanu Markiču za zgradbo pritlične stanovanjske hiše na mestni periferiji, Franu Piršu za zgradbo pritlične stanovaniske hiše v Melni ulici. Ivanu Miglaju za zgradbo pritlične stanovanjske hiše na Tržaški cesti, Štefanu Petroviču za zgradbo pritlične stanovanjske hiše v Kettejevi ulici. Karlu Stupanu za zgradbo pritlične stanovanjske hiše v Beograjski ulici. Spodnještajerski hranilnici in posojilnici pa uporabno dovoljenje za pritlično stanovanjsko hišo.

a— **Zborovanje meščanskošolskih učiteljev v Mariboru.** Dne 8. t. m. je zboroval v Mariboru »Mariborski odsek društva učiteljstva mešč. šol«. Na zboru. ki je trajal od 11. do 14. ure, je bil navzoč prosvetni inspektor za sr. šole dr. A. Pečovnik. Zastopane so bile vse mešč. šole mariborske oblasti. Uvodoma je predsednik čestital o priliki petdesetletnice ravnatelju Humeku, ki je steber našim šolam. Na dnevnem redu je bilo predavanje strokovnega učitelja Lavrenčiča o moderni prosti telovadbi. V praktičnem nastopu s 30 fanti je predavatelj pokazal popolnoma nova pota v šolski telovadbi. Zbor je sprejel resolucijo, ki zahteva ukinjenje naredbe o prestopu absolventov mešč. šol v trgovsko akademijo. Dvojna mera pri prestopanju iz mešč. šol oziroma, iz nižjih srednjih šol pri vstopanju v strokovne šole je krivična, ne samo, ker je učni načrt mešč. šol v mnogih predmetih obširnejši nego na srednjih šolah, ampak je krivična tudi iz socijalnih ozirov. Prosto pot nadarjenim! Nadalje je zbor razmotrival o kongresu »Saveza učiteljstva mešč. šol«, ki se bo julija vršil v Mariboru. Kongres naj posetnikom iz vse države in tudi našim krogom pokaže, da se nahaja slovenska mešč šola kljub vsem unifikacijam in mnogim drugim »reformam« na uvaževanja vredni višini. Zato bo kongres združen z razstavo izdelkov vseh mešč. šol Slovenije, priredil se bo mladinski koncert. vršila, predavanja o mešč. šoli, njenem pomenu za narodno prosveto in o delu na mešč. šoli.

a— **Novi tečaji za strojepisje, slovensko in nemško stenografijo,** na zasebnem učnem zavodu Ant. Rud. Legat v Mariboru se bodo začela 12. marca t. l. in bodo trajali šest mesecev. Pojasnila, prospekte in vpisovanje v prodajalni tvrdke Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica telefon 100 313

a— **Društvo »Jadran«** priredi v soboto 18. t. m. svojo običajno maškerado v gostilni g Kosića Vabimo staro in mlado, ker bo lahko vsakdo prišel na svoj račun. — Odbor. 343

a— **Haydn »Stvarjenje« 7. marca 1928.** 344

a— **Društvo jugoslov. akademikov v Mariboru** razpisuje podpore za svoje člane. Prošnje s prilogami je treba poslati najpozneje do 24. t. m. na društvo. 342

a— **Koncert moškega zbora »Drave« v Mariboru.** Čas predpustnih plesov in zabav bo kmalu minul. Marsikdo. ki si želi oddiha in miru po predpustnem hrupu bo pozdravil s tiho radostjo koncert »Drave«, ki se bo vršil dne 2. marca v unionski (Götzovi dvorani.) Spored bo obsegal moderne in starejše moške zbore ter solospeve najboljših slovenskih skladateljev. 341

21. II. 1928. Pustni torek
— Carigrajski karneval —
KAZINA SOKOL II.

Iz Celja

e— **Likvidacija knjižnice celjske Narodne čitalnice.** Na zadnjem občnem zboru Narodne čitalnice izvoljeni odsek je te dni sklepal o tem, kako se naj razdelijo knjige društvene knjižnice. Vse knjige leposlovne in znanstvene vsebine razen dvojnikov bo dobila celjska Mestna knjižnica, dvojniki pa se bodo odposlali obmejnim knjižnicam a knjige in spise pedagoške vsebine bo prevzela celjska učiteljska knjižnica. Mestna knjižnica, povsem moderna kulturna institucija, ki naj nadaljuje od celjskih narodnih Slovencev započeto narodno delo v Celju in okolici, bo dobila s tem lep književni dar. Končna likvidacija čitalniške knjižnice pa na drugi strani priča, kako neumestne so bile razne kritike ter razburjenje in to od strani ljudi, ki nikdar niso bili člani celjske Narodne čitalnice.

e— **Dobrodelna tombola.** Tudi letos bo priredil krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov in sicer 3. junija, za svoje najrevnejše in onemogle člane dobrodelno tombolo. Odbor bo potrkal na vrata sočutnih src za prostovoljne prispevke in prosi že sedaj cenj. občinstvo, da mu pri tej priliki izkaže isto naklonjenost kakor prejšnja leta.

e— **«Edinost», izobraževalno društvo napredne mladine v Celju** naznanja svojemu članstvu, da bo občni zbor danes 12. t. m. ob 14. v klubovi sobi Celjskega doma z običajnim dnevnim redom.

najboljše, najtrajnejše zato najcenejše!

FORMAN
PROTI NAHODU
Uspeh je čudovit

Veliko presenečenje doma

Za vsako gospodinjo je bilo veliko presenečenje, ko je prejela naš brezplačni vzorec »Vim« in tistega prvič preizkusila. Kar dosedaj ni verovala, to ji je bilo dokazano. »Vim« čisti resnično vse: Jedilni pribor, kuhinjsko posodo, ognjiščne pločice, tla itd. Nadaljno presenečenje je način novega omota. Sedaj se dobi za 4 Din novi omot s praškom in tako je omogočeno gospodinji uporabljati »Vim« za snaženje in čiščenje vsega v hiši.

VIM v novem popularnem prašilnem omotu

Lux-Tovarnah. Izdelovanje v

V velikem gospodinjstvu bo še vedno najbolj priljubljena prašilna doza v Vimom.

Obdarjenci razpisanega natečaja „Mirim“ čokolade:

J. Čatež, ročno torbico: S. Stravnik, Slovenjgradec, gramofon; J. Očka, Tezno, srebrno zapestno uro; P. Peršuh, Slovenjgradec, nogometno žogo; J. Košutnik, Vojnik, uro; F. Savinšek, Šoštanj, servis; V. Klemenc, Konjice, gramofon; F. Može, Dvor, M. Ludvig, Ljutomer, M. Brilly, Kranj, T. Pollandt, Konjice, J. Kores, Maribor, B. Pagon, Maribor, uro; F. Kalan, Kranj, drsalke. — Seznam nadaljnjih obdarovancev sledi.

Iz Kranja

r— *Klerikalne srake in pavovo perje.* «Slovenec» od srede je prinesel točno fotografijo klerikalnih krogov iz mesta Kranja, če se kinčajo s pavovim perjem. Pričakovali smo vsak dan, da si bodo lastili gradnjo rekonstrukcije železnega mostu čez Kokro pri Kranju naši klerikalci za svojo pridobitev. In res se je tako zgodilo. Radi bi jim osvežili spomin na znano dejstvo, da se je v pretekle državne proračune vnesla postavka za gradnjo kokrskega mostu ravno na intervencijo poslanca g. dr. Žerjava. Doseči otvoritev kredita, že odobrenega v proračunu pač ni tako težka stvar, zlasti pa članu vladne stranke, ki ima monopol na zadeve iz Slovenije. Ne vemo, kako bo g. poslanec Brodar ponosen na to «zaslugo», ki mu jo pripisujejo njegovi somišljeniki iz Kranja. Kot drugo njegovo «zaslugo» nadalje naštevajo dosego električne razsvetljave na kranjskem kolodvoru in ureditev postajanja potniških vlakov. Vprašamo kranjske klerikalce, kje je bil Brodar takrat, ko se je mudil pred par leti v Kranju prometni minister in član SDS kluba g. dr. Svetislav Popović z direktorjem dr. Borkom pri mestnem županu, na čigar intervencijo je odredil izvršitev obeh perečih vprašanj? G. poslancu Bodarju bi prav radi pripomogli do ene zasluge. Pri okrajnem cestnem odboru, ki je v rokah klerikalcev, naj doseže, da bo v bodoče bolj skrbel za dovozno cesto od državnega mosta do kranjskega kolodvora, ki spada pod njegovo oskrbo in ki je prava cestna sramota. G. poslanec: hic Rhodus, hic salta!

Iz Trbovelj

t— **Smrtna kosa.** Umrla je hčerka g. Jožeta Berčona, rudarja v Trbovljah. Njena nenadna smrt je vzbudila splošno in iskreno sožalje. Naj v miru počiva!

t— *Sokolsko gledališče* je vprizorilo v petek v izvrstni režiji g. Badaliča pastirsko dramo «Nižava». Po sodbi navzoče publike, ki ni štedila z aplavzom, je bila ta predstava ena najboljših, kar smo jih kdaj videli v Trbovljah. Če čestitamo režiserju in vsemu ansamblu k izrednemu uspehu, ne smemo pozabiti poudariti, da nas je v «Nižavi» posebno prijetno iznenadila elastična kreacija srčkane, ljubkozvedave Nurice. Med odmori je bil sokolski orkester prav priden.

t— *Nesreča v Hrastniku.* Ko se je peljal posestnikov sin Jože Rus iz Podkraja s kolesom domov, se je zaletel v neko drevo in se težko ponesrečil. Zdravnik dr. Kumar je ugotovil pretres možganov.

Iz Litije

i— *Uradni dnevi litijskega sodišča* se bodo vršili v Zagorju vsak 1. ponedeljek v mesecu.

i— *Razširjenje apnenic.* V torek 14. t. m. se bo vršil komisijski ogled zagorskih apnenic g. Lava Tauferja. Podjetnik je namestil nove moderne peči ter razširil in izpopolnil električno napeljavo.

i— *Dobro se je založil.* Francelj O. iz svetokriške fare je dobil iz Ljubljane obvestilo, da ga pričakujejo v jetnišnici ljubljanskega deželnega sodišča. Kljub temu, da so mu obljubili 3 mesečno brezplačno oskrbo, ni hotel Francelj brez vseh sredstev na pot. Pred odhodom iz domačega kraja je vlomil k sosedu Antonu in mu ukradel nekaj denarja, več rjuh, balo platna in — puško dvocevko. Zdaj pa pridejo sitnosti: za Francelna, ker je šel z novim grehom na pot pokore, za soseda Toneta za tudi, ker je imel puško brez orožnega lista. Francelj sedaj najbrže še ne bo slišal po treh mesecih domačega zvona, ker mu bodo zaradi nove tatvine še kaj pridejali.

Na pustno soboto, 18. t. m.

VELIKA MAŠKERADA

v litijskem Sokolskem domu

Ugodne železniške zveze z «inozemstvom». Brez vizuma! Brez carine!

Iz Kočevja

k— *Cestni okrajni odbor* je pred kratkim sklenil, da bo realiziral več cestnih projektov. Tako n. pr. bodo cesto, ki vodi na Stari Potok od Stare cerkve do obrerskega znamenja popravili, od tu pa bodo zgradili novo. Stroški so proračunjeni na 2 milijona Din. Delno bodo popravili cesto Knežna Lipa — Spodnji Log (stroški okoli 800.000 Din) in koprivniško cesto.

k— *Konstituiranje občinskih svetov.* Na občinski seji 20. jan. je bil v Stari cerkvi izvoljen za župana gostilničar in posestnik Friderik Povše, za občinske svetnike: Rihard König iz Mlake, Ivan Högler iz Sp. Lošin, Jože Erker iz Stare cerkve, Alojz Jaklič iz Slovenske vasi in Kren Franc iz Koblarjev. — V Koprivniku je bil izvoljen za župana Jože Rožič iz Koprivnika; za svetnike: Edvard Medic, Koprivnik, M. Grammer, Reichenau; Jože Medic, Hrib; Matija Marincelj, Svetli potok in Jože Rankel. — V Livoldu je bil izvoljen za župana Franc Zdravič, gostilničar iz Dolge vasi; za svetnike: Rud. Tanke, Franc Klun in Adolf Poje. — V Črnem potoku je bil izvoljen za župana Ernest Gasparič, za svetnika pa Franc Eisenzopf in Matija Haas. Kakor je videti, so odbori že precej poslovenjeni.

k— *Smrtna kosa.* V Stari cerkvi je umrla posestnica Marjeta Kromarjeva v starosti 71 let. Bila je poštena in pridna žena. V Polomu je umrla Magdalena Sigmundova stara 86 let, in Jože Kösel, star 81 let. Naj počivajo v miru!

k— *Nov urar.* V prejšnji delavnici urarskega mojstra g. Tomiča, ki se je preselil v svojo vilo nasproti gimnazije, je odprl svojo delavnico urarski mojster g. Konrad Rom.

Otvoritev zimsko-sportne olimpijade v St. Moritzu

Oficijelna otvoritev. — Prvi rezultati

St. Moritz, 11. febr. Zimsko-sportna olimpijada je otvorjena. Najprej so bili v mestni hiši sprejeti člani mednarodnega in švicarskega olimpijskega odbora. Nato se je vršil sprejem pri mednarodnem olimpijskem komiteju in pri oblasteh St. Moritza. Tega sprejema so se poleg drugih udeležili tudi švicarski zvezni predsednik in šef švicarske vojske, zvezni svetnik Scheurer. Med tem so se zbrala vsa moštva, ki bodo tekmovala, ter so se v sprevodu podali v mesto, kjer se je vršil defilé.

Olimpijska prisega

Ob 10.30 je smučarski prvak Švice Eidenbenz v francoskem jeziku položil sledečo prisego:

«Prisegamo, da se hočemo kot lojalni tekmovalci udeležiti druge zimske olimpijade v St. Moritzu, da se bomo ravnali po pravilih teh tekmovanj in da se bomo na časten način borili za čast svoje države in za ugled sporta.»

Po tej prisegi so vsa moštva defilirala, in sicer v nastopnem redu: Nemčija, Argentina, Avstrija, Belgija, Kanada, Estonska, Zedinjene države, Finska, Francija, Anglija, Holandija, Madžarska, Italija, Japonska, Letska, Litva, Luxembourg, Mehiko, Norveška, Poljska, Rumunija, Švedska, Češkoslovaška, Jugoslavija, Švica.

V olimpijskem stadionu se je nato ob topovskih strelih dvignila olimpijska zastava, nakar so se ob 11. uri pričele prve tekme.

Rezultati hockey tekem na ledu

Današnji dan je bil poleg oficijelne otvoritve določen za 4 hockey tekme na ledu. Rezultati so bili sledeči: Avstrija : Švica 4 : 4. Avstrija je v prvi tretjini igre že vodila s 4 : 2, vendar je Švicarjem uspelo izenačiti. — Anglija : Belgija 7 : 3, Švedska : Češkoslovaška 3 : 0. Francija : Madžarska 2 : 0.

Jutri se vrši smuška tekma vojaških patrol in tri hockey tekme na ledu, namreč Belgija : Madžarska, Švedska : Poljska, Anglija : Francija in Avstrija : Nemčija.

*

Pismo iz St. Moritza

St. Moritz, 9. februarja.

Kakor sem Vam že javil, smo že pri prvem treningu imeli smolo. Nezgoda inž. Hanssena sicer ni velika, vendar mu onemogoča osebno voditi trening naše vrste.

Prvo pomoč mu je nudil na kliniki dr. Müller. Upam, da bo v 14 dneh dober. Sedaj so naši fantje že pričeli s treningom na 40 do 50 km. Višinska diferenca je na smučarje precej vplivala. Upam pa, da se bodo v par dneh tudi na to privadili. Vsi sportniki, ki so tukaj zbrani, trenirajo na vse kriplje. Povsod srečavaš smuške ekipe posameznih narodov, vojaške patrole, ki so seveda že vse na mestu, drsalce, hokeyiste itd. Vsa vojaška zastopstva vprašujejo, kje je ostalo naše vojaštvo. Posebno komandant rumunske patrole Zaganescu se je živo zanimal za naše vojaške smučarje.

Drsalci vadijo po raznih drsališčih, katerih je v St. Moritzu okrog 50. Vadi se po največ na drsališču Grand hotela, Suvretti in na Stadionu. Posebno agilni so hitrostni drsalci, ki trenirajo na Stadionu. Same svetovne firme: Thunberg, Skutnabb, Larsen, Evensen itd.

Zelo živo je ves dan na skakalnici, ki leži med St. Moritzom in Campferjem. Skakalnica je krasna, ima pa tudi svoje napake. Da jo v zadnjem trenotku popravljajo, kot so pisali nedavno listi, ne odgovarja resnici... Gotovo pa je, da se sigurnih skokov preko 70 m ne da doseči. Doskočišče je v primeri z naletom prekratko; dobri skakalci (to so predvsem Norvežani) pridejo, če vzamejo polni nalet, že skoro v ravnino. To se je pokazalo jasno včeraj: Ruud je padel pri 72 m, Thams pri 72.5 m. Grötumsbraaten pri 69 m itd.

Pri skokih so brez dvoma favoriti Norvežani. Najresnejši kandidati za drugo mesto so Nemci. Čehi nimajo svojih ljudi v formi, posebno Wende je slab, Losek ima pa pokvarjeno nogo in ne more skakati.

Izmed Švicarjev so dobri Lauener, Mühlbauer in Wullemier. Toliko opevani Trojani pa ni zaenkrat še nobena zvezda. Presenetil je mladi Poljak Czech, ki je s svojimi krasnimi skoki 62, 67, 68 m zadivil gledalce. Czech je velik smučarski talent v skoku in teku.

Nekaj rezultatov včerajšnjega treninga: Andersen 53, 60, 65. Vinjavengen 52, 57, Järvinen 53, Ruud 68, Kjelboten 66, 67, Thoms 68, Glas 63, Neuner 62, Wende 56, 54, Koltrud 66, 65, 66, Ricknagel 63, 64 itd. Popoldne sta skakala tudi dva Japonca, ki sta pa še popolna začetnika.

Prijave za tekmovanja so zaključene. Prijavljenih skupaj z rezervami je 939 sportnikov. Število narodov in udeležencev v posameznih disciplinah ste že objavili.

Konkurenca bo v vseh disciplinah neverjetno ostra. Naknadno so še Kanadijci prijavili svojo smučarsko ekipo na 18 km.

A. G.

Začetek prvenstvene sezone v Mariboru

Danes se pričenja v Mariboru prvenstveno tekmovanje. Srečanje prvih izžrebanih parov obeta biti zelo zanimivo. Nasprotniki so si *SD Rapid proti SK Svobodi* in *SK Ptuj proti Železničarjem.*

SD Rapid nastopi proti Svobodi ob 13.30 s svojo staro izkušeno postavo ter ima v SK Svobodi precej trdega nasprotnika, ker je primoran zaradi pomanjkanja igrišča nastopiti skoraj brez treninga. Vsekakor pa bo imel napad Rapida zelo težko nalogo proti žilavi obrambi Svobode, ki je pokazala že v zadnjem jesenskem tekmovanju sigurnost in vztrajnost.

Kot druga tekma je nastop mladega simpatičnega moštva SK Ptuj proti Železničarjem. Ptuj je v jesenski sezoni dosegel 3. mesto in bo moral napeti vse svoje moči, da doseže časten rezultat. Železničarji nastopijo s svojimi najboljšimi močmi, kajti po sklepu JNS je bila igralcem skrajšana karenčna doba in se bodo Železničarji gotovo revanžirali za jesenski poraz. Prvo tekmo sodi g. Fišer, drugo pa g. Nemec.

Po svetu

Najbolj so nas te dni presenetili drsalci, tekači na letu. V Davosu, blizu St. Moritza, so se vršile tekme za prvenstvo Evrope. Severniaki so seveda gospodarili nad drugimi. Dva Norvežana sta postavila nove svetovne rekorde Finec pa je odnesel zmago po točkah. Larsen je tekel 500 m 43.1, Carlsen pa 10 km 17:17.4. Thunberg je osvojil par ugodnih mest in po točkah (193.87) zmagal nad vsemi. V splošni klasifikaciji je dosegel 1.) Thunberg 2.) Ballangrund: 3.) Evensen: 4.) Larsen itd. Srednjeevropejci so daleč zadaj! V umetnem drsanju je zmagal med gospodi Anglež Page, pri damah Dunaičanka Brunner v parih pa avstrijski (napol nemški) par Scholz - Kaiser. — Sedaj je vsa gospoda že v St. Moritzu in čaka na najvišja mesta! — Ker često čujemo, da nas nikjer ne poznajo, moramo beležiti tole: Neki francoski list je te dni prinesel kratko poročilo o našem smuškem državnem prvenstvu v Kraniski gori in omenil, da se je tekem udeležilo 700 (!) smučarjev, izmed katerih je bilo prvih 10 izbranih za olimpijado. Če ni imel tiskarski škrat prstov vmes, je jasno, da nas inozemstvo visoko ceni! Sicer pa ne bo dolgo, ko bomo lahko pokazali, da nas je toliko!

Nogomet nas kaj pa da zanima. Tisti famozni Anglež Dean je ustrelil že 40 golov: njegov klub Everton je vedno na čelu. Tudi voditelji ostalih lig so še isti. Irska je podlegla Walesu z 1:2. — Nemci so izrazili željo, da bi se radi pridružili konkurenci za srednjeevropski pokal. Tudi nasprotnike iz Češke in Avstrije si bodo pričeli lemati, ki jih Angleži in Francozi več stanejo a jim mani nudijo... — Čehi so se tretjič udarili za zlati pokal. Posebno je imponiral Teplitzer F. C., ki je igral z Viktorijo Žižkov neodločeno in ima sedaj s Sparto enako število točk. — Sparta je imela te dni občni zbor in je položila račun: plačala je samo na veseličnem davku 300 tisoč Kč. Na tem občnem zboru je bil tudi znani avstrijski nogometni strokovnjak Hugo Meisl izvoljen za častnega člana. S tem je seveda bojkota popolnoma konec! — O našem Petkoviću smo čitali. »Senegalac« gostuje v Montpelleru in igra odlično vlogo. Drugi znanec, Heinlein, bivši napadalec Gradjanskega, je nedavno nastopil v rezervi F. C. Barcelone in žel veliko slave. Oba sta nam bila dragoceni moči!

G. Peltzer se je spustil in — zmagal. 15 tisoč ljudi ga je gledalo. Na 1000 yardov v Madison Square Garden v Newyorku! Župan Walker je bil sam starter. V 3 krogu je Peltzer ostal zadaj in se šele v šestem povzpel zopet na vodstvo, kjer je ostal do konca. Rabil je 2:18.6 t. j. 5.2 sekunde manj kot rekordni čas na tej progi. Z ozirom na prvi start in neznano progo prav dober rezultat! Sedaj je ameriška lahkoatletska zveza sama prosila nemško, naj pusti dr. Peltzerja teči — vsaj šestkrat! Francoz Sera Martini bi šel rad za njim, pa ga zveza ne pusti. — Črnec Hubbard, ki brani svetovni rekord v skoku v daljavo, je zopet pričel skakati. Najbrže so ga pognale vesti iz Durbana! Hubbard je dosegel 7.98; rezultat ni priznan, ker priprave niso bile v redu! Dolgo ne bo, pa bomo le preskočili 8 m!

V Berlinu so imeli plavača Arne Borga v gostih. Zmagal je na 100 m prosto (1:01.6), 1500 m prosto (21:00) in 400 m prosto (5:19.4). Odlikovala sta se Küppers na 100 m hrbtno (1.13) in gdč. Erkens na 100 m prosto 1:15). Waterpolo — moštvo Nemčije je zmagalo nad Češkoslovaško s 4:1 (2:0), Bruselj pa nad Berlinom s 3:2 (2:1). Na 400 m prosto je postavila gdčna. Schrager nov nemški rekord (7:01.8). — Arne Borg je odpotoval v Lipsko.

Boksači so imeli mnogo posla. Italijan Landrini je imel v Kodanju trd boj z Dancem Knudom Larsenom: ostal je neodločen in Luardini bo še evropski prvak peresne teže. — Za evropsko prvenstvo lahke teže sta se udarila Belgijec Scillje in Francoz Humery v Parizu pred 40 tisoč gledalci. V petih krogih je bil zanimiv in deloma enakovreden. V šestem krogu je pričela Scillieju trda presti: udaril je Humeryja pod pas. Humery se je sesedel. Scille pa je bil diskvalificiran. Humery si je osvojil naslov! — Ker Italijan Bosisio ni sprejel poziva, je mednarodna zveza proglasila Belgijca Dartona za evropskega prvaka srednje teže. — Bivšega svetovnega prvaka srednje teže Jacka Delaneya je manažer Joe Jacols kupil od manažerja Reillyija za 50 tisoč dolarjev ali 280 tisoč dinarjev. Ali right! Mi imamo...

V *tenisu* je najvažnejši dogodek minulega tedna žrebanje tekmovalcev za Davisov pokal, ki se je vršilo v pariškem Elizeju pod predsedstvom prezidenta republike G. Doumerga. Iz kurtoazije napram Američanom se je žrebanje začelo z ameriško cono. Rezultat: 1. Kanada, 2. Kuba, 3. Japonska, 4. USA., 5. Mehika, 6. Kina. V prvem kolu igrajo 2. s 3. in 4. s 5., 1. in 6. pa nastopita šele v drugem kolu. V evropski coni: 1. Britska Indija, 2. Švica, 3. Avstrija, 4. Italija, 5. Rumunija, 6. Belgija, 7. Nemčija, 8. Grčija, 9. Čile, 10. Španija, 11. *Jugoslavija,* 12. Finska, 13. Argentina, 14. Velika Britanija, 15. Madžarska, 16. Norveška, 17. Irska, 18. Holandska, 19. Poljska, 20. Danska, 21. Filipini, 22. Avstrija, 23. Juž. Afrika, 24. Švedska, 25. Češkoslovaška, 26. Portugalska, 27. Nova Zelandija. V prvem kolu so prosti 1. in 2. ter 25., 26. in 27. Prva runda mora biti odigrana 8., druga 20. maja in finale 22. julija. V Ameriki imajo seveda največ izgledov Zedinjene države, v Evropi pa Avstralija. Nemci, ki so se že šteli za sigurne zmagovalce, so bili posebno nemilo presenečeni, ko se je Avstralija, ki je doslej vedno igrala v ameriškem pasu, prijavila v evropsko cono. V medconskem tekmovanju je favorit USA, tako da je tudi letos pričakovati v izzivalni rundi stara rivala Zedinjene države in Francijo. — Borotra si je v Sydneyu (Avstalija) priboril kar tri prvenstva: v singlu nad Cummingsom, v doublu (z Brugnonom) nad dvojico Willard-Moon in v mixte-doublu z miss Akhurstovo nad parom Hawkes-miss Boydovo p. f. —

ASK Primorje (nog. sekcija). Zaradi slabega vremena odpadejo danes vse prireditve na igrišču. — Načelnik.

SK Trbovlje. Redni letni občni zbor se vrši v ponedeljek, dne 13. t. m. ob 19.30 v mali dvorani Sokolskega doma. Udeležba za vse člane obvezna!

Gospodarstvo

Sadni vrtovi po naših mestih

V novejšem času se po naših mestih opazi vedno več nasadov sadnega drevja. Hvalevredno je stremljenje, saj ni lepšega pogleda kakor je sadni vrt v pomladanskem cvetju ali pa v jeseni s težko obloženimi vejami.

Kljub običajni skrbni negi pa vendar vidimo, da so ti nasadi vse prej kakor v dobrem stanju. Namesto lepe, svetle skorje, vidimo sadno drevje in lepotično grmičevje z začrnelimi, deloma suhimi vejami, kar je znamenje, da tu gospodarijo listna uš, krvava uš, rok, kapar itd., katerim poleti, ko opazimo njih pogubne posledice, ne moremo do živega. Ves ta mrčes prezimuje na drevju in grmičevju na deblu in vejicah bodisi kot mrčes, bule ali jajčeca. Vse te zajedalce zanesljivo uničimo s škropljenjem in mazanjem z razredčenim Arborinom.

Mlado sadno drevje danes brez Arborina sploh ne moremo več vzgojiti, ker so bolezni že tako razširjene, a tudi od starejšega drevja ne moremo pričakovati drugega nego večji del črviv, zanikern plod, kolikor ga sploh ostane.

Arborin proizvaja Chemotechna, družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču tvrdke A. & E. Skaberne), kjer dobite tudi navodila za uporabo.

Obvezno signiranje hmelja

Glede na članek Hmeljarskega društva proti obveznem signiranju hmelja, odnosno proti tozadevnemu stališču gosp. inž. Sadarja, smo prejeli od le-tega daljši članek, iz katerega posnemamo naslednje: Da dokaže poznavanje historijata slovenskega hmeljarstva, navaja inž. Sadar, da so isti gospodje, ki protestirajo letos proti obveznem signiranju, leta 1907. protestirali proti fakultativnemu; toda ko je rajnka Avstrija končno vendar izdala zakon o fakultativnem signiranju (trgovci s hmeljem so imeli namreč v Avstriji vsaj toliki vpliv na vlado, kakor ga imajo pri nas hmeljski prekupci na hmeljarje), so ga tudi oni uvedli. Dalje navaja, da gospodje, ki močno grmijo proti širjenju slovenskega hmeljarstva, istočasno sami sadijo obsežne nove hmeljnike. Kot razlog, zakaj se je vmešal v boj za obvezno signiranje, navaja gosp. Sadar naslednje: Videl sem, da je slovenski hmeljar izročen na milost in nemilost nekaterim mogotcem, ki hmelj producirajo in istočasno z njim barantajo. Te osebe ne morejo popolnoma nesebično zastopati interesov samih producentov. Razumljivo bi bilo, da se prekupci hmelja izrazijo proti obveznemu signiranju, nerazumljivo pa je, da se buni proti signiranju producent, v čigar korist bo to signiranje. V Avstriji je boj za in proti signiranju med producenti in trgovci trajal nad 25 let; pri nas pa gredo trgovci in zastopstvo hmeljarjev roko v roki. Dalje navaja pisec izvleček iz pisma, ki ga je prejel od slovenskega hmeljarja in ki se glasi: Zaščititi je treba naš važni izvozni produkt pred dvem stranem. Na eni strani proti svojevoljnosti in nepoučenosti hmeljarjev, ki producirajo blago v taki kvaliteti, da ga svetovna tržišča postavljajo na zadnje mesto in deloma sploh zavračajo kot neporabno blago. Zato bo nardba velikega vzgojnega pomena za hmeljarje, posebno v okoliših, ki so dosedaj s svojim slabim blagom jemali ugled našemu kvalitetnemu hmelju Jedro jugoslovenskega hmeljarstva, Savinjska dolina, razpolaga z izkušnjami dveh rodov v tej kulturi ter je utrpela mnogo na svojem ugledu, ker se je metal ves slovenski hmelj v tisti veliki koš: južnoštajerski hmelj. Pri neobveznem signiranju so se izdajali certifikati vsakomur, kdor je želel in plačal takso. Certifikat ni značil ničesar, zato se tudi ni mogel uveljaviti.

Dalje navaja gosp. Sadar kot argument za obvezno signiranje dejstvo, da je treba zaščititi posamezne okoliše pred samolastnostjo kupcev, ki zasleduje slabše provenijence z boljšimi, n. pr. belgijsko blago s savinjskim, ki se potem prodaja kot savinjsko pivovarnarjem. Slabe izkušnje pivovarnarjev so baš napotile vodstvo te industrije na misel obveznega signiranja. Čim bo letos Nemčija uvedla obvezno signiranje, bo trgovina tudi v inozemskih okoliših iskala predvsem signirani hmelj. Vse velike tvrdke hmeljske trgovine so soglasne s težnjami pivovarnarjev in hmeljarjev producentov. Z uvedbo obveznega signiranja bo konec nerealnih mahinacij, kakor hitro bo znano, da mora imeti res dobri in prvovrstni hmelj plombo in certifikat. Pri nas se danes sploh ne more govoriti o domači hmeljski trgovini, ker je ni. Hmeljski trgovci so pri nas večinoma le zastopniki inozemskih trgovcev, oni pa, ki so samostojni, so imeli letos itak veliko škodo, ker so si usodili konkurirati silnemu trustu inozemske židovske hmeljske trgovine.

Signiranje se bo prav gotovo uvedlo in je razveseljivo, da smo čutili potrebo časa, in da gremo sporedno s stremljenjem svetovne produkcije. Obvezno signiranje predstavlja res malo neprijetnost kot vsaka obveznost sploh, toda brez tega nas čakajo še slabše cene, kakor letos.

= **Zanimanje francoskega kapitala za našo državo.** Kakor doznava zagrebška «Riječ» iz Pariza, so se francoski kapitalisti pričeli zanimati za Jugoslavijo. Gotovi finančni krogi imajo v projektu večje posojilo za javna dela v naši državi. V zvezi s tem bo te dni odpotovala iz Pariza v Beograd in Zagreb posebna misija, ki bo imela nalogo, da prouči na licu mesta možnost investicij (predvsem izsuševanje močvirij ob Donavi). Na čelu te komisije je gosp. arhitekt Brun, ki je znan zaradi svojega delovanja pri restavraciji opustošene severne Francije in gosp. Chabal, kot velepodjetnik gradbene stroke. Kot pravni in finančni ekspert je v komisiji g. Georges Dubaux, znani advokat nekaterih prvovrstnih bančnih in finančnih skupin.

= **Strokovna razstava za gostilničarsko, hotelsko in kavarniško obrt.** Uprava Ljubljanskega velesejma se je odločila, da svojemu letošnjemu velesejmu (od 2. do 11. junija) priključi še posebno strokovno razstavo za gostilničarsko, hotelsko in kavarniško obrt. Namen te razstave je, da pokaže zainteresiranim, kako naj izboljšajo svoje obrate, da bodo v vsem ustrezali zahtevam gostov, tako domačih, kakor tudi bolj razvajenih tujih. Tujski promet v naši državi vedno bolj narašča. Vendar samo krasote naših dežel tujcem niso dovolj, oni hočejo tudi udobja in prvovrstne postrežbe, kar se jim pri nas še ne nudi v toliki meri kakor v drugih državah. Zato je korist te prireditve na dlani. Razstava bo nudila najmodernejše na tem polju, nove strokovne izume Avstrije, Češkoslovaške, Nemčije in ostalih držav. Inozemstvo razstavi pretežno stvari, ki se pri nas ne izdelujejo. Kot razstavljalci pridejo torej v poštev tudi naše domače tvrdke, ki spadajo v eno ali drugo naslednjih skupin: kuhinje in opreme kuhinj; konserviranje živil; pohištvo; oprema točilnic; svetlobna tehnika; kurjava, zračenje, hlajenje; kurilna tehnika; pralni in snažilni pripomočki; oprema kopalnic in stranišč; samopreskrba z vodo, plinom, elektriko, naprave; vrtovi, igrišča, garaže; kletarstvo; organizacija strokovnega knjigovodstva in zaračunavanja; knjige, tiskovine, plakati in sličnо. Tvrdke, ki se zanimajo za to posebno prireditev, naj se prijavijo uradu Velesejma v Ljubljani.

= **Vlada podpisala predpogodbo glede inozemskega posojila.** Kakor poročajo iz Beograda, je bila na predsnočnji konferenci vlade po referatu finančnega ministra dr. Markovića podpisana preliminarna pogodba o posojilu. V tej predpogodbi predvideni roki so torej pričeli potekati.

= **Zakon o neposrednih davkih objavljen.** V včerajšnjih «Službenih Novinah» je bil objavljen zakon o neposrednih davkih, ki bo glede na potrebne predpriprave stopil v veljavo 1. januarja 1929. Edino predpisi službeniškega davka bodo stopili v veljavo že 1. aprila t. l.

= **Oblastni davki na alkoholne pijače.** Od sreskega gremija trgovcev v Celju smo prejeli: Sreski gremij trgovcev v Celju je v zadnjem času prejel razna vprašanja, kako bo oblast pobirala davke na alkoholne pijače. Gremij se je v stvari obrnil na Zbornico TOI in prejel nastopno obvestilo: «Na dopis z dne 9. januarja 1928, št. 70/28 poročamo, da je oblastna skupščina mariborske oblasti 22. decembra 1927 sklenila za delno kritje proračuna v l. 1928. pobirati: a) 100 % doklado k državni trošarini na žganje, rum in likerje; b) 100 % doklado k državni trošarini na pivo; c) 50 % doklado k državni trošarini na vino in č) 100 % doklado k državni trošarini na špirit. Te doklade se poberejo od dne 1. januarja 1928. Oddelki finančne kontrole morajo popisati na dan, ko stopi ta naredba v veljavo, zalogo vkletenih pijač ter takoj pobirati oblastno doklado. O pobiranju doklade predpiše oblastni odbor poseben pravilnik. Dosedaj se to po naših informacijah še ni zgodilo, dobili pa smo ob priliki ustne intervencije zagotovilo, da se bo ta pravilnik gibal v okviru določil pravilnika ljubljanske oblasti, katerega je objavil «Trgovski list» v št. 2. od 5. januarja 1928.» Toliko vsem prizadetim v vednost in ravnanje. — Načelstvo.

Položaj na naših borzah

Devizni promet na ljubljanski borzi 18.7 milijona Din. Rekordni tečaji Vojne škode.

Pretekli teden je devizni promet na ljubljanski borzi zavzel znaten obseg zlasti v primeri s prometom zadnjega tedna. Skupni tedenski devizni promet je znašal 18.7 milijona Din napram 9.9, 10.9, 14.3 in 19.3 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Tečaji deviz so dosegli glede na stabilizacijo dinarja znatno višino. Z mednarodno oslabitvijo švicarskega franka je mednarodno nazadoval tudi dinar. Narodna banka vsekakor vztraja na tem, da drži dinar stabilen edino napram Curihu. Privatna ponudba je bila na ljubljanski borzi ves teden zelo slaba, ter je morala z malimi izjemami Narodna banka kriti skoro vso potrebo.

Na zagrebškem efektnem tržišču je **ponovni znatni dvig Vojne škode** zbudil splošno pozornost. Vojna škoda je proti koncu tedna dosegla **nove rekordne tečaje.** Napram zadnjemu tednu se je tečaj tega papirja dvignil od 426 — 428 na 453 — 455. Glede na izredno višino tečajev se je proti koncu tedna pojavilo več privatne ponudbe. Ob zaključku včerajšnjega borznega sestanka je bilo že opažati, da hoče sedaj špekulacija realizirati dobičke. Vsekakor ni zaenkrat pričakovati, da bi se tečaj Vojne škode dalje dvigal in ni izključeno, da bo nekoliko popustil.

Med bančnimi vrednotami ni bilo bistvenih sprememb. Ljubljanska Kreditna se je trgovala nespremenjeno po 135, Eskomptna po 52, Hipo pa po 65 — 66. Edino Narodna se je ponovno nekoliko okrepila, vendar brez prometa. Med industrijskimi papirji sta Trboveljska in Vevče za malenkost popustili. V obeh vrednotah je bila tendenca v zadnjem času zelo čvrsta. Trboveljska se je koncem tedna trgovala po 535, Vevče pa po 150. Tudi za ostale industrijske papirje je bilo nekoliko več zanimanja, vendar so tečaji v glavnem ostali nespremenjeni.

Ljubljana. (Prosti promet.) **Amsterdam** 22.9 — 22.96, Berlin 13.57 — 13.60, Curih 1093.5 — 1096.5, London 277.03 — 277.88, Newyork 56.8 — 57, Pariz 222.77 — 224.77, Praga 168.4 — 169.2, Trst 300.25 — 302.25.

Curih. Beograd 9.1325, Berlin 123.96, Newyork 519.85, London 25.3375, Pariz 20.4275, Milan 27.525, Praga 15.41, Budimpešta 90.85, Bukarešta 3.185, Sofija 3.75, Varšava 58.30, Dunaj 73.20.

Blagovna tržišča

Pred pokretom tendence na tržišču sirovih kož. Cene sirovim kožam, ki so se v zadnjih mesecih stalno dvigale, so po poročilih iz inozemstva pričele nazadovati. Rusija in Zedinjene države so v nakupu zelo rezervirane. Že pretekli teden je bilo na dražbah sirovih kož v Nemčiji opažati nazadovanje cene. V tekočem tednu pa so cene že v večji meri popustile (do 20 %). Na jugoslovenskem tržišču ta preokret še ni prišel do izraza.

Mariborski trg. Na včerajšnji trg so pripeljali slaninarji na 104 vozeh 308 zaklanih svinj, ki so jih podajali po 15—17 Din na debelo. Kmetje so pripeljali 12 vozov krompirja (1—1.25 Din kg), 12 vozov sena (70 do 90 Din za 100 kg) in 8 vozov slame (40 do 50 Din). Cene so ostale v glavnem nespremenjene, edino jajca so se dalje pocenila za 25 par pri komadu. **Perutnina:** kokoši 35—45, piščanci 25—32.5 Din, gosi 70—85, purani 60 — 75 Din komad. **Zelenjava in podobno:** čebula 3—4, česen 8—14, kislo zelje 4 Din kg, karfijola 5—15, ohrovt 0.50 do 2, endivija 0.25 — 2. **Sadje:** jabolka 6—10, češplje 10—12 Din kg. **Mlečni proizvodi:** mleko 2.50, smetna 12 Din liter, sirovo maslo 36, čajno 50 — 60, kuhno 44 — 48 Din kg. **Jajca:** 1 — 1.50 Din komad. **Krma:** seno 70 — 90, slama 40 — 50 Din za 100 kg.

Dunajska borza za kmetijske proizvode

Iz življenja in sveta

Angleški kralj Jurij

je prošli teden otvoril z nagovorom londonski parlament.

Gospa Čajkovska – velika kneginja Anastazija

Reč čudno zveni, a pravijo da je kljub temu resnična. Pred nekaj leti je priromala v Berlin zagonetna dama. Spremljal jo je ruski častnik, po njegovem lastnem pripovedovanju njen mož. Njegova govorica je zvenela kot bajka. Pravil je:

Tam v Sibiriji, kjer so boljševiki ubili carsko rodbino, sem bil v tistih groznih dneh v službi tudi jaz. Dodelili so me ekspediciji, ki je imela nalog usmrtiti člane carske rodbine. Sodba je že bila izvršena, ko sem dobil povelje, naj grem v klet in naj spravim mrliče na varno, t. j. naj poskrbim, da se pokopljejo. Šel sem, da bi izvršil ukaz. A kaj se je zgodilo? Med ubitimi hčerami carja Nikolaja II. sem našel veliko kneginjo Anastazijo, ki je še živela. Spravil sem jo k ljudem. Ko je prišla k zavesti, me je prosila, naj se zavzamem zanjo. Obljubila mi je tudi, da postane potem moja žena. Pokopal sem mrliče, kneginjo pa sem čuval kakor zenico v očesu in sem se čez nekaj dni odpravil ž njo na pot proti besarabski meji. Ta pobeg je bil prepleten z burnimi dogodivščinami. Bežala vsa kakor v filmu. Posrečilo se nama je prekoračiti rumunsko mejo. S tem sva bila rešena, kajti v Rusiji so že izvohali mojo odsotnost in so poslali sle za menoj. Če bi naju bili ujeli, bi bila kazen strašna.

Iz Rumunije se je begunski par preselil v Nemčijo. Častnik, ki je med tem seveda slekel uniformo, se je z Anastazijo oženil. Po njem je dobila kneginja ime gospe Čajkovske. V Berlin pa je prišla tako onemogla, da jo je bilo treba oddati v sanatorij, kjer je preležala dolge mesece in leta.

V sanatorij so prihajali ruski emigranti, veljaki, preprosti ljudje in tudi tujci. Ogledovali so si čudo na postelji. Bolnica je večkrat delirilala, v ostalem pa je molčala. Grozni doživljaji so povzročili, da ji je skoraj popolnoma opešal spomin. Pozabila je celo govoriti.

Začele so se spletke in intrige. Eni so trdili, da je reč z gospo Čajkovsko navadna sleparija, drugi so prisegali na njeno istovetnost. Iz sosedne Danske se je pripeljala celo stara carica-mati, ki pa ni hotela dati nobene izjave o gospe Čajkovski.

Po tem dogodku je zopet nastala pavza. Nenadoma pa se je gospa Čajkovska odpeljala skozi Cherbourg v Newyork. Vse je osupnila vest, da se pelje dama v goste k Mrs Leedsovi, ki ni nihče drugi kakor rojena velika kneginja Ksenija Gregorovna. V Cherbourgu sta se poslovila od gospe Čajkovske dva ruska velika kneza. Oba sta potrdila, da je gospa Čajkovska resnična carjeva hči — velika kneginja Anastazija.

V Ameriki se bo začelo to vprašanje nanovo ventilirati. Če bo prineslo pozitivno ali negativno rešitev, bo pokazala bodočnost.

Ponesrečena hipnoza na levu

V Berlinu se producira cirkus Busch, kjer nastopa z velikim uspehom fakir Blacerman. Mož je delal zanimive poskuse na ljudeh in živalih, ki so se mu vsi dobro obnesli. Uspaval je mlade peteline in posrečilo se mu je tudi, da je spravil v kataleptično stanje več mladih levov, ki so se pokorili njegovim poveljem.

Zadnja točka fakirjevega sporeda je bila hipnoza petih razdraženih levov. Blacerman je dal ukaz, naj se živali spustijo v kletko. Štiri živali so se podvrgle fakirjevi volji, peti lev pa se ni dal ukrotiti. Popadel je fakirja s šapo in mu je zasadil kremplje v stegno s tako silo, da mu je razmesaril nogo do kolena. Fakirja so morali prenesti v bolnišnico, kjer so zdravniki izvršili na njem težko operacijo.

Mreže zoper samomore

Pri samomorilni epidemiji, ki divja v Varšavi, je tehnična sekcija varšavskega magistrata zopet načela vprašanje, da bi se na vseh mostovih preko Visle napravile mreže, ki bi samomorilcem onemogočale skok v reko. Mreže bi se postavile v kotu 45 stopinj proti vodni površini in bi bile opremljene s specijalnim aparatom za alarmiranje rečne policije, ki bi vsakega samomorilnega kandidata nepoškodovanega vrnila temu svetu.

Zanimiva 150letnica.

Benjamin Franklin *(zgoraj)* in de Vergennes, ki sta pred 150 leti, prvi v imenu Zedinjenih držav Severne Amerike, drugi kot zastopnik francoskega kralja, sklenila zavezniško, trgovinsko in prijateljsko pogodbo med obema državama. Pogodbo je kralj Louis XVI. podpisal dne 6. februarja 1778.

Ali je kajenje škodljivo?

V listu «Pharmazeutische Zentralhalle» poroča lekarnar Alfred Wagner o večletnih poskusih na samem sebi, da bi dognal, če je govorica o škodljivosti tobaka upravičena ali ne. Leta 1920. je pričel kaditi, po 10 cigaret na dan. To množino je polagoma zvišaval, tako da je prišel l. 1922. — 1923. dnevno na 150 cigaret, ne da bi to njegovemu zdravju najmanj škodilo. Od tega časa se je posluževal do l. 1925. izključno nemških tobačnih fabrikatov, pokadil je dnevno po 15 cigar in 30 cigaret. Od tega leta do danes je preizkušal najboljše pa tudi najslabše ogrske, jugoslovenske, bolgarske in turške tobačne izdelke. Po dolgoletnih skušnjah se je prepričal, da je v vseh tobačnih vrstah nekaj žvepla, ki škoduje zdravju in daje pri kajenju kovinast okus: največ žvepla pa je v ogrskem tobaku. Nekaj žvepla je v vsakem tobaku že po naravi, v nekih državah pa imajo to slabo navado, da ga še posebe žveplajo, s čimer bi radi zakrili plesnivi okus slabo konserviranih tobačnih vrst. Takšen tobak utegne imeti precejšnje posledice za kadilčevo zdravje. Najboljši fabrikati so nemški, angleški in finski, kjer jih ne žveplajo. Kovinasti okus in del zdravju škodljivih posledic žveplenih izdelkov je paraliziral Wagner s takojšnjim čiščenjem zob in izpiranjem ust. Vode za izpiranje ust morajo biti precej koncentrirane, zobne paste učinkujejo najbolje, če jih v precejšnji množini naneseš na krtačko, zobni praški ne pomagajo dosti. V splošnem pa kajenje ni tako škodljivo, kakor pravijo nasprotniki tobaka. Tudi to ni res, da bi slabo vplivalo na duhalni živec. Wagner je nasprotno ugotovil, da razločuje nos po izpuhavanju dima razne duhove bolje nego normalen nos.

Slava nepozabnim imenom

Sudermann, Murnau, O'Brien in Gaynor

Oni so ustvarili človeštvu največji in neprekosljivi velefilm sedanjosti

„OB ZORI“

ki tvori mejnik in vrhunec filmske umetnosti.

V Nemčiji so prirejali izredne predstave

o polnoči

! — da si je lahko vsakdo ogledal to bajno veledelo!

Vstopnice se dobe v predprodaji osebno ali telefonično danes od 11. do pol 1. in od 2. popoldne naprej.

Predstave danes ob 3., ½ 5., 6., ½ 8. in 9.

Telefon 2124 **ELITNI KINO MATICA**

Po kakšnih potih hodi današnja mladina

Pred moabitsko poroto v Berlinu se je začel te dni senzacijonalen proces proti jedva 19letnemu srednješolcu Pavlu Krantzu, realčanu, ki je lani, po neki prekrokani noči koncem meseca junija ustrelil nekega svojega 18letnega prijatelja. Obtožnica očita Krantzu, ki je imel pred tovariši tudi sposobnost, da je znal pisati pesmi, umor in nagovor k umoru. Slučaj je tako zapleten in zanimiv, da se je na razpravi zbralo izredno veliko število domačih, nemških in inozemskih novinarjev, pa tudi mnogo zdravnikov, pedagogov, psihologov, vzgojiteljev in sličnih prak tikov, ki se zanimajo za proučevanje naše dobe in njene pokvarjenosti. Zadeva je naravnost simptomatična za ozračje, v katerem živi današnja mladina.

Za kulisami...

Oseba, ki je dala neposreden povod za tragedijo, je mladoletna Hilda Schellerjeva, izprijeno in pokvarjeno dekle, ki pa s svojo zunanjostjo ne napravlja tega dojma na publiko. Med tem ko Krantz izpovedue stvar, kakor se je vršila, taji Schellerjeva vse, kar bi ji bilo v nečast in v nespoštovanje.

Kaj pripoveduje obtoženec.

Pavel Krantz je sin godbenika in ima še tri brate. Pavel je bil med otroci najstarejši in ker je bil zelo nadarjen, je bil sprejet v realko, kjer je dobro napredoval.

Sčasoma pa se je fantu šola pristudila. Smatrati se je začel za odraslega, človeka, ki mu šola ne nudi ničesar. Predstojnikov in učiteljev ni hotel poslušati. V razgreti mladostni domišljiji je tudi prišel do zaključka, da današnja vzgojevališča niso več primerna za mladino njegove vrste, ker se nočejo prilagoditi individualnosti učencev, temveč zahtevajo, da se jim podreja mladina.

V domači hiši se je Pavel boljše razumel z materjo kakor z očetom. Oče je bil le poredkoma doma in ni imel pravega vpogleda v življenje sina. Vse to je fanta navedlo na slaba pota. Naveličal se je šole in že v jeseni 1926. je obesil učenje na klin ter pobegnil z doma.

Po svetu. — V Carigrad...

Neposreden vzrok tega pobega je bilo Pavlovo znanje z nekim dekletom, o kateri se je pa moral uveriti, da ga vara z nekim njegovim prijateljem.

Partija iz Meknesa v Maroku

Lucifer v priliki in simbolu.

1. Detajl iz brona na arzenalu v Avgsburgu. — 2. Skušnjave sv. Antona. — 3. Sv. Volbenk in hudič — 4. Okrasek na vratih avgsburške meščanske hiše.

Š. V.:

Limonadar Pero

Tudi s to zgodbo ne nameravam kreniti na nova pota. To naj poizkusi kdo drugi, ki se šele pripravlja stopiti na lestvo, ki je prislonjena ob pisateljske svitli, kjer se jaz že šopirim v slami poleg drugih peresarjev. Je stvar ta: gori težko prideš — saj bogvekaj to res ni, ker streha na mnogih krajih pušča in je slama večkrat mokra — deložirajo te pa takoj, že eno samo slamico izbrskaš; kar pa navadni zemljani imenujejo »kreniti na nova pota«, pa pomeni v svislih cel otep in bolje bi bilo, da si navežeš mlinski kamen na vrat in greš s Tildenom tekmovat v tenisu, kakor pa prelivat črno kri svojega peresa za nove smeri.

Pa je mogoče, da se bo dobil kdo, ki bi rad že kar zgodbo bral.

*

Slovenci so, oziroma smo čudni ljudje; včasi bi človek tekel do konca sveta, da bi nas dobil, včasi pa še dalje, da bi nam ušel. Mi smo bili tedaj razpoloženi za prvi tek.

Trije Janezi smo se vežbali v nekem mestu s končnico — ac v domorodnem kolu in fantastičnem rotenju. Nameravali smo v prostem času napraviti izlet na Staro planino in smo trenirali v ta namen na glavni ulici omenjenega mesta, pri tem se namreč čut za ravnovesje izvežba do neverjetne popolnosti.

Na tej, za ekvilibriste prirejeni ulici smo spoznavali sladkosti in težave visoke turistike tudi ono nedeljo, ko nam je iz neke pivnice udarila na uho domača lepota: »Po cest' gredo barabe tri, hojrija...«

Spogledali smo se ob tej okolnostim primerni pesmi in smo stopili mimo ogromnega gramofona v pivnico.

Pet jih je sedelo okrog mize. Da so delavci v tovarni, smo izvedeli. Nekoliko smo potožili o nenavadni hrani.

»Ali ste že jedli čevapčiće in lubenice nanje?« nas je vprašal najzgovornejši. Seveda jih nismo, saj smo bili komaj prišli.

»Čevapčiće so ono, kar leti tistemule ošajkačenemu mustačarju iz rok, lubenice so pa buče z rdečim mesom, ki jih vidite obakraj ulice na kupe. Bombaški ručak!« Bombaški ručak pomeni približno: angelci bi jedli itd. Po takem priporočilu smo seveda privolili, da pokusimo.

»Lubenice nam kupi limunadžija Pero; najbolje jih pozna in najceneje jih dobi, zraven pa še zasluži. Pero!«

»Izvolite, desna ruko!« je planil predenj prodajalec limonade izpred vrat.

»Gospodje žele jesti lubenice; ali imaš časa, da jih izbereš?«

»Kako ne — za Slovence! Tudi če bi mi hiša gorela, utegnem za vas. Najprej vi, potem hiša — tak je Pero iz Srema.«

»Prinesi tri po pet dinarjev, kar boš dal manj, je pa tvoje.« In že je bil Pero z denarjem zunaj.

»Stopimo za njim, da vidimo, kako bo kupoval! Jaz ga poznam in vem, da bo vseh petnajst dinarjev sam pobasal.«

Ulica je ob straneh kakor stalna razstava pridelkov. Ob obeh straneh so vzdolž vse ulice na preprogah iz koruzne slame nagrmadene tu lubenice, tam kumare, drugje paradižniki in paprika in hruške in jabolka in slive. Seljaki so pripeljali v mesto in sami prodajajo na drobno.

Tretji od naše gostilne je bil čika Spaso, pri ogromnem kupu lubenic, okoli katerih se je pehal cel trop kupcev, ki so nastavljali buče k ušesom in so jih stresali ali tolkli po njih; ko so izbrali, so se pa kriče pogajali za usmiljeno ceno.

V ta roj je naravnal Pero svoj zviti korak, da bi v kalnem ribaril. Stopili smo za njim, radovedni, kako kupuje, da ga je naš znanec najel.

Z enim pogledom je Pero presodil, kako in kaj, se pomešal za hrbtom čike Spasoja med kupce in kmalu izbral lubenico, eno največjih. Ni pa kriče vprašal za ceno, kakor sem pričakoval, ampak je lubenico dejal za seboj na tla in izbiral dalje. Tudi drugo je napravil tako in izbral še tretjo. Nato pa je zakričal nad Spasom: »Koliko hočeš za to lubenico?« in mu jo molil pod nos.

»Osem dinarjev.«

»E, baš si pametan! Osem dinarjev za tole jajce!« Vrgel jo je nazaj na kup in pobral oni dve za seboj.

»Poglej, kakšne prodaja Ibro pri mostu po štiri dinarje! Dabome po štiri dinarje!«

«Ne boš, brate, prevaril Spasa! Lubenice so moje, poznam jih!»

«Seveda! Poznaš jih, seljačina! Ti bi kar vse spoznal za svoje! Ali niste vi videli, da sem lubenici prinesel seboj?» Vsi meščani so se združili proti seljaku in Pero je zmagal.

S širokim smehom je prišel k nam: «Još jednu imam da kupim. Nisam mogao sve tri da nosim.« Mislil je, da ne vemo, kako je kupoval, ker smo spet sedeli za mizo.

Ko se je vrnil še s tretjo, ki jo je bil prav tako «kupil», sem ga vprašal, če so drage.

«Drage, drage! Te so od prve trgatve. Čez mesec dni bodo najlepše po dva dinarja, ko bodo vse zrele. Sedaj jih pa seljaki visoko drže, da sem komaj dobil tri za petnajst dinarjev. Zaslužil nisem niti pare. Dajte, gospodje in braćo, čašo piva! Osušil sem si jezik pri pogajanju z brezdušnim čiko Spasom.»

Ko je izpil, mu je dejal njegov delodajalec in aranžer našega «bombaškega ručka»: «Pero, kaj pa boš z onimi petnajstimi dinarji? Mislim, da te ves teden ne bo na izpregled, ker se boš zalival z rakijo na Spasov račun!»

Tako užaljeno začuden pogled nas je zadel, da bi bili zapeljani tudi očividci, če bi bilo mogoče. Mogoče je bil začuden nad tem, kako smo zvedeli za «kupčijo», ali pa nad tem, da dvomimo o njegovi poštenosti. Šele pozneje sem spoznal, da mu je bil ta izraz prirojen. Takrat pa smo se mu vsi namah zasmejali, tako da se je užaljen obrnil in odšel.

Kmalu se je spet glasilo monotono: «Ledena, molim! Hladna, molim! Limonada, molim! Petdeset para čaša,

Njegovo razmerje do deklice je bilo dotlej platonično. Naenkrat se je pojavila reakcija. Fant je začutil v sebi hrepenenje po nekem dejanskem doživljaju. Šel je z doma.

Pridružil se je nepridipravu, s katerim sta spravila skupaj 100 mark in sta se napotila proti Carigradu. Hotela sta iti čez Pasovo proti vzhodu, od tam pa se peljati v Ameriko. Vendar ju v Pasovi niso pustili čez mejo. Nato sta jo ubrala proti Monakovu. Od tam ju je zopet pot pripeljala nazaj domov, kjer se je začelo sedaj za Krantza novo življenje.

Drugo znanje

Novo ljubezen je v njem razvnela neka prijateljica, katero je bil našel na svojem pustolovskem potovanju. V Berlinu se je uvedel v hišo Schellerjevih, ki so imeli tedaj 16letno hčerko Hildo. Ko je šel njen oče nekoč v Stockholm, je prenočil Krantz pri dekletu. Ta dogodek je postal odločilen za njegovo bodočnost.

Obtoženec trdi, da se mu je Hilda ono noč podala, ona pa odločno taji, da bi bilo prišlo do intimnosti. Krantz izjavlja, da je bil naslednji dan zaradi pretečene noči zelo žalosten. In v tej žalosti so drugo jutro počili v kuhinji streli, s katerimi je hotel obtoženec usmrtiti Hildo, ker ni bila samo njegova. Krogla je pogodila njegovega prijatelja Hansa Stephana, ki je imel baje s Hildo ljubavno razmerje in zaradi katerega je postal Pavel Krantz ljubosumen.

Ko se je razvedelo po Berlinu o dogodku, so prišli k Schellerjevim reporterji. Hildin oče je dovolil enemu izmed njih razgovor s hčerjo proti odškodnini 100 mark.

Hilda Schellerjeva

je stara sedaj 17 let in pol. Ko jo predsednik obravnave pozove, naj pove, kako je bilo, slika dogodek kot samo po sebi razumljivo stvar, zaradi katere je ne zadene nobena krivda. Za Pavla Krantza se ni dosti brigala dokler ni slišala, da piše pesmi. To pa ji je imponiralo in si ga je vzela za ljubčka. Uverila se je namreč, da je Pavel dober družabnik; to so ji pripovedovale druge prijateljice.

V nasprotju z izjavami obtoženca trdi Hilda Schellerjeva, da se ni vdajala nasladam čutne ljubezni, ampak da se je zadovoljila samo s poljubovanjem.

Nadaljevanje razprave, s katere je javnost deloma izključena, bo pokazalo zadevo v pravi luči in bo razkrilo strašna pota, po katerih hodi današnja mladina.

Ameriške tašče

Kakor da bi bilo slabega še premalo na svetu, so se odločile pred nekaj meseci newyorške tašče, da si osnujejo lasten klub po vzorcu podobnih klubov na Angleškem in Nemškem. V štatutih kluba stoji, da je namenjen zabavnim prireditvam svojih članic in pa to, da je zetom ostro prepovedan vstop v klubske prostore. Nu, radi bi videli tiste zete, ki bi jim bilo treba kaj takšnega šele s štatuti zabranjevati...

Nekaj časa je šlo vse v redu. Tašče so hodile na skupne izlete, prirejale so svoje zaključene zabave, podpirale so se med seboj — ubogi poročeni moški svet z živimi taščami si je nekoliko oddahnil. Kar pade v to idilo slučaj kakor strela z jasnega neba. Neki Edmund Halls, dober družinski oče, je moral po smrti svojega tasta vzeti njegovo ženo k sebi. Tašča je bila čisto nemogoča ženska: srborita, prepirljiva, despotska, z ničemer in nikoli zadovoljna. Klasičen primer za taščo, kakršne igrajo že od pamtiveka v pretežni večini zakonskih tragedij vlogo neizbežne, krute usode. In zgodilo se je, da se je bedni Halls nekega dne oziroma neke noči svoje usode, ko je (izjemoma) pokojno spala, naveličal, splazil se je do njene postelje in ji — odrezal ušesa. Hallsa so spravili v ječo. Ves ameriški tisk je bil pokonci. Eni so pisali zanj, drugi so pisali zoper njega, kar pa je bilo moškega sveta z neizbežno usodo nad glavo, je menil, da je prišel dan obračuna.

V Bostonu so našli neke noči starejšo damo v sami srajci pred vrati neke hiše, kjer je vpila na vso moč, da jo je zet pognal na cesto v nespodobnem oblačilu; v Filadelfiji je zbežal neki Rix od tašče neznano kam, za potne stroške pa si je brez njenega dovoljenja izposodil njeno blagajno; neki cirkuški jahač je privezal taščo na svojega najbolj ognjevitega konja in ga pognal po cesti. Vojna ne pozna milosti. Pa tudi ne trajnih zmag. V tistem času, ko so se menili otaščeni možje na vrhuncu slave, so zbrale newyorške tašče okrog svojega kluba vse razpoložljive moči, spremenile so klub v »Zvezo za obrambo in napad« z direktorijem, vojnim stanom in poizvedovalnim uradom. Ko so bile tako organizirane, so zakorakale v vojaški vrsti pred vilo nekega brooklinskega bankirja, ki je bil pravkar odpremil svojo taščo v revno predmestno bolnišnico — da se je odkriža, in so tam priredile veliko demonstracijo z nagovori na množico, z mačjo muziko, kamenjem v šipe in sramotilnimi napisi na vratih. Uspeh je bil ta, da se je bankir kar hitro odločil poslati svojo taščo na eno svojih najlepših posestev v Kaliforniji. Zmaga je bila na strani »Zveze za obrambo in napad«, njene vrste so se pomnožile in se razširile preko vse dežele. Nič več ne bereš, da bi kje kak moški grdo ravnal s svojo taščo. Ampak Zveza s tem ni zadovoljna. Kar je dosegla doslej, smatra samo za uspeh obrambe, pravi pa, da preide sedaj v napad. Mislimo, da ni dobro tičati danes v Ameriki v moški koži.

Diebel na preizkušnji

Avstrijska družba za dušeslovna raziskavanja je povabila Pavla Diebla, naj pride svojo sposobnost pokazati dunajskim vseučiliškim profesorjem in zdravnikom, ki da mu bodo zelo strogo gledali na prste. Temu povabilu se je Diebel takoj odzval in so določili kot torišče za njegove eksperimente veliko dvorano Zavoda za teoretsko fiziko. Pred izvajanji se je oglasil profesor Thirring in zavrgel tezo, da bi šlo pri Dieblovih produkcijah za kakšen čudež ali za kakšno sleparstvo. Sleparstvo bi bilo, če bi n. pr. Diebel anesteziral svoje telo, česar pa preiskovalna komisija ni mogla dognati. Nato je začel razkazovati svojo umetnost. Prebadal si je roko skozi in skozi z dolgo, bodalu podobno iglo, potil kri iz trebušne kože in pod kolenom, pričaral na dlani krvava znamenja kakor

«... Gospoda, ta žival je tiger in lahko naenkrat požre celega vola...»
«Ježeš, Peter, ne hodi mu vendar tako blizu!» («Pêle-Mêle».)

Terezija Neumannova ter si dal z lokom prestreliti prsa, ne da bi kazal najmanjšega znaka bolečin in ne da bi mu ostala najmanjša rana ali brazgotina na ranjenih delih. Ko si je prebodel roko z nesterilizirano iglo, je izjavil, da bi mu bila rana dalj časa vidna, če bi iglo desinficiral. Dokazal je torej tudi to, da je izredno nesprejemljiv za kužne bolezni. Njegovim točkam, ki jih je opravil vse z ljubeznivo zgovornostjo in dovtipnostjo, je sledil ves zbor z napeto pozornostjo. Posamezniki so izrazili kakšen dvom, ni pa bilo mogoče dobiti najmanjši dokaz o kakšni nepravilnosti.

Kako so odslovili Bismarcka

V Draždanah je izšla knjiga »Zaupni razgovori z Bismarckom«, ki so jo sestavili po zapiskih pravnega svetnika Ferdinanda Philippa, nekdanjega dolgoletnega zaupnika železnega kancelarja. Med drugimi stvarmi pripovedujejo ti zapiski tudi neke zanimive podrobnosti o Bismarckovem vedenju, potem ko je bil že odslovljen s pismom novega cesarja Viljema II.

Dva tedna po tej odslovitvi, 4. aprila 1890., je stari kancelar povabil Philippa na kosilo v svoj dvorec v Friedrichsruhe. Tam je bilo zbranih nekaj najbližjih sorodnikov in prijateljev. Najprvo je govoril Bismarck o čisto postranskih zadevah, potem je prešel na svojo odslovitev, ki se je bila izvršila proti njegovi volji. Med pogovorom je izrazil kancelar svoje začudenje, da niso v tisku objavili znanega stavka, s katerim je bil sprejel svoj odpust: »Bil je pogreb prvega reda.« Dostavil je: »Premišljen in pripravljen pogreb, ne da bi se bil pred njim zgodil samomor«. Po kosilu je pozval Bismarckov sin Philippa na stran in ga je prosil, naj s svojim vplivom pregovori očeta, da bi ne vložil tožbe proti odpustnemu dekretu. Vsa družina je nasprotovala takšni tožbi, ki bi bila očitno brez haska. Philipp je s kanclerjem res govoril, toda ta je venomer ponavljal, da je odpustnica nezakonita, ker jo je sestavil in podpisal samo Viljem. Bismarck je dejal: »Sem dovolj star in vem, kaj moram napraviti. Nočem, da bi mi kdo ugovarjal.« Končno sta se zedinila, da sestavi Philipp pismo, s katerim bi zahteval uradno odslovitev. Med sestavo tega pisma je pripovedoval Bismarck obširneje o vsej odslovilni zadevi. Mladi cesar je bil po njegovem — čisto pravilnem — naziranju mnenja, da je velik mož, nekakšen Friderik Veliki, Aleksander Veliki ali Cezar. Ker so ga številni laskači potrjevali v tem mnenju, se je čutil sposobnega, da bi vladal brez kancelarjev in ministrov. Hotel bi okoli same hlapce, ki bi izvrševali njegova povelja. Bismarcka je peklo posebno to, da so se poslužili proti njemu hinavščine in zavratnosti. Če bi šli naravnost proti njemu, bi se znal prilagoditi. Viljem se je vmešaval v njegove rodbinske zadeve in mu ni mogel odpustiti, da se je pogajal s poslanci. Kancelar se je hotel umakniti na podlagi vladnega poslovnika iz l. 1852. in je očital cesarju s pismom, v katerem je naznanil svojo namero, da se daje vplivati od laskačev in širokoustneževter da ne trpi nobenega nasprotja, ki ga vzbudi čut dolžnosti. Nato mu je naročil cesar, naj tisti poslovnik razveljavi, in ko je kancelar to odklonil, je dobil povelje, naj gre. Dvanajst ur potem ga je prišel vprašat načelnik vojaškega kabineta, nato še načelnik civilnega kabineta, zakaj še ni vložil ostavke. Cesar mu ni dal niti 12 ur na razpolago, njemu, ki je služil dinastiji že štirideset let. Čakali so, da Bismarck »prostovoljno« odstopi, med tem pa so ga na zunaj pokrivali s častmi in so delali, kakor da ga hočejo še obdržati. Toda stari državnik se ni hotel ukloniti, odločil se je, da ne bo igral komedije, češ, da odstopa prostovoljno. Težko mu je bilo, da so ravnali na takšen način ž njim po vsem, kar je bil napravil, toda vdati se ni hotel. Končal je svoje pripovedovanje s stavkom, da vidi bodočnost države radi cesarjevega absolutizma zavito vso v črne oblake. In bodočnost je pokazala, da se ni zmotil.

Dnevnik angleškega vikarja

Londonsko zdravniško društvo se je odločilo, da poda v svrho razširjenja svoje zelo bogate strokovne knjižnice dnevnik vikarja Johna Warda sorojaka in sovrstnika Williamu Shakespeareu. Dnevniki itak nimajo nič skupnega z zdravniško vedo. So pa dragoceni, ker se dotikajo v šestnajstih debelih rokopisanih zvezkih vseh količkaj važnejših dogodkov tistega časa in sicer skrajno odkritosrčno. Na mnogih mestih se spominjajo tudi Shakespearea, ki je bil častitemu vikarju dober znanec. O njem pravi ta, da je služil dobre honorarje, od dveh dram bi lahko živel celo leto. Zdi se pa, da Shakespeare ni imel baš zaprte dlani in puščavniškega naturela. Po vikarjevih zapiskih je umrl na posledicah neke prekrokane noči. Dnevnike bo kupil najbrže Britanski muzej.

Rimljanka: «Nezaslišano! Poglejte vendar, obleka moških je od dne do dne krajša!» («London Opinion»)

Radosti staromodne plovbe

V London je priplula velika 8000-tonska jadrnica «Sterling». Dospela je iz Avstralije po nemirni vožnji, ki ni trajala nič manj nego 10 mesecev. V normalnih okoliščinah ne bi potrebovali za to vožnjo več nego 3 mesece. Toda ob patagonski obali so jadrnico zajeli divji viharji, ki so ji odnesli vsa jadra. En mož je padel v morje in je utonil. Z največjo težavo je priplul brod do Falklandov, kjer so ga popravili. Nato se je napotil dalje. Toda v ekvatorijalnem pasu je zašel v brezvetrje, ki mu skoraj ni dalo naprej. Moštvo je umiralo od žeje. Ko se je stanje ozračja po dolgih mesecih končno le spremenilo, je prišla ladja spet v viharje, ki so jo poškodovali, da je morala v Antilah iskati pomoči. Ko so jo popravili, se je spravila proti Londonu, kamor je prispela končno po novih treh mesecih težke vožnje. In ta dolgotrajna in dolgočasna romantika je bila nekoč edino mogoča!

Jeruzalem in moderna plesna muzika

Že sama zveza teh dveh pojmov se zdi bogokletstvo. Neki podjetnik pa je imel zares misel, da bi otvoril v svetem mestu moderen dancing s popolnim jazzbandom. Generalni komisar Klith Roach ga je pozval k sebi. Ko je prišel v njegov urad, je odprl komisar zaprašeno debelo knjigo in mu je dejal: «Beritel» Podjetni človek je upri oči na mesto, ki mu ga je komisar kazal in je bral: «Prepovedano je uprizarjati šume in hrume ki bi motili pokojno ozračje mesta miru.» — «Vidite, da gre za jazz ...» je pripomnil komisar. Podjetni človek pa je odšel z dolgim nosom in bo moral svojo misel uresničiti kje drugje. Knjiga, ki mu jo je pokazal generalni komisar, pa je bila zbirka starih otomanskih zakonov. Nje se je poslužil vladni poverjenik, ko ni imel nobenega drugega pravnega orožja v rokah, da bi obvaroval sveto mesto pred invazijo ameriško-zamorske umetnosti.

Mladostno sveža polt.

Uporabljajte za negovanje polti le Nivea-creme. Ta crema vsebuje Eucerit, ki vpliva na razpokano in lisasto polt neprimerljivo ublažujoče in lečilno. Kdor si hoče ohraniti mladostno svežo polt in nežno kožo, naj se redno poslužuje

Nivea-creme.

V času stanovanjske bede

Na Dunaju skrbijo na vse mogoče načine, da bi omilili pomanjkanje stanovanj in so v tem oziru dosegli morda več nego v vsakem drugem evropskem mestu. Da pa še vedno ni vse v redu, dokazuje sledeči dogodek:

V Semperški ulici je stanoval mlad šofer z ženo in dvema otrokoma ter s tremi drugimi najožjimi sorodniki v eni sami sobi. Mlada zakonca sta doživljala poleg vsega tega še razne šikane s strani hišne posestnice. Te dni se je odločila šoferjeva žena za obupen korak. Ne da bi komu kaj rekla, je vzela v naročje svoja mala otroka in se je podala v mrtvašnico v isti ulici. Tam se je utaborila in ni hotela na noben način več ven. Šele po dolgotrajnem prigovarjanju s strani policije se je udala v toliko, da je šla začasno k neki prijateljici na stanovanje. Magistratni stanovanjski urad išče sedaj primernega stanovanja za vso družino.

Švedske vzgojne metode

Švedsko prosvetno ministrstvo se trudi na vse načine, da bi šolski deci čim bolj olajšalo pouk in ji ga napravilo zanimivega. Kino, opera, dramske predstave in potovanja se uporabljajo v sedanjih švedskih šolah kot vsakdanji pripomočki vzgojnega dela. Učenci obiskujejo posebne vprizoritve popularnih oper in Schakespearjevih, Björnsonovih, Strindbergovih, pa tudi drugih dram. Kino so prenesli v učilnico kjer tvori sijajno pomoč zlasti pri pouku bijologije. Država in švedska Turistična zveza se trudita na vso moč, da bi z organiziranjem velikih, posebno počitniških izletov, da bi dala mladini pravi zemljepisni pojm o domači deželi. V to svrho zidata vsako leto nad 500.000 kron. Po vseh lepih ali historično in drugače zanimivih krajih švedske države gradijo majhne hotele za šolsko deco, kjer jo oskrbujejo za majhno ceno ali zastonj. Sedaj spreminjajo tudi železniške vozove v potujoče hotele.

X *Nova repatica.* Zvezdoslovec Kilippoff je odkril novo repatico, prvo v tem letu, in sicer v sozvezdju Dvojčkov. Ker je njena svetlobna jakost enaka svetlobni jakosti zvezd iz 11. reda, jo je mogoče opazovati z močnimi daljnogledi, s prostim očesom pa ne.

«Tvoj bratec se bo prehladil, če bo stal tako dolgo v vodi.»
«Nič ne de, gospa, saj ima itak že nahod.»

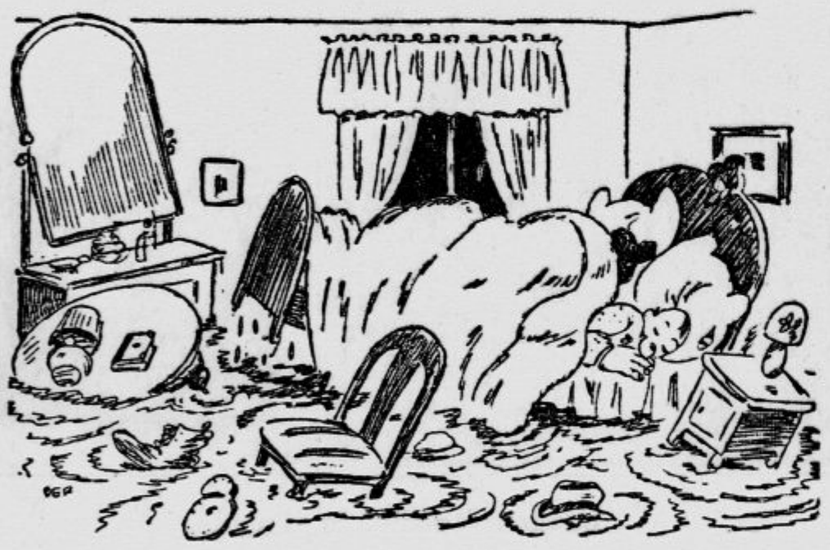

Jurij, pojdi in poglej, če sem v kuhinji zaprla pipo.

molim!» Tako je namreč Pero vabil kupce k sebi.

Mislil sem, da ne bom več imel opravka s Perom, pa je prišlo drugače. Vsaka četa ima namreč svojega limunadžijo in buzadžijo, ki hodi s tema pijačama otovorjen z njo na vežbe. In Pero je bil baš pri moji četi. Pri pohodih na vežbe sem ga natančneje spoznal in sem izvedel vse podrobnosti iz njegovega življenja.

Sicer sem mnenja, da si razborit čitatelj iz njegovega obnašanja pri kupovanju lubenic lahko napravi primerno sliko; ker pa je v navadi in se po tem celo ocenjuje spretnost v držanju peresa, ga predstavim:

Fruška gora je dala prst za njegovo telo. Kozli so se trkali okoli njegove nepremične zibeli in rumena koruza mu je visela nad glavo, ko je prihajal med nas, da se naleta in nakriči za gosmi, purani, ovcami in pujsi, izvežba v junaškem rotenju do popolnosti, kakršne si le morejo želeti zavrženi angeli, presedi nekaj let v «mitrovački kući na tri štuke, gde su sobe samo za hajduke», kjer so mu dajali na dan «dva gomboca, tako mi boga oca!» Potem naj bi z limonado otovorjen srečal mene, da mu pišem v slavo, nato pa polagoma dozorel, da ga vila Pogorkinja po elegantnem poslancu iz Sarajeva pokliče na Šar planino in ga pregovori, da zapusti nehvaležno zemljo s spokorniško vrvjo okrog vratu.

Začudile so se njegove oči, ko so zagledale koruzo in raztegnili so se njegovi uhlji do spoštovanje vzbujajoče veličine ob blagoglasni večerni pesmi gosi, puranov, pujsov, meketavcev in njihovih zvoncev. In oči so ostale začudene in ušesa raztegnjena. Med njimi si mislite podrgnjeno šajkačo, dodajte zrelo ljuto papriko sredi obraza in pod njo vhod v dobro ograjeno pokopališče za paradižnike in slive, pa je mož od temena do vratu vaš.

Ostalo telo se pri rekorderjih tako-le opisuje: višina sto tri in sedemdeset, obseg dva in osemdeset, vrat štirideset, biceps tri in trideset, razpetje rok dvajset (izredno dolgi prsti!), stegno šest in petdeset centimetrov. Številka obuvala je nepotrebna, ker je ali bos ali pa ima opanke lastnega izdelka.

Hlače huzarke, pas pisan, bluza uplenjena ob razsulu vojaku «Arbeitskompanije», srajca umazana, nož oster. Posebno znamenje: dolgi prsti in jezik.

Za leto dni garantiram.

Ob vesoljnem potopu, pri katerem je vodo nadomeščala svoboda, je tudi Pera zagrabil val in ga je zanesel preko Save v južne pokrajine, ki so za smotreno izkoriščanje po Perovem načinu jako prikladne.

Dopoldne je buzadžija in limunadžija, popoldne burekdžija in sladoledžija, zvečer kafedžija in šaljivdžija, ponoči pa — kdo bi vedel!

Opisal sem ga zato, da ga najdete, če pridete v —ac, samo tako drago naj mi nihče ne plača lubenic, saj veste, kako jih dobi. Pokusi pa naj vsakdo čevapčiće in nanje lubenice, kogarkoli bi v poletnem času karkoli ali kdorkoli spravil tja doli.

To je namreč bombaški ručak!

R. L. P.:

V tihi sobi

Ko je med korespondenco minulega leta iskala nekega pisma, je segla z roko do dna zaboščka, ki ga je bila nekdaj poslikala z narodnim ornamentom, polna pričakovanja razkošne sreče.

Na dnu je utipala njegovo sliko . . . zapeljivo lep portret iz pomladnih dni svoje ljubezni.

Z bolestno priprtimi očmi jo je pogledala in rahel zasmeh se je užgal v kotu njenih ustnic: »Kai če bi mu pisala?

Nenadoma pa je zadonel od sten njene tihe sobe razposajen in nebrzdan, glasan, glasan spomin odmeva njegovega kristalnega smeha, da se ji je zdelo kakor da so od čudne slasti vztrepetali vsi živi atomi življenja okoli nje in v nji.

Kakor ustreljena je padala njena zasmehljiva misel čedalje bliže in bliže k njegovim očem, ki jih je nekoč opevalo vse njeno hrepenenje, vsa njena mlada kri, in njene ustnice so se zasesale v mrtvo, hladno sliko. Drhtela je, kakor da je živ pred njo, in njena zavest je izgorevala v prebujeni ljubezni.

Mahoma pa se je vzdignila vsa, z dušo in krvjo, planila je do trde, uporne stene, kakor da jo hoče pahniti na cesto, zdrobiti jo v grušč in grušč pohoditi!...

Potem pa se je okrenila z razdraženo kretnjo ujete tigre in je kriknila za bliskom svoji oči:

»Ti!... Ti!... Stokrat prekleti vrag!«

V belo mavčevo ploščo je bila zalita njegova slika. Z blazno nagliico jo je pograbila in jo je dvignila visoko:

»Kako sem ti pravila nekoč!? Bela hostija moje vere, ki je ljubezen, polna upanja! — In zdaj ti pravim: — beločnica z ubitim zrklom!«

In spustila je ploščo na tla — pa je padla narobe in se ni razbila.

»Nočeš!?... Hočeš!... Hočeš, da te uničim!...«

A tedajci jo je speklo, kakor smrten greh ob največjem prazniku. Padla je na kolena, sklenila roke in jih iztegnila daleč od sebe, do njegove slike:

»Ti!... Ti!... Moja bela, sveta hostija...«

L. N. Tolstoj:

Zrno, debelo kakor kurje jajce

Narodna pripovedka.

Pred davnimi, davnimi časi so našli otroci v neki kopačini kakor kurje jajce debelo kepo. Imela je po sredi zarezo in je nalikovala zrnu Popotnik, ki je šel tam mimo, je videl pri otrocih to kepo, jo kupil od njih za pet kopejk, vzel jo s seboj v mesto in jo prodal carju kot nekaj posebnega.

Car je neutegoma sklical modrijane ter jim zaukazal, naj doženejo, kaj je to, ali je jajce ali zrno? Modrijani so ugibali in so si belili glave, a odgovoriti niso mogli. Nekoč pa je ležala kepa na oknu. Kar prileti kokoš, jo jame kljuvati in izkljuje luknjico. Tedaj so spoznali, da je zrno. Šli so torej učenjaki in so dejali carju:

Kraljestvo mode

Nagubane obleke

Najnovejša moda stremi po čim večji sproščenosti in skuša kar najbolj radikalno izločiti težkopadne oblike; nagubane obleke, ki jih izdelujejo že vsi večji modni saloni, so prvi korak k temu cilju. Te obleke učinkujejo zelo gosposko, mladostno in nežno.

Za nagubane obleke uporabljamo blago vseh vrst, tako volno kakor svilo; seveda je slednja hvaležnejša, ker je tanjša. V prvi vrsti prihajajo v poštev: volneni georgette, marokin in porozni fresco. V ospredje potiska moda posebno standard - svile, a ne izključuje niti splošno priljubljenih pletenin.

Prvi model na naši sliki predočuje elegantno obleko, ki ne bo uporabna samo za prehodno sezono, ampak tudi za poletje. Taka obleka bodi najrajši srednje barve, na priliko bejž ali rujava. Zgornji del je večinoma gladek. Gube se začno šele v nižji partiji. Nadaljujejo se v krilu, loči pa jih pas. Gosta vrsta gumbov na desni in levi spredaj in na rokavih, poveča eleganco te obleke. Novost je monogram, ki ga vidimo na desni strani v približni višini komolca.

Drugi model nudi vzorec košuljaste obleke, gladke samo v najzgornejši partiji in v rokavih. Gube se začno visoko zgoraj in teko do roba ter so deloma sešite.

Tretja slika prikazuje tip bluzaste obleke. Bluzo loči od krila samo pas. Posebnost bluzastega dela so gosposki reverji. Bluza se zapenja z dvojnimi gumbi.

Četrti model je podoben pravkar omenjeni sliki. Krilo pa v tem primeru ni nagubano, ampak nabrano. Obleka je zgoraj gladka. Zelo dekorativno učinkuje na tej obleki pas. Njegova barva se ravna vedno po barvi obleke. Tako nosijo dame k temnomodri obleki rdeč pas, k bejž barvi pas zaprtozelene barve, k pepelnati barvi živoplav pas i. t. d.

Ažurirane nogavice

so modna novost v Ameriki. Na levi vidimo primer ažura v podobi trikota. Take nogavice se nosijo zvečer. Za popoldansko uporabo si je moda izmislila ažure na hrbtu nogavice, kakor nam to kaže druga slika. Prevladujoče barve so tri: siva, dimasta in mesenosvetla.

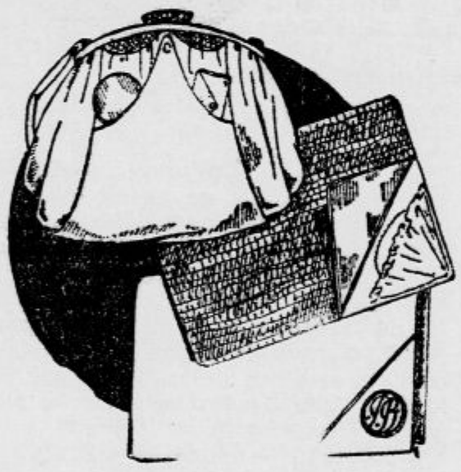

Garnirane ročne torbice

Zgoraj velika ročna torbica iz svetlorujavega usnja. Na levi žepek za puder, na desni prostor za denarnico. V sredi: apartna torbica iz krokodilove kože. Spodaj: ročna torbica z monogramom.

Po skrajno znižanih cenah

se oddajajo v večjih ali manjših *partijah* ali tudi v *celoti* razne *poučne in zabavne* slovenske in nemške *knjige*, starejši letniki *«Ljubljanskega zvona»*, trgovske knjige, svinčniki, razglednice in razne druge pisalne in risalne potrebščine v

NARODNI KNJIGARNI, Stritarjeva ulica 2.

Zdravstvo

Veselje in trpljenje v predpustu

Moderni človek prav za prav celo leto ne pride do pravega miru. Poleti šport, pozimi ples. Kje so časi, ko se je govorilo o »dolgih zimskih večerih« in so premišljevali, kako bi si skraišali čas? Radio in gramofon nam kraišajo večere in nas vesele s poskočno godbo. Trenotno je čas plesov, plesna godba prevladuje in princ Karneval vzpodbuja mladino od zabave do zabave. Tu se pa s stališča higijene marsikaj greši. Ples se danes smatra sicer tudi kot šport, ampak tega kar prav za prav smatramo za šport, gibanje v svežem zraku, zaman iščemo v zaprašenih lokalih, polnih dima. In pa obleka! Naše dame so sicer vsled svojih lahkih oblek že precej utrjene, vendar kako lahko se prehlade, če pridejo od plesa razgrete na mrzli zrak! Pojavi se kašelj in hripavost, vsi dihalni organi obole in slaba volja nastopi. In kdo se ne bi jezil, če mora vsled prehlada opustiti zabavo, katere se je že dolgo veselil? Pa pridejo prijatelji in znanci in vsak kaj drugega nasvetuje: eden lipov čaj in obkladke drugi aspirin, ampak že razviti prehlad se ne da kar tako hitro ozdraviti. Kdor je pameten, bo gledal, da prehlad sploh prepreči. Seveda navadni »cukerčki«, ki samo malo osvežijo jezik, ne bodo dosti pomagali. Prava obrambna sredstva so samo tista, ki stvarno desinficirajo ustno duplino, kot so n. pr. znane Panflavin-pastile.

Kaj nas uči statistika?

Iz malih početkov se je statistična znanost razprostrla polagoma na vse panoge človeškega življenja. Uči nas, kako veliki so povprečni dohodki posameznika, odkrije nam visokost bruttnih vlog, torej finančno moč celega naroda, pojasnjuje nam premikanje prebivalstva, posega v trgovino, promet, zdravstvo, v tisoč drugih stvari. Posebno zanimiva pri tem ogromnem materialu številk je medicinalna statistika. Iz nje se razvidi, kako se posamezne bolezni razdele na letne čase, katere bolezni predvsem vladajo v gotovih mestih in okrajih. Tako nam statistika pripomore, da zamoremo higijenske mere konstatirati na učinkovitost. Iz statistike obrtnih nezgod se razvidi, če so se predpisane varnostne naredbe glede obrata tudi praktično obnesle. Umrljivost v posebno ogroženih poklicih, kot so brusilci kamnov in kovin, dokazuje vpliv vdihavanja prahu na pljučne bolezni.

Neprecenljive vrednosti je medicinalna statistika za zavarovalne družbe za presojo premij in pa riziko, ki jo prevzame pri zavarovancih, ki so bolehali na tej ali oni bolezni. Tako razvidimo iz statistike neke nemške zavarovalne družbe, ki zbira statistične podatke že 44 let, da imajo sifilitičarji za 66% povečano umrljivost. Tudi statistika Rdečega križa v Parizu jasno dokazuje nevarnost sifilisa. Na podlagi te odpade od 1000 smrtnih slučajev 190 na konto sifilisa, na tuberkulozo samo 102. Če se pa primerjajo številke iz leta 1913. s tistimi iz leta 1924. in 1925., se pa vidi, da je umrljivost sifilide vsled zdravljenja s salvarsanom znatno padla. Da ta razveseljiv pojav ne gre na račun event. splošnega nazadovanja spolnih bolezni, je razvidno iz tega, da gonoročna obolenja niso nazadovala. Zanimivo je tudi, da je med vojsko baš v državah, kjer se salvarsan ni mogel uvažati, število sifilitičnih obolenj močno narastlo. V Švici je n. pr. bilo leta 1915 trikrat toliko obolenj kot leta 1913. V letu 1925., ko so bile vzpostavljene zopet normalne trgovske zveze, je padlo število na 22. del obolenj med vojno in na 6. del pred vojno.

Zanimive so statistike poliklinike v Madridu. Tako je bila v letu 1913. dedna sifilis 30krat tako pogosta kot v letu 1924. in na 225 slučajev sifilisa v letu 1913 je prišlo samo 98 v letu 1924. Če se računa vse štadije sifilisa, se izrazi nazadovanje v številkah 405 (1913) in 253 (1924). Te številke dokazujejo, kako važna je statistika tudi na tem polju in nam je jasen dokaz, kako eminentne važnosti je salvarzan na higijenskem in gospodarskem polju.

Dr. Leo Trauner.

Radio

Izvleček iz večernih programov

BERLIN (484 m 4kw), FRANKFURT (428 m 4 kw), LANDENBERG (469 m 20 kw), STUTTGART (379 m 4 kw), PRAGA (349 m 5kw), LONDON (Daventry 1604 m 25 kw), ZAGREB (310 m 0.7 kw), BRNO (441 m 3 kw), RIM (450 m 12 kw) DUNAJ (517 m 7 kw), DAVENTRY (492 m 12 kw), VARŠAVA (1111 m 10 kw), STOCKHOLM (Motala 1320 m 30 kw).

Nedelja, 12. februarja.

BERLIN 20.30: Švedski večer. (Švedska glasba in literatura.)

FRANKFURT 17: Karneval v Mainzu.
22: Prenos programa iz Stuttgarta.

LANGENBERG 20.30: Švedski večer. — 1. Stenhammer: Mitwinter. — 2. Tor Aulin: Violinski koncert v C-molu z orkestrom. — 3. Strindberg: Poletje. — 4. Sedem smrtnih grehov. — 5. Atterberg: Simfonija št. 8.

STUTTGART 17: Prenos programa iz Frankfurta.
22: Švedski večer. (Predavanje, švedska glasba in literatura.)

PRAGA 19.30: Simfoničen koncert. — 1. Alfven: Poletna noč. — 2. Berg: Poloneza. — 3. Atterberg: Simfonična piccola. — 4. Suk: Fantazija za violino in orkester. — 5. Smetana: »Prodana nevesta«; uvertura.

LONDON 20.55: Prenos zvonenja in večernic.
22: Komorna glasba. — 1. Schubert: Kvartet v G-duru. — 2. Brahms: Capriccio v H-molu. — Intermezzo v H-molu. — Intermezzo v C-duru. — Valček, op 39, vse za klavir. — 3. Schubert: Kvartet v A-duru.

BRNO 19.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Prage.

RIM 21: Prenos operete iz gledališča.

DUNAJ 19: Komorna glasba. — 1 Grädener: Klavirski kvintet. — 2 Beethoven: Godalni kvartet v C-molu, op 18. — 3 Brahms: Tri pesmi.
20: Poročila o zimski olimpijadi v St Moritzu.
20.05: Gilbert: »Dama v hermelinu«; opereta v 3 dej.

VARŠAVA 20.30: Koncert švedske glasbe (Orkester in solisti.)

STOCKHOLM 19.05: Shaw: »Pygmalion«. Nato švedski večer.

Ponedeljek 13. februarja.

BERLIN 20.30 Rihard Wagner. — 1. Predigra k »Parsifalu« — 2 Pet pesmic za sopran. — 3. Schubert: Simfonija št. 4, v C-duru.
22.30: Orkestralen koncert lahke godbe

FRANKFURT 20.15: Operni večer. (Orkester in solisti.)
21.15. Prenos programa iz Stuttgarta.

LANGENBERG 18: Koncert Schubertove glasbe.
20.20: M. Halbe: »Veletok«; drama v 3 dejanjih.

STUTTGART 20: Orkestralen koncert filharmonikov.

PRAGA 20.10: Zabaven večer. (Orkester, solisti, humor.)
21: Offenbachova opereta »Zaroka pod laternoc«.

LONDON 20.15: Beethovnove Varijacije za klavir.
21.45: Pesmi za bariton. Nato pevski večer
23: Koncert vojaške godbe. — 1. Quilter: Otroška uvertura. — 22. Verdi: »Ples v maskah«; arije za tenor. — 3. Gounod: Iz opere »Faust«. — 4. Tri pesmi. — 5. Liszt: Druga, madžarska rapsodija«.

BRNO 20: Večerni koncert. — 1. Meyerbeer: »Afričanka«; arija. — 2. Chopin: Poloneza v Es-duru. — 3. Thomas: Napitnice. — 4. Kapral: Suita romantica.
21: Prenos Offenbachove operete iz Prage.

RIM 20.45: Vokalen in instrumentalen koncert.

DUNAJ 20: Poročila o zimski olimpijadi v St Moritzu.

VARŠAVA 20.30: Koncert. — 1. Franck: Kvintet v F-molu, za klavir, dve violini, brač in čelo. — 2. Štiri arije. — 3. Salo: Kitara. — 4. Vieniavski: Capricce v A-molu. — 5 Chopin: Pet klavirskih skladb — 6 Liszt: Madžarska rapsodija v E-duru, za klavir.

STOCKHOLM 20.15: Koncert orkestra in solistov.

Torek, 14 februarja.

BERLIN 20.30: Melodije ljubezni. (Sodelujejo solisti in orkester.) Nato zabaven večer.
22.15: Eksperimentalno predavanje Sprejem inozemskih, predvsem ameriških oddajnih postaj.

FRANKFURT 20.15: Komorna glasba. — 1. B. Bartok: Godalni kvartet, op 7. — 2. Mozart: Godalni kvartet v C-duru.

LANGENBERG 18: Večerni koncert orkestra.
20.15. Zborov koncert. (Sodelujejo tudi solisti in orkester.)

Tako se razstope pristne Aspirin-tablete

lahko in hitro v kozarcu vode. Na ta način je tudi zajamčen priznani, izvrstni učinek. Kupujte samo pristne Aspirin-tablete v originalnem zavoju „Bayer" z modro-belo-rdečo zaščitno znamko.

STUTTGART 20.15. Prenos komornega koncerta iz Frankfurta.
21.15: Uverture in koračnice; igra filharmoničen orkester.

PRAGA 19: Prenos koncerta iz Mozarteja. — 1. Foersterjeve skladbe. — 1. Godalni kvartet št. 2. — 2. Klavirska suita, op. 129. — 3. Tri melodrame. — 4. kvintet, op. 95, za flavto, klarinet, fagot, oboo in rog. Nato koncert lahke glasbe.

LONDON 20.15: Beethovnove Varijacije za klavir. Nato mešan večer.
21.30: Skladbe Percivala Garatta. — 1. Molitev. — 2. Srbska melodija. — 3. Rože. (Vse za sopran.) — 4. Klavirske skladbe. — 5 Pesmi.

STOCKHOLM 19.45: Koncert. — 1. Gluck; Balet iz »Armide«. — 2. Franck: Simfonične varijacije za klavir in orkester. — 3. Saint-Saens: Labod, — Smrtni ples. — 4. Ravel: Sonatina za klavir. — 5. Ivanov: Kavkaška suita.

BRNO 20: Venec poljudnih koncertov. — 1. Suk: Dramatična uvertura. — 2. Novak: Slovaška suita. — 3. Honneger: Poletni pastorale. — 4. Dvořak: Simfonija v C-duru.

RIM 20.45: Vokalen in instrumentalen koncert lahke glasbe.

DUNAJ 20.10: Predpustno rajanje. (Komorni kvartet, orkester in solisti.)

VARŠAVA 19.15: Montemezzijeva opera »Ljubezen treh kraljev«. (Prenos iz Poznanja.)

Sreda, 15. februarja.

BERLIN 20.30: Ljudska glasba iz porenskih dežel.

FRANKFURT 19.30: Orkestralen koncert Straussovih in Sannerjevih skladb.

LANGENBERG 19: Večerni koncert orkestra in solistov.

STUTTGART 20: Nestroy: »Usodna pustna noč«; burka s petjem v 3 dejanjih. Nato zgodbe o katastrofah in strahovih.

PRAGA 19: Smetanova opera »Vdovi«. (Prenos iz nar. gledališča.)

LONDON 20.15: Beethovnove Varijacije za klavir. Nato mešan večer in koncert.

BRNO 20: Sviranje na dudo. (Narodne pesmi in druge skladbe.)

RIM 20.45: Instrumentalen koncert.

DUNAJ 20.35: Komorna glasba orkestra na pihala. — 1. Haydn: Kvartet za flavto, oboo, rog in fagot. — 2. Giescking: Kvintet. — 3. Tri nordijske pesmi. — 4. Haydn: Oktet v F-duru. (Člani dunajske državne opere.)

VARŠAVA 20.30: Komorni koncert češkega kvarteta Ondříček.

STOCKHOLM 20.10: Simfoničen koncert. — Dvořakove in Wagnerjeve skladbe.

Kaj vem? — Koliko znam?

Serija vprašanj št. 10.

1. Kaj je električni skat?
2. Kdo je izumil prvo uro z nihalom?
3. Odkod izraz »opol«?
4. Kje je najglobja depresija sveta?
5. Kakšen naslov ima japonski cesar?
6. Kje je najmrzlejši kraj na zemlji?
7. Kaj so Tantalove muke?
8. Kaj je skioptikon?
9. Kateri politik se je imenoval »evropski kočijaž«?
10. Kdo je dal svojo nezvesto ženo stolčt v možnarju?
11. Kdo je bil zadnji vitez?
12. Kaj pomeni S. T. T. L.?
12. Kako se imenuje narodni ples v južni Italiji in na Siciliji?
14. Katero je glavno mesto na otoku Madagaskarju?
15. Kaj je formaldehid?
16. Kaj je Džebel Katarin?
17. Katero rastlino negujejo Perzijci z največjo ljubeznijo in zakaj?
18. Katera je edina mednarodna utež in koliko tehta?
19. Kje prebiva zadnji ostanek evropskih opic in kako se imenujejo?
20. Kje je ohranjen še edini gaj starodavnih ceder?
21. Kaj je kedivé?
22. Kateri sta edini samostojni afriški državi?
23. Iz česa se izdelujejo brusilni kamni?
24. Kdo je odkril Mehiko?
25. Iz katerega jezika izvira beseda »jubilej« in kaj pomeni doslovno?

Odgovori v prihodnji številki.

«To je rženo zrno.»

Car se je začudil. Velel je modrijanom, naj ugotovijo, kje in kdaj je rastlo tako zrnje.

Pismouki so premišljevali in ugibali, brskali po knjigah, a vse zaman. Spet so prišli k carju in so mu rekli:

«Ne moremo ti odgovoriti. V naših knjigah ni o tem prav nič pisanega. Treba bo vprašati kmete, morda je slišal kdo izmed starih ljudi, kdaj in kje so sejali takšno žito.»

Car je razposlal sle in jim je ukazal, naj privedejo k njemu kakega zelo starega kmeta. Dobili so ga in so ga priveli k carju. Starec je prišel, bil je ves zelen v obraz, brez zob in le s težavo je lezel ob dveh bergljah.

Car mu je pokazal zrno, ali starec že ni več dobro videl. Deloma je zrno ogledoval, deloma ga je otipaval.

Car ga jame izpraševati:

»Ne veš li, oče, kje bi bilo zrastlo to zrno? Nisi morda sam sejal na svojem polju takega žita, ali nisi kdaj sam kupoval takega zrnja?«

A starec je bil jako naglušen; komaj komaj je slišal, komaj komaj razumel. In je odgovoril takole:

«Ne«, pravi, »takega žita nisem na svojem polju sejal ne žel in tudi kupoval ga nisem nikoli. Če smo kdaj kupovali žito je bilo zrnje prav tako drobno kakor je dandanašnji. Ali dobro bi bilo«, pravi, da vprašaš še mojega očeta, nemara je on slišal, kje je rastlo tako zrnje!«

Car je poslal po starčkovega očeta in je zapovedal, naj ga privedejo k njemu. Našli so tudi tega in so ga pripeljali pred carja. Starček je prikrevsal po eni sami berglji. Car mu pokaže zrno. Starček je še videl in si je zrno natančno ogledal. Nato ga jame car izpraševati:

»Ne veš li, očka, kje bi bilo raslo tako zrnje? Nisi morda svoje dni kdaj kupoval takega žita?«

Čeprav je bil starec nekoliko gluh, je vendarle bolje slišal od svojega sina.

»Ne«, pravi na svojem polju takega žita nikoli nisem ne sejal ne žel. Tudi kupoval ga nisem zakaj v mojih časih o denarju še ni bilo ne sluha ne duha. Takrat se je vse preživljalo z domačim žitom. Ako ga je pa vendarle kdaj kdo potreboval, so ga dajali drug drugemu. Ne vem, kje bi bilo zraslo to zrno. Sicer je bilo naše žito res debelejše in izdatnejše od sedanjega, ali takega, kakršno je tole, še nisem videl. A svojega očeta sem slišal, ko je pripovedoval, da je bilo njega dni žito boljše in debelejše od našega in da je bolj plenjalo. Treba bo vprašati še njega.«

Car je poslal po očeta tega starčka. Našli so tudi še njega in so ga privedli k carju. Starec je stopil pred carja brez bergelj. Z lahkoto je hodil in oči je imel še bistre. Tudi slišal je še dobro in razločno govoril. Car je starcu pokazal zrno. Starec ga ogleduje, obračaje ga na vse strani.

»še davno«, pravi, nisem videl nekdanjega žita.«

Odgriznil je košček zrna in ga je požvečil.

»Je že pravo,« dé.

»Povej mi torej, očanec, kje in kdaj je raslo takšno zrnje? Nisi li sejal sam na svojem takega žita, ga nisi morda kdaj kje kupoval«?

Starček pa je odgovoril takole:

»Tako žito je raslo za mojih dni prav povsod. S takim žitom — pravi —, sem se preživljal jaz, kakor tudi vsi drugi. Takšno žito sem sejal, takšno žel in takšno tudi mlatil«.

Nato ga vpraša car:

«Povej mi, očanec, ali si kje kupoval takšno zrnje, ali pa si ga sam sejal na svojem polju?»

Nasmehnil se je starček in je dejal:

»Za mojih dni,« pravi »ni nikomur niti na um prišel tak velik greh, da bi bil žito prodajal, ali ga kupoval; denarja pa še poznali nismo. In saj je imel vsak dovolj svojega žita.»

In car ga še vpraša:

«Povej mi torej, očanec, kje si sejal takšno žito in kje je bilo tvoje polje?»

Starček pa mu pravi:

«Polje moje je bila vesoljna zemlja božja. Povsod, kjerkoli sem zoral, je bilo moje polje. Zemlja je bila svobodna. Takrat je še nismo šteli za svojo last. Lasten naš je bil le naš trud!»

«Povej mi,» pravi nato car, «še to-le dvoje. Prvič, zakaj je prejšnje čase raslo takšno zrnje, dandanes pa ne raste več, in drugič, zakaj je prilezel k meni tvoj vnuk ob dveh bergljah, tvoj sin ob eni, ti pa si lahko prišel brez njih? Zakaj imaš ti še jasne oči, zdrave zobe in zakaj teče tebi beseda še gladko in prijetno? Zakaj to, mi povej očanec, kaj je vzrok temu?!»

Starček pa dé na to:

«Vzrok je to, da so ljudje prestali živeti ob delu svojih rok. Začeli so gledati, kako bi živeli od drugih. V starih časih pa niso živeli kakor dandanašnji, ampak v starih časih so živeli tako, kakor je Bogu ljubo. Tedaj so umno gospodarili samo s svojo lastnino, vse tuje imetje pa so pustili pri miru.»

(Poslov. K. K.)

Druga olimpijada v snegu

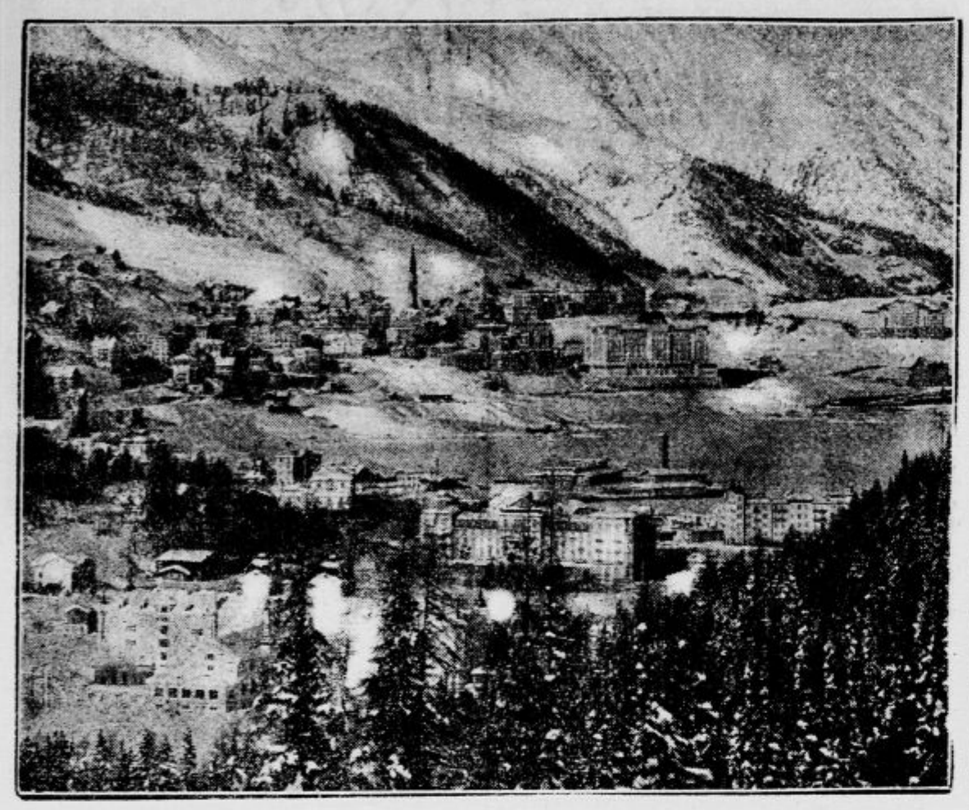

Pogled na St. Moritz

Divna Švica in njen večno lepi gorski Engadin sta od včeraj pozorišče olimpijskih bojev v zimskih sportih. Vsaka štiri leta se sportniki vseh narodov srečajo v borbi za najvišjo sportno trofejo, čast olimpijskih prvakov. Od zadnje olimpijade l. 1924 v Chamonixu ozir. Parizu se vršijo ti boji v dveh delih, v zimskih in letnih sportih. Letos je mednarodni olimpijski odbor v Parizu poveril izvedbo zimske olimpijade švicarskemu olimpijskemu odboru, ki je prenesel bogati program v slavno zimsko postojanko,

St. Moritz

Kraj ima tri dele, St. Moritz-Dorf, St. Moritz-Bad in Campfèr. Najvišje (1856) leži vas na solnčnem obronku Piz Nafira in nekoliko nad krasnim

Odhod smučarjev s starta

1½ kilometra dolgim, 500 m širokim in 44 m globokim jezerom. Kopališče je kakih 70 m nižje; oba dela sta zvezana s cestno železnico. Ker je cesta gosto posejana s hoteli in lepimi vilami, se zdi, da med obema krajema ni presledka. Campfèr leži nekoliko višje v dolini in ima tudi številne udobne hotele. Na zamrznjenem jezeru je pripravljeno luksuzno letalo, ki radovedneža za 50 frankov za četrt ure dvigne nad zimski dorado. Podnebje je gorsko; razgled na divne vrhove Berninske skupine je nepozaben. V

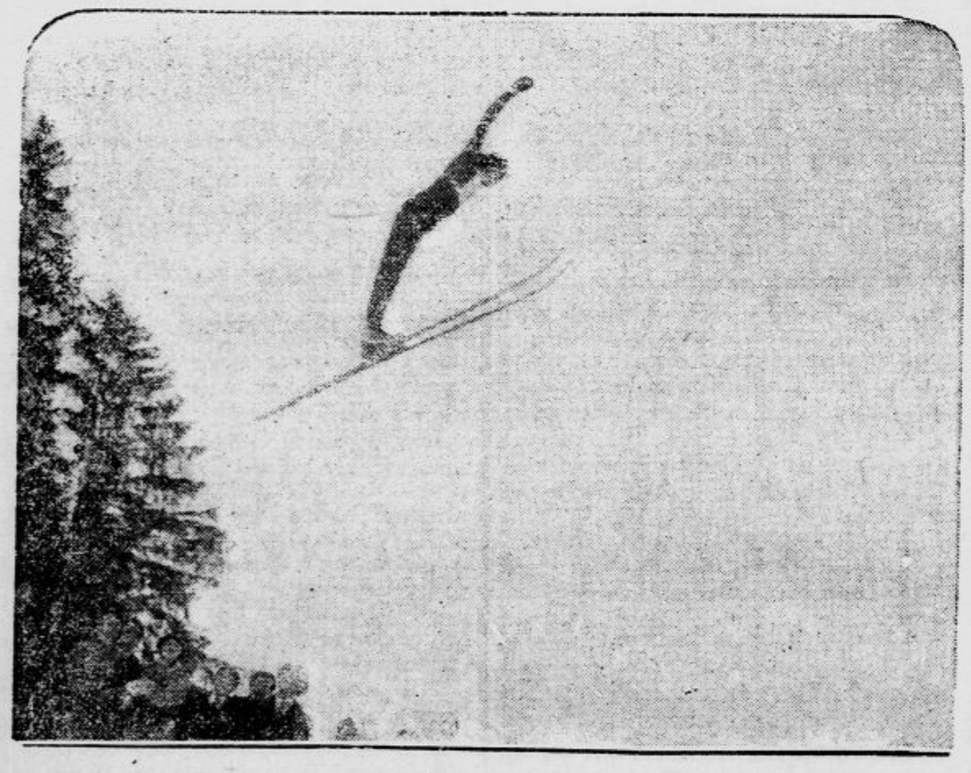

Štefan Lauener

pri krasnem skoku z višine.

tem čarobnem gorskem svetu vihra danes olimpijska zastava petih ozko zvezanih krogov. Črni krog pomeni Afriko, rumeni Azijo, rdeči, modri in zeleni pa ostale tri svetovne dele. Nad 800 zimskih sportnikov, zastopnikov raznih sportnih panog in narodov, je zbranih, da v trdem boju telesa in duha, mišic in volje, dokažejo, kako so gojili sport in kakšne uspehe jim je prinesel... Po pripravah in udeležbi je letošnja

II. olimpijada v snegu

daleko lepša od prve v Chamonixu. Gotovo je, da bodo tudi uspehi te olimpijade zadivili svet. Ideja zimske olimpijade je še mlada. Zimske sporte je, preden so bili sprejeti v olimpijski program, vodila mednarodna smuška komisija, ki svojih vsakoletnih prireditev ni mogla dvignitj do višine olimpijskih. Šele l. 1924 je bila ustanovljena mednarodna smuška federacija (FIS), ki je včlanjena v olimpijskem odboru. Šele z mednarodno organizacijo zimskih sportov je bilo vprašanje zimske olimpijade rešeno pozitivno. Danes že skoraj ne manjka mnogo, da ne bi zimski del olimpijade po zanimanju in gmotnem uspehu presegel letnega.... Petični gledalec ima na malem prostoru in brez posebnega strokovnega znanja toliko napetih prizorov in užitkov, da bi le nerad zamudil priliko, ogledati si to stvar. Vsega tega o letnih sportnih disciplinah (nogometu, deloma lahki atletiki, tenisu itd.) ni mogoče trditi absolutno. Vsi znaki kažejo, da bo uspeh letošnje zimske olimpijade v vsakem oziru ogromen.

Mi — l. 1924!

Naši zimski sportniki so od dneva ustanovitve saveza do danes na glasu kot najresnejši in najdelavnejši. Pred štirimi leti so stale akcije slabše. Dve leti po ustanovitvi saveza, z malim številom delavcev in brez mednarodnih skušenj in treningov so stali pred nalogo, da nastopijo na olimpijadi. Doma pa naš agilni zimsko-sportni savez ni hotel ostati! Poslal je skromno delegacijo, ki — razumljivo — ni imela najmanjšega izgleda, da bi izkušenim borcem, Norvežanom, Fincem, Čehom itd. delala preglavice. Zgodilo se je celo, da so naši smučarji izstopili razen enega, ki je dosegel svoj »rekord«. Dolgo po prihodu zadnjega smučarja s 50 km proge, ko je že ves Chamonix gorel v večernih lučih in sedel pri večerji, je nenadoma zadonel avizo, da se bliža cilju — končno — zadnji smučar. Vozil je progo 9 ur in prišel na cilj — v »dobri« kondiciji. Deležen je bil posebnega aplavza. Bil je Jugosloven...

Letos

je stvar malo drugačna. Naši smučarji so od tistega »rekorda« stisnili zobe in prijeli za delo. Sledile so trde preskušnje l. 1925 na Češkem l. 1926 v Zakopanih na Poljskem in najtrša lani v Cortini. Od stopnje do stopnje so se dvigali, izpopolnjevali svoje organizatorno in tehnično znanje in si lani

Hilda Richertova

nemška prvakinja v umetnem drsanju pri treningu.

Ga. Gizela Kadrnka-Reichmannova,

jugoslovenska prvakinja v drsanju, ki ima mnogo izgledov za ugoden placement v St. Moritzu.

na zimo poskrbeli izbornega učitelja Norvežana Hanssena, ki je spremil našo vrsto na start. Pokazali so toliko vo,je vztrajnosti in tudi znanja, da mirno pričakujemo vesti o njihovem debutu. Pri njihovi presoji pa moramo upoštevati, da goje svoj sport 5 let in da so bili izbrani morda iz 10 ali 20 ljudi. Norvežani n. pr. goje smučarstvo nad 100 let in izbirajo olimpijsko vrsto iz 500 prvorazrednih tekmovalcev. Slične so prilike v umetnem drsanju, kjer iz istih vzrokov ne bomo smeli soditi krivo...

Veliki dnevi

st. moriških tekem trajajo od včeraj do vključno prihodnje nedelje. Od zore do mraka se vrstijo nastopi po raznih tekmovališčih. Naši fantje oziroma dame nastopijo v štirih disciplinah: v smučanju na 50 in 18 km ter v umetnem drsanju. Po oficijelni razdelitvi startajo torej smučarji na 50 km v torek 14. t. m., na 18 km pa v četrtek ali petek 16. ali 17. t. m. Na 50 startajo: Janko in Joško Janša, Boris Režek in dr. Stanko Kmet; na 18 pa prva dva, Stane Bervar in Peter Klofutar. Rezerva na 50 km je Bervar, na 18 pa dr. Kmet. Ob tej priliki se je treba spomniti požrtvovalnosti in preudarnosti saveza, ki je priprave za olimpijske dneve proučil do zadnje podrobnosti, tako da bodo naši lahko samozavestno stopili na mednarodno tehnico. Preskrbel je enotno opremo, nove hikori-smuči in palice z rezervami, maže, domačo lekarno in turistovski provijant za treninge zadnjih dni. V torbo jim je stisnil (potnemu maršalu, ki je zelo strog!) par dinarjev za dopisnice in stroga navodila. Pripravil je — z eno besedo — olimpijsko smuško vrsto tako, kakor do danes še ni zapustila domačih tal nobena sportna ekspedicija. Mi smo vedeli, da bo zimsko sportni savez prvi, ki se mu bo to posrečilo!

Razen eminentno sportnega pomena ima letošnja zimska olimpijada še važen

znanstveni pomen

Iz zdravniških krogov je prišla že pred meseci želja, naj bi uspehe te olimpijade proučila posebna znanstvena komisija. Akcijo je pobudil šefzdravnik in predsednik švicarske sportno-zdravniške komisije dr. Knoll iz Arose. V tej komisiji bodo sodelovali odlični znanstveniki, zdravniki iz Nemčije, Nizozemske, Poljske in drugod. Švicarski rdeči križ je v ta namen postavil v neposredni bližini starta in cilja barako, kjer bodo vsi smučarji — pred odhodom in po povratku — zdravniško preiskani. Slične preiskave se bodo vršile tudi pri igralcih hockeya in tekačih na ledu. Delo pri preiskavi je razdeljeno tako, da bodo razni opazovalci beležili mere in teže posameznih tekmovalcev, nato dihanje, kroženje krvi, delovanje srca itd. Rezultati teh preiskav bodo z ozirom na razne predsodke, ki še vedno prevladujejo med nepritjatelji sportnega gibanja, zelo važni. Sportni krogi pa bodo imeli na podlagi teh rezultatov dragoceno oporo pri presojanju sposobnosti posameznih atletov.

Imena naših

smo imenovali. Po sposobnostih so jih ocenili strokovnjaki. Denimo jih pod lečo še po starosti in poklicih! Zastopani so prav bujno: dva inženjerja, lekarnar, jurist, državni uradnik, novinarski sotrudnik, kmet in posestnik ter krojač in slednjič dama — soproga zdravnika. Po starosti so dosegli med smučarji po eden 20, 23, 26 in 28, dva pa 35 let. Drsalci imajo vsi tri decenije za seboj. Ostale morda mnogo važnejše momente bodo ugotovili v St. Moritzu. Pri nas za vse to še ni bilo prilike in sredstev!

*

Naj bi naša mladina, ki je letos prvič stopila dobro pripravljena na olimpijsko pozornico, brez strahu sprejela težko borbo. Mi vemo, da ne bo prva, ker je na tem polju še premlada... Vemo pa tudi, da ne bo zadnja! V zgodovini je dovolj dokazov, da je znala naša mladina tudi v mirni dobi visoko nositi svoj prapor.

Danes in te dni so napočili trenutki, ko bo to zopet storila!

Ameriški prvak Thil Tawlor

skače čez devet sodov, ki so postavljeni v ravni vrsti drug za drugim.

Onomatografija

Američani so iznajdljivi. Eni so lansirali križanke, ki so toliko časa vzbujale pozornost onstran in tostran Oceana in so pri nas še danes tako rekoč na višku aktualnosti. Če ne verjamete, povprašajte naše kavarnarje..., s primerno previdnostjo seveda: povedali vam bodo, da so križanke peklenska iznajdba, ki naj jo vrag vzame; da ljudem, zlasti damam, ni dati v roke ilustriranih listov in nedeljskega »Jutra«; da je treba že enkrat napraviti konec tej križankarski maniji, sicer bodo vse ilustracije odpovedali; da naj si križankarji sami naroče »Jutro« in revije in naj trgajo iz njih liste po mili volji itd. itd.

In ko so se križank preobjedli, so si Američani takoj našli nove zabave: »Do You

Dempsey

know?« »Kaj vem? Koliko znam?« Nova igra, novo navdušenje, nov... business. Križanke so bile pametna in koristna iznajdba: ugankarji so si ž njimi širili obzorje, izpopolnjevali znanje in krajšali dolge ure v pisarnah; avtorji ugank so si služili dolarje, največ pa so profitirali knjigarnarji in založniki slovarjev, enciklopedij in leksikov. Tako je bilo vstreženo vsem.

Nova igra je bila še mnogo bolj zapeljiva in mnogo bolj potrebna, ne samo za Američane, nego tudi za nas Evropce. Pokazala je namreč, da je ne samo človek iz naroda,

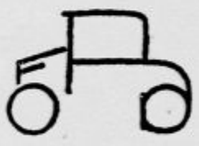

Ford

nego tudi tako zvani povprečni inteligent neverjetno slabo podkovan v temeljnih problemih splošnega znanja. Izkazalo se je n. pr., da so bele vrane med yankeeji, ki vedo, kako so prišli do tega svojega pridevka; da jih je malo med Angleži, ki bi znali povedati, kako širok je njihov Kanal ali pa, v katerem stoletju sta se jim rodila Shakespeare in Newton; da mogoče niti 30 odstotkov Francozov ne ve, katerega leta in za kakšno boleznjo je umrl Napoleon, da meri Eiffelov stolp natančno 300 metrov in da vodi nanj natančno 1792 (!!) stopnic; da toliko in toliko Slovencev nima pojma, kdo je izdal pryo slovensko knjigo; da bi jedva vsaki 5. tako zvani inteligent katerekoli narodnosti znal točno definirati pojem bliska, hipotenuze ali rumene nevarnosti, in tako dalje. Dasi je nova igra, indiskretno, pogodila ljudi na njih najobčutljivejšem mestu, si je vzlic temu mahoma osvojila vse sloje: navdušili so se zanjo vsi oni, ki so prej posedali pri križarkah, pa tudi mnogo takih, ki so dotlej stali ob strani. Igra »Do You know?« je danes sredi največjega razmaha.

A še preden je bila ta originalna družabna igra dodobra lansirana, se je — zopet v Ameriki! — rodila nova ideja, ki sicer nikdar ne bo doživela tolike popularnosti kot križankarstvo ali izpraševanje po sistemu »Do You know?« Vsaj ne v širokih

Briand

Chaplin

masah. Aktivno je namreč omejena le na ozke kroge ljudi, ki so zmožni umetniško misliti in se udejstvovati na polju slikanja in karikiranja. Tem bolj pa utegne zanimati pasivno. Novo igro so v Ameriki krstili na ime »nameografija«, Francozi pa so jo nazvali »onomatografijo«, kar bi naj se po naše reklo »karikiranje (ali pa portretiranje itd.) oseb, živali in stvari s črkami njihovega imena.«

Ideja sicer po bistvu ni nova (naši čitatelji se utegnejo še spomniti simbolično iz

Paderevski (Paderewski),

Hevilk letnice 1926 izražene karikature Mussolinija, ki smo jo svoječasno priobčili po laških listih); novo na njej pa je sistematično in smotreno iskanje vedno novih karakterističnih tipov in simbolov pojavov iz vsakdanjega življenja in njih izražanje z zadevnimi črkami. Naloga ni baš lahka; zahteva pa mimo potrpežljivosti smisla za karikiranje, dobrega okusa, primerne doze domišljije in — last, not least — esprita. Čim čistejše so črke, tem boljši je onomatogram. Tudi pri tej panogi umetniškega udejstvovanja velja staro pravilo: preprostost je prvi in največji pogoj. Takisto ni vseeno, ali teko črke pravilno v istem redu kot v do-

Plesalka Pavlova (Pavlowa)

tični besedi, ki označuje karikaturo, ali pa so brez sistema pomešane, kakor je pač avtorju bolje kazalo.

Danes prinašamo nekoliko dobro pogodenih enomatogramov, ki smo jih posneli po ameriških in deloma po francoskih listih. Naše čitatelje pa naprošamo, naj tudi oni poskušajo sestaviti kaj sličnega iz naših domačih prilik. Objektov bodo našli na pretek bodisi v zgodovini in politiki, bodisi v naši književnosti ali kjerkoli v vsakodnevnem življenju. Kar bo dobrega, bo naš list z veseljem objavil.

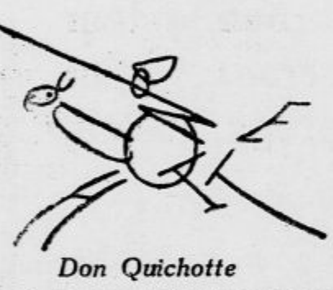

Don Quichotte

Ali ste že naročili

„LJUBLJANSKI ZVON“

za l. 1928?

Poleg novel in pesmi prinaša ta naša najstarejša leposlovna revija velik roman iz beneškega miljeja

«Serenissima».

Naročnina 120 Din letno se pošilja Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova 54.

Najbolj preizkušene recepte razpošilja na željo brezplačno in prosto od poštnih pristojbin.
Dr. Oetker, d. z o. z., Maribor.

Kulturni pregled

Ljubljanska drama

Začetek ob 20. uri.

Nedelja, 12. ob 8. popoldne: «Pepelka». Mladinska predstava. Izven. — Ob 8. zvečer: «Danes bomo tiči». Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 13.: «Sodnik zalamejski». C.

Ljubljanska opera.

Začetek ob pol 20. uri.

Nedelja, 12. ob 3. popoldne: «Grofica Marica». Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 13.: Zaprto.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 12. februarja ob 10. in 11. uri Nastop guslarja g. Tanasija Vučića»; ob 15. uri «Takrat v starih časih». Znižane cene. Kuponi. — Ob 20. «Grofica Marica». Kuponi.

Nedelja v ljubljanskem gledališču. Danes v nedeljo vprizori ljubljanska drama ob 13 priljubljeno mladinsko igro »Pepelka« ali »Stekleni čevelček«. Zasedba ista kakor pri dosedanjih predstavah je princa Krasnoslava igra mesto bolne ge. Šaričeve gna. Mira Danilova, vlogo Kunigunde pa prevzame gna Silva Danilova. Zvečer ob 20. uri se vprizori zabavna veseloigra »Danes bomo tiči« kot ljudska predstava po znižanih cenah. Pri obeh predstavah sodeluje muzika dravske divizije. V operi se poje popoldne ob 15. Kalmanova opereta »Grofica Marica« v običajni zasedbi z go. Poličevo in go. Balatkovo ter gg. Drenovcem, Pečkom in Povhetom v glavnih vlogah. Predstava je ljudska po znižanih cenah.

Petindvajsetletnico umetniškega delovanja najboljšega slovenskega pevca g. Julija Betetta proslavi Narodno gledališče v Ljubljani v četrtek, dne 16. t. m. Ob tej priliki se bo vprizorila po preteku par desetletij zopet na našem odru melodiozna Flotova opera »Marta«, v kateri poje odlični slavljenec glavno moško basovsko partijo. Popolnoma odveč bi bilo če bi danes naštevali velike zasluge g. Julija Betetta za našo operno umetnost, pa tudi za vzgojo pevskega naraščaja, kateri je posvetil odlični pevec vse svoje znanje in ves svoj prosti čas. Prepričani smo, da zna naše občinstvo ceniti zasluge g. Julija Betetta ter da mu svoje simpatije pokaže na častnem večeru, ki bo v četrtek, dne 16. t. m. v naši operi. Predprodaja vstopnic od ponedeljka dalje.

Nedelja v mariborskem gledališču: dopoldne ob 10. in 11. uri nastop guslarja g. Tanasija Vučića, popoldne ob 15 uri «Takrat v starih časih» pri znižanih cenah, ob 20. uri «Grofica Marica». Kuponi.

Ljubljanska opera v Zagrebu

V četrtek 9. t. m. je gostovala naša opera v Zagrebu s Prokofjevo »Zaljubljen v tri oranže«. Oni, ki so se tega gostovanja udeležili, nam poročalo, da je uspelo naravnost slavno. Slično se izraža tudi zagrebškakritika. Tako je napisal skladatelj Žiga Hiršler v »Jutarnjem listu« daljše poročilo, iz katerega posnemamo sledeče stavke:

»Končno so se mogli tudi Zagrebčani prepričati, da vesti o dobroti ljubljanskega ansambla niso pretirane in da se nahaja ljubljansko Narodno gledališče na zelo visokem umetniškem nivoju... Mogoče, da so šli nekateri sinoči z neko skepso v gledališče, toda že sam početek opere, že prvi toni zbora so zadostovali za dokaz, da se da ta ansambel meriti z najstrožjim glasbenim merilom. Naravno, kakor povsod je tudi tukaj kakšen pevec s šibkejšim materijalom. Toda tudi takšni se pretopijo v ansamblu v zaokroženo celoto, ki bi jo mogło zavidati tudi zagrebško gledališče.. Ni potrebno, da bi še posebej poudarjali večje ali manjše sposobnosti vsakega posameznega člana, ker bi s tem trgali lepi in edinstveni vtis, ki smo ga dobili od celokupnega ansambla ljubljanske opere. Enotni nastop tega ansambla — bodisi v glasbenem ali režijskem zmislu — je moral vsakega poslušalca prijetno iznenaditi. Viden dokaz, da je zagrebško občinstvo objelo lakost tega ansambla, se je očitoval z dolgotrajnim in prisrčnim ploskanjem ob koncu vsakega dejanja. Treba je bilo videti navdušenje, ko je občinstvo na koncu predstave pohitelo proti orkestru in neumorno pozivalo sodelujoče pred zastor... In ko je Oskar Josefović predal ljubljanskemu upravniku lovorjev venec zagrebške uprave in ko so sodelujoči prejeli cvetje in je spregovoril nagovorjenec nekoliko toplih zahvalnih oseb, tedaj je izbruhnilo ploskanje naravnost z orkansko silo. Na licih dragih nam Ljubljančanov sta se izražala sreča in zadovoljstvo. Opazili smo, da se je tudi njih ugodno dotaknil prisrčni sprejem v našem belem Zagrebu«. Nato imenuje poročevalec poimenoma glavne osebnosti ljubljanske opere, ki so s svojim delom, z majhnimi sredstvi pripomogle do tako velikih umetniških dogodkov in zaključuje z iskrenim pozivom, da bi naj bilo to gostovanje začetek kulturnega sodelovanja med Zagrebom in Ljubljano.

»Novosti« povdarjajo, da je treba za izvajanje takšne opere, kakor je Prokofjeveva zelo velikega orkestralnega aparata, ki ga Ljubljana žal nima. Vendar pa je tudi ta orkester pokazal veliko zmisla za interpretacijo sodobnih del. Celokupen vtis je bil močan.

»Morgenblatt« je ljubljanski operi hvaležen, da je seznanila Zagrebčane z delom ruskega skladatelja. Pokazala je, kako je mogoče tudi z manjšimi sredstvi opraviti velike in težke naloge brez koncesij v škodo umetnosti.

Podobno se izražajo vsi ostali listi.

„Car Fjodor“ v Sofiji

Znano trilogijo **Aleksija K. Tolstega** so izvajali prvič nemški igralci v Weimarju v navzočnosti avtorja l. 1869. Od tega časa se ni uprizorila drama v tujem jeziku in na inozemskih odrih. Njen uspeh pri gostovanju Hudožestvenikov (ki so jo izvajali pred leti tudi v Zagrebu), je znan. Zdaj se je igrala v bolgarskem Narodnem gledališču v Sofiji. Režiser N. Masalitinov je dosegel s predstavo izredn uspeh, ki je poplačal njegovo težko delo. Vlogo pobožnega in slabotnega carja Fjodora, zadnjega Rjurikovca, je krasno odigral Sarafov. Velik uspeh je imel tudi Ognjanov v vlogi Godunova. Bolgarski slikar Penkov je ustvaril krasne dekoracije. Lepe obleke so delo ruskega umetnika Glinskega. Krasen prevod je oskrbel bolgarski pesnik N. Liliov. Predstave so stalno razprodane. Upamo, da dobimo sčasoma i mi prevod trilogije in da bo nekoč to delo uprizorilo i ljubljansko gledališče. Klasične ruske igre so pri nas mnogo premalo znane, o tem priča repertoar brez Ostrovskega!

Strauss pod Furtwänglerjem na Dunaju. Vodstvo dunajske Državne opere se pogaja z dirigentom berlinskih filharmonikov, Furtwänglerjem radi vodstva nekaterih oper Riharda Straussa. Akcija se bo menda posrečila. Obenem se preklicujejo vesti, da pride na Dunaj ravnatelj frankfurtske opere, Clemens Kraus.

Drama Zlatka Gorjana. Zagrebški pisatelj Zlatko Gorjan je napisal dramo «Egoizem d. d.» in jo je ponudil v uprizoritev upravi Narodnega gledališča v Zagrebu, ki je delo sprejela.

Begovićev «Pustolovec pred durmi» pride letos spomladi na deske rimskega gledališča «Teatro degli Indipendenti». Dramo bo režiral italijanski režiser Bragaglia.

Koncert Jelke Stamatović v Ljubljani. Lanska jesen je bila v propagandnem oziru za jugoslovansko glasbo največje važnosti. V novembru se je vršilo v Pragi več koncertov z izključno jugoslovenskim programom, tako da lahko rečemo, da je bil v Pragi nekak jugoslovanski glasbeni festival. Na njem je bila zastopana naša komorna in instrumentalna glasba, predvsem pa naši samospevi, katere je izvajala v Pragi z izredno lepim uspehom gdč. Jelka Stamatović iz Beograda. Celokupna praška kritika hvali njen siguren nastop, lepoto njenega glasu ter njeno veliko muzikalnost ter moč v prednašanju. Gdč. Jelka Stamatović ima svoj koncert v Ljubljani v ponedeljek, 13. t. m., na katerem izvaja predvsem francosko, pa tudi špansko literaturo. Na klavirju jo spremlja gosp. Marijan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Rumunski pevci v Ljubljani. V ponedeljek, dne 20. t. m. koncertira v dvorani hotela Union mešani zbor «Cantarea - Romanea» iz Bukarešte. Zbor šteje okrog 100 pevcev in pevk ter se vrača skozi Ljubljano iz Francije, kjer je celi mesec februar in deloma tudi januar prirejal koncerte. Ker je to prvi nastop rumunskega pevskega zbora v našem mestu, bo brez dvoma zanimal našo publiko. Predprodaja vstopnic bo od ponedeljka, 13. t. m. dalje v Matični knjigarni.

Usta in grlo

sta najlažji pot, po katerem klice bolezni prihajajo v naše telo. V kavarni se zatorej najlažje čuvate kihanja, influence in bolezni grla, upotrebljujoč redno

ANACOT-PASTILE

DRG. WANDER

Gledališče in kino

Vladimir Nemirovič-Dančenko, utemeljitelj, režiser in splob duša mosovskega Hudožestvenega teatra, je zapustil Hollywood. Bil je tam dve leti, ni sitnaril, temeljito je proučil ljudi in prilike ter — odšel je globoko razočaran. Bil je namreč nastavljen kot režiser, a ni insceniral nobnega filma. Kaj takega ni nihče pričakoval. Saj je izšlo iz šole Nemiroviča in Stanislavskega več kinozvezdnikov: Olga Čehova, Moskvin, priljubljen komik Kolin in drugi. Osvojili so si svetovno občinstvo s preprosto, naravno igro, kakor jo izvajajo Hudožestveniki, niso rabili za izraz in podčrtanje duševnosti nobene umetne nerealnične, neverjetne kretnje. In vendar tolik neuspeh! Vl. Nemirovič je eden izmed prvih režiserjev na svetu, delaven kakor mravlja in pravi čarovnik, kar se tiče navajanja igralcev k ustvarjanju. Poleg duševnosti ima tudi velik smisel za odersko sliko, njeno lepo zunanjost. (V tem oziru je storil še več kakor Stanislavski, ki se bolj briga za igro samo, nego za tehniške podrobnosti.) Kaj je tedaj bilo Nemiroviču na poti v Hollywoodu, kjer bi lahko sestavil najkrasnejše scenerije s pomočjo neomejenih kreditov in vseh tehniških možnosti? Kino ima več lastnosti, ki odbijajo umetnika. Pred vsem izrablja film površnost množice, ki čuti le potrebo po surovem razvedrilu. Pravo čustvo se v filmu nadomešča s plitko osladnostjo. Ta sentimentalizem ni nič na poti zverinskim prizorom iz zločinskega sveta oziroma »divjega zapada«. Ljudje proganjajo drug drugega radi bogastva, pijanstva, pohotnosti ali živalske maščevalnosti. Kri se preliva korak za korakom. Da bi imeli zverinski junaki tudi trohico duševnega življenja ter notranje vrednosti, ni videti. Divjaki, ki so zrastli v obupni asfaltni puščavi sedanjega neusmiljenega velemesta, zahtevajo gnusne in neverjetne zločine ter pustolovščin polne pravljice. Druge zgodbe ne ganejo pokvarjene in presite domišljije. Preprosti junaki so prišli iz mode. Lakajsko hrepenenje in zavist sta ustvarila »aristokratske« filme, »dvorne skrivnosti«, z ogabnim razkazovanjem kraljev in grofov. Še vlomilci morajo biti »gentlemani«.

Kino pa ima po sodbi ruskega režiserja še drugo napako. Odvzel je gledališču občinstvo, ker je cenejši, bolj draži živce ter ne zahteva globoke pozornosti. Gledališče je vedno gojilo drago umetnost: vleklo je množico navzgor, dasi je bilo odvisno od gmotne udeležbe množice. Zdaj pa so letalci, boksarji, komiki bolj priljubljeni kakor najbolj genijalni umetniki, igralci, pisatelji. Kino je pokvaril občinstvo. Publikum godrnja v gledališču, če je igra »pretežka«, »premalo zabavna«, ali če je premalo bogato opremljena.

Pristaši kina so do zdaj rekali: veliki umetniki nam bodo ustvarili nov kino, ki bo odgojil in dvignil kulturni nivo množice. Nemirovič-Dančenko pravi, da so ta pričakovanja neutemeljena. On ne bi bil zapustil Amerike, če se ne bi prepričal po dveletnem brezuspešnem delu, da je sodobni kino vse prej nego sredstvo za pospeševanje kulture in požlahtnenje človeškega srca.

Brez strehe

Dnevnik ljubljanskega Kolumba

»Mi gremo naprej, mi gremo naprej«... Kako se zavedam življenske moči tega gesla, če letam ves dan in iščem kakor Koromandijo nedosegljivo stanovanje! Župančič kot prerok ostane na čelu naše dobe tudi v teh žalostnih razmerah....

Gospod, kdaj pa mislite iti ven?

Kako naj začnem to žalostno povest? Najboljše bo, če kar odkrito povem, kakor je bilo: Prišel je k meni hišni lastnik in mi je nastavil nož na vrat. »Saj vem, da vam ni moja hiša pri srcu, — je rekel s prijaznim smehljajem, — vedno ste tožili, da ni dobra klinska peč v kopalnici, da se komaj ubranite stenic, kadar se selijo živalice spomladi. Da bi jaz vse to plačal pri tej draginji. Tako! Zdaj si lahko poiščete boljše stanovanje. S 1. majem vas bom postavil na cesto, če bi utegnili dobiti kako podaljšanje vam bom pa zvišal najemnino od 500 na 5.000 Din. Z Bogom gospod! Jaz nisem redil stenic!«

O, da bi mi Bog dal doživeti čas, ko bodo stanovanja prazna in bodo gospodarji prosili ljudi, naj se vselijo! Mar niso bili štacunarji in mesarji pred leti hudo ošabni? Zdaj so se že umesli in dobi kuharica včasih ogledalce, ali puder če redno zahaja v trgovino. Menda je še kaj pravice v nebesih. V boj torej! Se bo že našlo novo stanovanje!

★

Tri dni letanja od Friškovca do Rožne doline in od Šiške do Iga. Obupan sem za 300 let vnaprej. Gospodična pri »Jutru« se namrdne, če pridem vprašat po stanovanjih. Pred g. hišnim lastnikom bi najrajši pokleknil in nosil vlečko njegovi ženi — če bi bila v modi (seveda vlečko, ne ženo!) Zakaj sem bil tako ošaben! Človek lahko izhaja brez kopalnice, čeprav jo ima in stenice ne koljejo več, če so enkrat site. Ljubljana bi lahko bila lepo mesto, a nove stavbe izgledajo kakor čreda ovac. Ena je v luknji, druga stoji poleg nje na klancu. Proti jugu imajo vedno slep zid ali kvečjemu stranišče, balkoni pa seveda gledajo na severno stran. Človek bi mislil, da smo nekje v Afriki, kjer se ljudje skrivajo pred solncem. Borovci so posebna ljubezen ljubljanskih vrtnarjev. Veseli jih menda to, da hitro rastejo in nemara bodo dobri za drva. Za luč, zrak in cvetlice se ne zmeni nihče.

Stanovanje se ponavadi plača za več let naprej: gospodarji žele najemnino kar za sto let na enkrat. V Zeleni jami so mi ponudili brlog v zatohli kleti, če prevzamem obenem prevžitkarico, stokajočo starko, češ, saj ne boste imeli z njo nikakih skrbi, par molitvic ji preberete, ker ne vidi brati, sicer pa bo itak kmalu romala na oni svet! Na Glincah so mi narobe ponudili nevesto z opremo in stanovanjem vred, ki je baje čedno dekle, samo da malo pije. Če jo bo mož natreskal, so rekli, bo že opustila te oslarije! Žganje in tobak sta za moške. Oženjen sem! sem zapiskal v zadregi. Se pa dajte ločiti, mi je dal prijazen nasvet star vdovec z rdečim nosom, hišni posestnik in srečni oče hčerke. V Kurji vasi pa mi je prijazno zakrulil naproti rejen prašič, čim sem odprl vrata v lepo sobo »zapuščenega uradnika«.

»Vaša soba je zraven« je pripomnil hišni gospodar, zdaj imamo drva noter. Če boste kurili, se bo vam prašiček že oddolžil ob kolinah. Izmučen sem pritekel domov s centom blata na vsakem čevlju. Preden sem ga postrgal, sem še moral izobesiti na vratih listek: Poizvedbe za stanovanje pri hišnem lastniku. Slavni magistrat je razobesil namreč seznam odpovedanih stanovanj in tudi moje je na sramotnem odru. Spodaj stoji in si beleži naslove na stotine ljudi. Ljudje godrnjajo, ker uradniki niso zapisali, koliko sob ima vsako stanovanje! Žeparji švigajo kakor blisk sem in tja in pozdravljajo novo krizo. Razen njih ne bo menda nihče imel kaj prida od tega seznama. Kolikokrat sem že danes zagotavljal ljudem, da dobi moje stanovanje stara dama. A nihče mi ni verjel. Odločna zajetna branjevka mi je pokazala pest: Če ste »kindan« pa na magistratu razobešen, potem že morate ven! Kdaj greste, to hočem vedeti. Moj gospodar je tudi jezen. Pravi, da bo razobesil na vratih listek: »Poizvedbe z astanovanje pri vragu«. Jaz pa sem kupil za vrata varnostno verižico. Naročil sem ženi in kuharici, naj nikomur ne odpro zaradi stanovanja. Če bo vsak prinesel le kg blata, bom kmalu imel v sobah Bleiweisovo cesto!

Jože Ocvirk, ki je pri nas za slugo v uradu, je kmečki pesnik in nekako inteligent. V predsobi, kjer lepijo pisma in pritiskajo pečate, navadno kramlja s tovarišem starim ruskim generalom. Sicer sta dobra prijatelja, a danes sem ju našel razvneta. 1. maja, na delavski

Poleg prašička se bo že našel kak prostor — kopalnice pa ni.

praznik, je kričal Jože, bodo pod šotori najboljši ljudje, celo profesorji z univerze! Gospod šentpeterski župnik je že dal napraviti ograjo okrog travnika, da mu na njem ne postavijo kolib. Vsi se bomo dvignili in bomo na en mah rešili stanovanjsko krizo! — Stari general je svečano dvignil roko: »Tovariš Ocvirk«, je rekel, »stanujem v baraki, hujše ne more priti. Ali ste čuli kaj godrnjajo ljudje pred magistratom? Pravijo, da bodo hišne lastnike pometali skozi okna. Le pomislite! Tukaj so komunisti vmes, zagotavljam vas da bo 1. maja revolucija.

Ta razgovor ni tolažilen. Bil sem pri strankarskih kolovodjih, pa pravijo da ni mogoče nič doseči na magistratu. Preveč so skregani občinski možje med seboj. Pisal sem ministru, a kaj če jih odslavljajo čez noč, ker ni konca vladni krizi! V vodo bi človek skočil... Stoj! Voda, Blejsko jezero. Ali nisem

Na magistratu pred uradno desko.

razkazoval poleti otočiča prijaznemu Srbu, ki je bil tajnik pri pariškem poslaništvu? Saj imam njegov naslov. Poslal mi je pozdrave s pota. Zdi se mi sicer, da je bil prestavljen v Buenos Aires, nič ne de! Poslal bom brzojavke na vse strani sveta, nekje ga bodo že iztaknili! Ni vraga, če se bo zame zavzel pri diplomaciji, saj ima vendar mednarodne zveze. Nemara se bo le našel gumb, ki bo občutno pritisnil tudi na mojega gospodarja, da bo odpoved preklical.

Po vsej Sloveniji gre glas, le „Domovina“ je za nas!

Naši onstran granic

Kobol v Benetkah

Nedavno je bil v Benetkah reški fašistični konzul Host, ki je predaval o Reki in njeni preteklosti, iščoč bodočih prijateljskih zvez z Benetkami ki veljajo za glavno pristanišče na goreniem Jadranu.

Sedaj je posetil Benetke tržaški fašistični tajnik Kobol, ki je predaval v »Ateneo Veneto« o Julijski Krajini v zgodovini in življenju.

Stare so vezi med Trstom in Benetkami, kamor so se zatekli primorski italijanski pregnanci.

Julijska Krajina ima gozdove, rudnike. Trst je v velikih trgovskih stikih z zaledjem, industrijsko življenje je plodno, v obnovo spada tudi izpopolnitev železniških prog, **treba zgraditi predelsko črto v korist Trsta in Benetk.** Julijska Krajina je ob meji, ima posebne potrebe, kakršnih druge dežele ne poznajo.

Problem drugorodcev.

Glavna naloga fašističnega delovanja v pokrajini je rešitev problema drugorodcev. Rapidno pada priseljeni slovenski element, ki se približuje avtohtonim (italijanskim) sodeželanom, odkar so bili odstranjeni propagandisti za slovenske pridobitve.

Že prvo italijansko štetje je pokazalo, kako umetna so bila avstrijska štetja. Demografično gibanje je sedaj štacionarno ali **imamo nov dotok italijanske krvi, ker je število priseljencev iz starih provinc narastlo od 37.000 na 100.000.**

Tako se pospešuje asimilacija in kmalu bo v Julijski Krajini en jezik in eno čustvo.

Neodrešena Dalmacija.

Kobol v Benetkah ni smel pozabiti Zadra, ki je žarišče italijanstva v Dalmaciji. **Na to zemljo, ki je še ločena od nas, gleda vedno naša ljubezen.**

Harmonija med Trstom in Benetkami

Kakor sta Benetke in Trst danes združena v duhu vdanosti do domovine, v duhu zvestobe do fašističnih zakonov, tako naj bodo vedno združeni sinovi obeh mest v harmoniji, od katere pričakujejo imenom domovine svojo najboljšo usodo.

Govori fašističnih voditeljev iz Julijske Krajine so, kierkoli nastopijo, vedno enaki. Ponavlja se potreba rešitve problema drugorodcev, laž o slovenskem priseljeništvu in italijanskem avtohtonstvu, vzdih po Dalmaciji. Zato pride v poštev iz Kobolovega govora samo konec: **prošnja, da naj bodo Benetke milostne napram Trstu!**

Benetke so povedale takoj po aneksiji Trstu, da je prvenstvo na goreniem Jadranu usojeno njim in da naj se Trst prilagodi novemu položaju. Razvile so se bile že ostre polemike, katere so ustavili le s težavo ukazi iz Rima. Stvari tečejo tako, da je vedno očitnejši beneški primat. V Trstu občutijo to z bolestjo. V svrho, da bi se razmerje med obema pristaniščema uredilo, kolikor mogoče manj škodljivo za Trst, je šel Kobol v Benetke predavat in priporočat harmoniio.... katere nikoli ne bo Kmalu bo dograjeno pristanišče Marghera pri Benetkah. To bo novo, moderno urejeno ogromno pristanišče, ki bo zajelo tudi vso v poštev prihajajočo industrijo. Trst se bo pred njim kar skril!

Mešanica narodov

Tržaški »Piccolo« naganja Italijane dan na dan, da naj nemudoma izpremene svoje slovenske priimke v italijansko obliko.

Grozno je, biti Italijan in imeti slovenski priimek, ki se piše po vrhu še z nemško ortografijo. Ne pomaga, da človek prizna, da je navdušen Italijan. Častnik bo zmajal z glavo nad italijanstvom, vojaka, ki nosi slovenski priimek, vsak Italijan v starih pokrajinah bo dvomil o njegovem pokoleniu in celo tuji državljani se bodo rogali takemu italijanstvu, smatrali ga bodo pač za renegata Končna similacija je dana šele s spremembo priimka..

Grozno je »Piccolovemu« člankarju, da ima več nego polovica Tržačanov, da več nego dve tretjini slovenske priimke in strah ga je pred dejstvom, da je to najboljši dokaz Jugoslovenov za slovenski značaj Trsta.

Ker se pa seveda s tem stavljata Trst in Julijska Krajina na nižjo stopnio italijanstva kakor ostala Italija, potegne še to za seboj in pravi, da ako bi bili pustili Grki, Kelti, Ilirci, Langobardi, Goti, Arabci, Normani, srednjeveški Italijani, Nemci, Francozi, Španci za seboj vsi svoje priimke, **potem sploh ne bi bilo italijanskih priimkov in mogoče bi se govoriti le o mešanici raznih narodov...**

---

p— **Na Reki je pred vojno dobro delovala** tov. torpedov Whitehead. Lastniki so bili Angleži. Po vojni je ostalo podjetje brez dela. Sedaj je kupila tovarno neka italijanska družba.

p— **V Godoviču imajo učiteljico, ki očitno kaže svoje sovraštvo do slovenskih otrok.** Zapira jih kar po dve uri, da trepetajo po mrzlih sobah. Otrok laške učiteljice ne razume, ona ne razume otroka, pa se razjezi in gorje otroku! Otrokom ukaže, da se morajo naučiti po 4 ali 5 strani. Kako pa, ko ne znajo laški? Šolske knjige menjujejo, kakor se jim zljubi, tako da ima kmet s šolo polno nepotrebnih stroškov.

p— **Zadružna organizacija v Trnovem in Bistrici je dobila vladnega komisarja dr.** Ungarellija. Organizacija se likvidira in na njeno mesto stopi nova organizacija pod fašističnim vodstvom.

p— **Od odslovljenih podeštatov ne odpade niti eden na Julijsko Krajino. Tako so trdili po fašističnih listih povodom objave vladnega komunikeja o uspehih ustanovitve podeštatstva.** So pač pozabili na tomajskega Grbca, ki je bil odbacnjen, ker je sleparil z občinskim denarjem, in tudi nič več ne vedo o košanskem Premrlu, ki je bil odvržen, ker se je bil predrznil ugovarjati neutemeljenemu razpustu načelstva mlekarne v Novi Sušici.

p— **Na Tržaškem so prekrstili vse šole po raznih prostovoljcih, ki so padli v vojni. Pa to še ni zadosti. Šolskim otrokom hočejo vcepiti fašizem tako, da se jih bo za vedno držal. Zato pa dobivajo sedaj posamezni razredi imena po fašistih, ki so padli v poestnih bojih in pretepih.**

p— **Učitelj mora biti dvakrat Italijan in dvakrat učitelj. Novi šolski skrbnik Mondino se je mudil v Pazinu. Občinski načelnik Kamus se je hotel pred njim pokazati kot posebno gorečega borca za italijanstvo. Zato je povdarjal, da ima šola v Istri izredno važnost, ker je treba uveljaviti italijanski jezik med kmeti, ki so imeli do zadnjega časa slovansko šolo in se jim je pridigalo v cerkvi po slovansko kakor tudi so po vseh hišah govorili slovansko. Šoli in učiteljem je poverjena naloga za nacijonaliziranje tujerodnih mas. Naloga je težka, zato pa ni zadosti, da je učitelj Italijan, treba je, da je učitelj dvakrat Italijan in dvakrat učitelj...**

p— *Kje se je rodil Oberdank?* 70letnico rojstva Viljema Oberdanka je proslavljal te dni tržaški «Piccolo», ki je zopet beležil, da je bil Oberdank rojen v Trstu, dasi uredništvo lista dobro ve, da to ni res. Oberdank je bil rojen v Gorici in isti «Piccolo» je ugotovil to pred par leti v dolgem dopisu iz Gorice. Ali časi so taki, da hočejo imeti Tržačani Oberdanka celega in zato mora javnost verjeti, da se je rodil v Trstu. Gorica je proti Trstu majhna in mora lepo molčati.

p— *Poprava priimkov mora biti čisto italijanska.* V tržaškem «Popolu» je nasvetoval neki Italo de Franceschi za one, ki nočejo poitalijančiti svojih priimkov, dopustitev, da dobi priimek dobro izgovorno obliko in po italijansko se morajo pisati priimki. Tako dovoljuje za priimek Ivančič italijansko grafijo Ivancich. Drugi dan je že izšel v «Popolu» proti članek, ki zahteva da bodi poprava priimkov čisto italijanska! Torej ne več Ivancich ampak Giovanetti!

p— *V Portorose* tudi pogrešajo tujce. Jih ni pa jih ni Dočim hočejo v Opatiji z vso silo potegniti nase tujski promet s severa, so v Portorose merodajni faktorji bolj uvidevni pa sodijo tako-le: iz Srednje Evrope ne bo gostov, privabimo torej regni kole. Osnovala se je italijanska hotelska družba in razvila velika propaganda po Italiji, za poset kopališča Portorose, ki je «biser Istre» Precej regnikolov je bilo lani v Opatiji, kjer pa niso bili ž njimi nič zadovoljni. Laška gospoda je izbirčna in lire ji tečejo iz rok precej počasi

k— *S Koroškega.* V krajni šolski svet Borovlje je izvoljen tudi Slovenec Boštjan Borovnik. V krajni šolski svet Kapla volijo Borovlje 3 odbornike. Izvoljeni so sami Nemci dasi je večina šolskih otrok v Kapli slovenskih. — Škoda, ki jo je napravil požar v Leonovi knjigarni v Celovcu se ceni na 200 milijonov. Uničene so najdragocenejše knjige. — Število podpira[illegible] brezposelnih oseb v deželi raste o[illegible] tedna do tedna. Sedaj jih je [illegible] nad desettisoč, to je dva tisoč več kot lani v tem času. — Deželni svetnik, bivši deželni glavar Šumi se mudi v Šlezvig-Holsteinu in študira tamošnje manjšinsko šolstvo Kako bo njegovo poročilo in kakih novih zvijač se poslužijo Nemci, da bi se ne mogle izpolniti slovenske šolske zahteve? — V Šmihelu pri Pliberku vprizori izobraževalno društvo igro «Začarane gosli». v Selah pa bo prireditev izobraževalnega društva z dvema igrama «Mož je glava» in «Zamorec».

Dopisi

RAJHENBURG. Sokol priredi v soboto 18. t. m. maškerado v prostorih lastnega doma. Volila se bo najlepša maska. Pričetek plesne prireditve točno ob 20. uri. Z jestvinami in z dobro in pristno kapljico je dobro poskrbljeno. Železniška zveza na vse strani nadvse ugodna. Bratje, sestre in somišljenike! Posetite nas zanesljivo, da bo uspeh kar najlepši! 339

ŠOŠTANJ. Sokolsko društvo priredi drevi ob 20 uri zabavni večer s petjem in plesom. Na sporedu so dve spevoigri enodejanki in burka »Putifarka«. Ostali del večera bo spopolnil nastop moškega pevskega zbora in ples. Ker bo spored nudil obilo raznovrstne zabave, vabimo vse prijatelje igre, petja in plesa Zdravo! 318

GROSUPLJE. Tukajšnji Sokol priredi na pustni torek 21. t. m. veliko maškerado v sokolski telovadnici. Vabljeni ste vsi! Zdravo! 388

ZAGORJE. Plesni venček Sokola bo v četrtek 16. t. m. ob 20 uri Vabljeni vsi člani in članice ter po plesalcih vpeljani gostje! Prijavite udeležbo do ponedeljka pri g. učitelju Černelču 330

DOMŽALE V soboto 18. februarja se bo vršila maškerada v Sokolskem domu. Poskrbljeno je za izborna okrepčila in dobro zabavo. »Jazz-band Merkur« iz Ljubljane jamči, da bodo zadovoljni plesalci in ostalo občinstvo. Na izredno zabavo vabimo vse, zlasti pa okolico: Mengeš, Radomlje, Dob in Črni graben 234

VERŽEJ. V nedeljo 5. t. m. se je vršil ustanovni občni zbor novega sokolskega društva. Pri volitvah so bili izvoljeni v odbor: starosta Jakob Senčar, podstarosta Ivan Bunderl, načelnik Franjo Kozar, tajnik Rajko Topolovec, blagajnik Joško Osterc, odborniki: Jožef Topolnik, Jakob Ferenc, Franc Janežič in Tončka Bunderlova. Novo izvoljeni odbor nam jamči, da se bo pravkar ustanovljeno društvo pričelo prav lepo razvijati.

VRHNIKA. Danes ob 14.30 se bo vršilo v »Jantarju« velezanimivo predavanje g. Grčarja o dobrovoljskem pokretu med svetovno vojno in o povratku naših dobrovoljcev iz daljnega vzhoda Vabimo k obilni udeležbi — Kr. org. SDS.

Po vsej Sloveniji gre glas, le „Domovina“ je za nas!

Teodor Korn, Ljubljana

Poljanska cesta štev. 8

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacije vodovodov Naprava strelovodov, kopališke in klosetne naprave. Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti, kakor tudi posod (škatlje za konzerve) ter litografija.

VELIKO IZBIRO

izbranih vrst

VINA

po najugodnejši ceni.

domači PELINKOVAC domači

nudi Vam

PIVNIČARSTVO »OPSKRBA« D. D., Zagreb, Frankopanska ul. 12.

Ako potrebujete izvolite ogledati naše kleti in pokusiti vrste brez obveze za kupčijo

Gradjanska Dionička štediona Daruvar

Ustanovljeno 1908. Hranilne vloge 110,000.000 Din.

Novo kolo za štedenje in kredit prične 1. januarja 1928. Pristopite takoj!

Vsa pojasnila daje:

Informacijski urad za Slovenijo, Ljubljana, Karlovska cesta št. 2

Novo kožo lica!

dobite z »Venus-om«, največjim izumom moderne kosmetike. To medicinsko - biološko sredstvo od dr. Dorraine & Cie., Paris, odstranjuje v 10 do 14 dneh vse nečistoče lica, kakor bore, nabore, mazolje, grube, pore, hrapavost, rdečilo, bobuljice, namrežkano kožo, lišaje in maščobo. Koža lica postane zopet elastična, baržunasto nežna kot malega deteta, a izgled lica pomlajen je za mnogo let. Nebrojne priznanice služijo vsakomur na uvid. Garnitura Din 92.—. Centifolia kosmet. zavod, Zagreb, Ilica 37. Zahtevajte brezplačne ilustrirane prospekte!

Tehnična svetovna tvrdka

išče

za svoj jugoslov. urad v Zagrebu

dipl. strojnega ali elektro-inženjerja

Pogoji: jugoslov. državljanstvo, večletna praksa, po možnosti v inozemstvu ali pa v obratu, perfektno znanje srbohrvaščine ali slovenščine in nemščine.

Obširno, lastnoročno pisane ponudbe s curriculum vitae in navedbo referenc, zahtevo plače in najkrajšega roka za nastop službe na Oglasni oddelek »Jutra« pod »Trajno mesto« št. 1884.

Okrožni zastopniki

za Zagreb, Maribor, Ljubljano, Beograd, Osijek za angleške brezkonkurenčne preparate, ki se potrebujejo v vsaki hiši, se iščejo.

Možnost velikega zaslužka.

Vprašanja na oglasni zavod Kardos, Novi Sad.

Veliko industrijsko podjetje išče strojnika

za moderno urejeno hladilnico z Dieselmotorjem. Ponudbe na Oglasni oddelek «Jutra» pod «Stalno mesto 46».

Išče se II. vratar (portir)

Biti mora strokovnjak, ter mora razpolagati s potrebno garderobo, jamčevino in znati tuje jezike Ponudbe s priloženimi spričevali in sliko na upravo

„Hotel Central“, Sarajevo

NAJCENEJŠA „ZABAVA“

so lepe povesti.

Naročite:

TOLSTOJ: Rodbinska sreča. Roman. — Broš Din 26.—, vez. Din 34.—.

MEŠKO: Kam plovemo. Roman. — Broš Din 34.—, vez. Din 44.—.

KERSNIK J.: Testament. Povest. — Broš Din 18.—, vez. Din 26.—.

KNJIGARNA TISKOVNE ZADRUGE v Ljubljani in Mariboru.

Reumatizem

Izjava zahvalnosti.

G. dr. Rahlejevu,
Beograd, Kosovska 43.

Vaše zdravilo »Radio balsamika« je izvrstno. Moja soproga je bolehala več let na revmatizmu, zadnji čas pa od silnih bolečin po vsem telesu ni vstala polne tri mesece. Ko je porabila pet steklenic Vašega leka, so prenehale vse bolečine in se počuti popolnoma dobro. Zatorej se zamore zdravilo »Radio-balsamika« vsakemu priporočiti. Prosim, pošljite mi še tri steklenice.

S posebnim spoštovanjem

Luka Baburić, trgovec.

Crikvenica, 18. VIII. 1927.

Lek RADIO BALSAMIKA izdeljuje, prodaja in razpošilja po povzetju Laboratorija RADIO BALSAMIKA D-ra I. Rahlejeva, Beograd, Kosovska 43. Lek dobite v vsaki boljši lekarni in drogeriji.

Preselitev trgovine.

Vsem svojim cenj. odjemalcem naznanjam, da sem svojo delikatesno in špecerijsko trgovino preselil iz dosedanjih prostorov v nasprotno hišo v Filipov Dvorec, Stritarjeva ulica štev. 9 ter se vljudno priporočam za nadaljno naklonjenost.

Anton Verbič.

Dobro uvedeno trgovino

manufakturnega, drobnega, pletenega blaga, sukna in izgotovljenih oblek **prodam** zaradi drugega podjetja v **večem trgu** z bogato okolico. Vprašanja na MAVRO HERLINGER, Zagreb, Bakačeva 5

D.M.C.

Največje skladišče AVRAM KAJON Sarajevo — Prestolona slednika Petra ulica 26

Tkalskega mojstra

sprejmemo v tkalnico bombaževine za norttrop ali za navadne statve.

Ponudb tvornici Mite Ristića i sinovi Niš.

I. Vardian, Sisak 54, Hrv priporoča kot stara izdelovalnica svoje najboljše tam murice vseh vrst Ceniki na razpolago 184

PLANINKA zdravilni čaj prenavlja, čisti in osvežuje kri, izboljša slabo prebavo, slabotno delovanje črevesa, napihovanje, obolenja mokračne kisline, jeter, žolca in žolčni kamen Vzpodbuja apetit in izborno učinkuje pri arteriosklerozi. »Planinka« čaj je pristen v plombiranih paketih po Din 20 z napisom proizvajalca Lekarna Bahovec Ljubljana, Kong. trg (Dobi se v vseh lekarnah.)

ZAHVALA.

Brez vsakega posebnega naznanila tem potom vsem, ki so nas ob prerani izgubi našega nad vse ljubljenega soproga, očeta, tasta, strica, svaka, gospoda

VINKA JAMNIKA

tolažili in izražali svoja sožalja prisrčna zahvala.

Posebno se zahvaljujemo čč. duhovščini, gasilnim društvom, pevskemu društvu, občinskim odbornikom, zastopnikom oblasti, šolski mladini ter vsem ostalim prijateljem in znancem, ki so pokojnika v tako obilnem številu spremili na njegovem zadnjem potu.

Najiskrenejša zahvala!

MEŽA, dne 10. februarja 1928.

Žalujoči ostali.

Zane Grey: 53

Železna cesta

Roman.

«Morda vam ni znano, sir: izgubil sem — človeka, ki mi je bil neizmerno drag. Od tistega trenutka mi ni bilo ničesar več mar.« Neale se je obrnil proti oknu; sram ga je bilo solz, ki so mu zalile oči. »Da ni bilo tega, nikoli vas ne bi bil pustil na cedilu.«

Vodja je stopil bliže in mu je položil roko na rame. »Verjamem vam, sinko. Morda so bile moje besede pretrde. Pozabiva to.« Glas mu je postal mehkejši, pritisk njegove roke na Nealovem ramenu še bolj krepak. »Vprašanje je zdaj, ali se hočete spet vrniti na delo?«

Nealu je bilo, kakor da ga je nekaj vzdignilo iz mrkega razpoloženja, v katero ga je bil potegnil spomin. Obrnil se je k starejšini in je zagledal v njem drugega človeka. Njegove črte so bile svetle, ustnice so izražale prijazno vnemo in ostre, stroge oči so zrle mehkeje.

»Sinko, ali se hočete vrniti k nam — in ostati pri meni, dokler ne bo delo dovršeno?« je s polnim, globokim glasom ponovil Lodge. To ni bilo več samo razmerje med vodjo dela in njegovim pomočnikom.

»Da, sir, vrnem se,« je tiho odgovoril Neale.

Šef je pomolčal; nato je zamišljeno potegnil uro iz žepa in dolgo gledal na številnik. Roka mu je komaj vidno drhtela. Pobešal je oči, kakor da se ogiblje Nealovemu pogledu.

»Ostanite tu,« je velel. »Pokličem vas.«

To rekši, ga je ostavil samega.

Neale je stal, kjer je bil, oči so mu uhajale skozi okno in so se upirale v sivozeleni polog doline. Bilo mu je, kakor da ga noge ne držijo več; zato je upri koleno v zofo, da ne b iomahnil. Njegova prisiljena otrplost, krinka najglobljе razburjenosti, je ponehavala. Krasna misel mu je prešinjala dušo — vodja ga je bil pozval nazaj na veliko delo.

Čez nekaj trenutkov so se za njegovim hrbtom odprla vrata in so se tiho zaprla. Nato je začul rahel, nagel vzdih. Ves prostor se mu je mahoma zazdel čudno izpremenjen in poln strahotno silne slutnje. Obrnil se je, kakor da ga je ogromna roka nenadoma vrgla na okoli.

V drugem koncu prostora je bila mračna poltema, a vendar je razločil ozko dekliško postavo, ki je s hrbtom slonela na vratih. Njene črte so mu bile znane. O, bridka prikazen njegovih sanj! Postava se je zganila, omahnila pa proti njemu. Strmel ji je naproti, ves zmeden in nem, tresoč se po vsem telesu. Slaboten, mil glas, ki je nekaj klical, mu je presunil srce kakor oster nož. Že je mislil, da je zblaznel; vrnitev v staro življenje mu je bila razmajala duha. Drget njegovih mišic se je prelil v omotično čuvstvo nemoči; prsi so se mu hotele raztrgati.

»Neale!« je zaklical tisti mili glas. Postava je prihajala k njemu. »Jaz sem, Allie — Allie — tvoja Allie!«

* * *

Nealu je bilo, kakor da se prebuja na onem svetu — v raju. Njegove oči so še dvomile o prelestni sinjini neba, o kosmičastih ob lačkih, o bujnem zlatem solncu, ki je sijalo okoli njega.

Toplo, mokro lice se je tesno prižemalo k njegovemu licu, svetle rjave kite so mu visele na oči, majhne, krepke ročice so se mu obešale za prsi. Oddahnil se je: Allie Lee je bila živa! In nato se je začutil tako šibkega, da so mu udje odpovedovali pokorščino.

»Allie!« je šepnil. »Ali je mogoče, da nisi mrtva?«

Sunkoma je vrgla glavo kvišku; da, bilo je njeno ljubljeno lice, bila je Allie Lee.

»Živa sem,« je odgovorila s tihim, radostnim smehom. »Bolj živega od mene še nisi videl na svetu.«

Trepetaje ji je gledal v obraz. Da, bilo je njeno obličje, brezprimerno, nepozabno obličje Allie Lee. Nemara da malce soženo in shujšano. Toda čas z vsem svojim trpljenjem je bil samo povečal njeno milo lepoto. Nič žalega se ji ni bilo zgodilo — bleda vedrina njenih lic, krasne, temnovišnjeve oči, ki je iz njih globine sijala hrabra duša, drhteče, nežne ustnice — vse mu je pričalo, da ne.

»Neale, pravili so mi, da si pustil delo — in da gre s teboj po zlu.« Zgovornost bolečine mu je izpremenila glas.

»Da, Allie Lee, tolikanj sem te ljubil — in ko sem te izgubil, se mi je primrzil ves svet.«

»Ti si —«

»Allie,« ji je naglo segel v besedo, »ne govori o meni! . . . Nisi me še poljubila!«

Allie je zardela. »Ne? . . . To je vse, ka rveš?«

»Poljubila si me?«

»Da, dragi . . . Bala sem se že, da te ne bi zadavila!«

»In jaz nisem čutil ničesar; vsa zavest me je bila minila . . . Poljubi me zdaj! Naj čutim, da živiš in da me ljubiš kakor nekdaj!«

»Noter,« je kliknil Neale.

Vodja je stopil v sobo. Črte generala Lodgea so bile polne nasmeška, ki je ublaževal njih strogost. In nekam začuden je bil videti.

»Drugi človek ste postali, Neale!«

Neale se je zasmejal. »Evo vam vzroka!« Pokazal je na Allie, ki je bila vsa zardela.

»Ni mi bilo treba izigravati glavnega aduta, da sem vas vrnil delu,« je rekel general.

»Da bi ga le bili!«

Allie je vstala; boječe in ne baš izahka je osvobodila svoje prste izlahka je osvobodila svoje prste iz Nealovih rok.

»Gotovo se imata kaj pomeniti,« je dejala in zbežala iz sobe.

»Dražestno dekletce, Neale. Vsi smo zaljubljeni vanjo. Neko noč je pala med nas — in nas je prosila zaščite in povpraševala po vas. Zgovorna ni posebno. Zvedeli smo le toliko, da je ona tisto dekle. ki ste jo rešili v holmih, in da je ušla iz ujetništva. Skriva se ponoči in podnevi. In molči. Zdi se, da jo je nekoga strah.«

»Da, tako je,« je resno odvrnil Neale. Nato je s kratkimi besedami povedal Lodgeu Alličino zgodbo, kakor jo je bil pravkar slišal iz njenih ust.

»Čudna istorija,« je dejal general. »In kaj mislite storiti?«

»Imel jo bom tukaj skrito. Mislim, da je pri vas najbolj varna. Sredi vojske!«

»Gotovo da. A človek nikoli ne ve, kaj se utegne zgoditi. Če bi jo mogli spraviti v Omaho —«

»Ne, ne,« je skoro jezno odvrnil Neale. Misel, da naj bi se ločil od Allie. zdaj, ko jo je bil pravkar našel, mu je bila neznosna. Generalov predlog ga je bil tudi spomnil, da bi se utegnil pojaviti Alličin oče. Ta misel je vzbudila v njem nedoločen strah.

»Razumem vaša čustva, Neale. Nič si ne belite glave.«

Neale je zdajci premenil predmet razgovora. »Slišim, da so inženjerji naleteli na oviro?«

»Tako je, da ne moremo z mesta. Na vas se zanesem, da rešite to tehniško nalogo.«

Neale je stopil pod milo nebo. Barva stvari, občutek vetra, hrup ljudi in konj — vse to je bilo prav tako izpremenjeno kakor on sam. Prav je bil rekel general Lodge: drugi človek, drugačen svet!

Vsakdo, ki duševno dela

pozna kot posledico duševnega napora utrujenost ter ve, da po eni neprespani noči ni mogoče, da človek koncentrira svoje misli.

Oni, ki je to poskusil, naj pije vsak predvečer eno steklenico

OVOMALTINE

ki ga ozdravi.

On ne bo občutil, da ima prenapolnjen želodec in tudi ne, da je lačen. To mu povzroči, da bo lahko zaspal.

Še važnejše je to, da Ovomaltine radi svoje velike hranljive vrednosti in lahke prebavljivosti nadomestijo ta časa spanja energijo, ki smo jo potrošili tekom dneva, tako, da zjutraj posedujemo ponovno ono energijo, ki nam je potrebna za dnevno delo.

Dobite jih v vseh lekarnah, drogerijah in boljših delikatesah za ceno: 100 gr Din 18.50, 250 gr Din 36.25 i 500 gr Din 63.25.

Zahtevajte vzorec zastonj, pozivajoči se na ta list od

Dr. A. WANDER, d. d. Zagreb.

Motor-auto-mehanik

prvovrstna samostojna moč, zanesljiv in vesten, dober organizator ter vodja, želi primerne službe, ali se udeleži z 25—30.000 Din pri kakem odličnem podjetju. Ponudbe pod zaupno na oglasni oddelek »Jutra«.

Ekspedijenta

manufakturne stroke mlajšega

sprejme takoj

tekstilna tovarna.

Ponudbe s spričevali na „Intex", d. z. o. z. v Kranju.

Naznanilo.

Prevzela sem

gostilno „Šmerc" v Mojstrani

kjer bodem točila vedno pristna dolenjska in štajerska vina najboljše vrste ter postregla točno in v vsakem času s toplimi in mrzlimi jedili.

Snažne in zračne sobe za tujce so po primerni ceni vedno na razpolago.

Cenj. občinstvu, turistom, sportnikom itd. se za obilen obisk najtopleje priporočam.

FRANČIŠKA SOKLIČ, naslednica.

PRISTNA JAPONSKA SVILA V VSEH MODNIH BARVAH

DIN 48·—

A. & E. SKABERNE LJUBLJANA

OCARINJENJE

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hiro, skrbno in po najnižji tarifi *RAJKO TURK, carinski posrednik, Ljubljana, Masarykova cesta 9* (nasproti carinarnice). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno

Hišo ali vilo

kupim v centrumu na Bleiweisovi-Tržaški cesti. Ponudbe pod značko „Pripravno za zdravnika" na upravništvo „Jutra" 277-a

ELFIE uloga (Schlauchschutz) Vas zaščiti zanesljivo pred defekti pnevmatike

ELFIE ni tekočina, temveč elastična vloga iz posebnega prediva

ELFIE ne zmanjša nikakor hitrost

ELFIE ne postane vroča in zato

ELFIE ne ovira v nobenem oziru elasticitete pnevmatike

Glavno zastopstvo za celo Jugoslavijo

IVAN KENDA, Ljubljana, Mestni trg 17

Oddajo se okrajna podzastopstva pod zelo ugodnimi pogoji v celi Jugoslaviji.

Brez posebnega naznanila. ✝ Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod.

Umrl je naš dobri soprog, oče, brat, stric, svak in zet, gospod

MATIJA HAM

mesar in posestnik

v soboto, dne 11. t. m., po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili svete vere.

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, dne 13. februarja 1928 ob ½ 4. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra cesta 41 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v župni cerkvi sv. Petra v torek, dne 14. t. m. ob ½ 7. uri zjutraj.

V Ljubljani, dne 11. februarja 1928.

Josipina Ham, soproga.

Janko, Božo, Jožica, otroci. — Valentin, Leopold, Karol, Ferdinand, bratje. — Amalija, sestra — in vsi ostali sorodniki.

BAZILIJ JERAS, geom. ter FRANCKA JERAS ro. ŽGUR poročena

Maribor, 11. februarja 1928.

Murska Sobota Podraga

Rabljeni in novi pisalni stroji najboljših znamk po najnižjih cenah

ANT. RUD LEGAT & Co Maribor,

Slovenska ulica 7

Telefon 100

Veliko šumsko industrijsko podjetje

sprejme

za šumsko pisarno neoženjenega

pisarniškega uradnika

popolnoma veščega srbo-hrvatskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, perfektno znanje nemške stenografije in strojepisja ter da ima nekaj znanja v knjigovodstvu.

Vprašanja s zahtevo plače in prilog s prepisi spričeval pod „Šumska industrija" na oglasni oddelek „Jutra".

Zahvala.

Ob prirani izgubi naše nad vse ljubljene hčerke, sestre, svakinje, tete

ANICE

izrekamo najprisrčnejšo zahvalo predvsem: gosp. Ozvaldu, njegovim uslužbencem ter ostali jeseniški javnosti za mnogoštevilno udeležbo na njeni zadnji poti.

Vsem in vsakomur naša ponovna najiskrenejša zahvala.

Zagorje-Jesenice.

Žalujoča rodbina Kosmus.

Prostovoljna javna dražba

tik pred kolodvorom v Moškanjcih nižje Ptuja ležeče parcele 27 a sposobne za stavbišče obrti, obrata, kleti, skladišča itd. se vrši s preklicom 16. februarja 1928 ob 11. uri na licu mesta. — Pogoji so eno uro prej tam na razpolago.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

✝

Franc Terdina, veletrgovec, javlja v svojem in v imenu svoje hčerke Grete kakor tudi ostalih sorodnikov žalostno vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga, najboljša mati, sestra, teta in svakinja, gospa

Grete Terdina

v petek popoldan v sanatoriju na Dunaju po kratki in mučni bolezni preminula.

Pogreb se vrši na Dunaju.

Ljubljana, dne 11. februarja 1928.

Naročila in vse dopise glede malih oglasov, je poslati na Oglasni oddelek JUTRA, Ljubljana, Prešernova ul. 4. Čekovni račun poštne hranilnice Ljubljana, št. 11842

Telefon številka 2492

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socijalne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5·—. Pristojbina za šifro Din 3·—. Ponudbe, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja, vsaka beseda Din 1·— Najmanjši znesek Din 10·—. Pristojbina za šifro Din 5·— Vse pristojbine je poslati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčijo

Sprejemanje malih oglasov za prihodnjo številko JUTRA se zaključi dan pred izidom lista ob 17 uri. Pozneje sprejeti oglasi bodo priobčeni v naslednji številki lista

Telefon številka 2492

Ekspozitura „Jutra“ v Šiški
Celovška cesta štev. 53
sprejema oglase ter daje naslove malih oglasov

Naslove malih oglasov

pošiljamo le tedaj, če vprašalec priloži v znamkah pristojbino **Din 2·—**

Kdor želi prejeti naslove od oglasov, ali kako drugo pojasnilo, naj vedno priloži to malo pristojbino, sicer ne bo prejel odgovora

OGLASNI ODDELEK »JUTRA«.

Kam pa kam?

Avto vožnje
oskrbujem vsaki čas z brzo-tovornimi in tritonskim avtomobilom. — Naročila v garaži Bolaffio, Šiška, Medvedova cesta 6. Tel. 2147. 4532

Gostilna pri fajmoštru
priporoča najboljša sledeča vina: Ohtelo po 11, štajerca po 12, bizelca po 14, rizling novi po 16, rizling stari po 16, portugalko po 16 in traminca po 20 Din. 4228

Maškerado
pri «Florjančku» na Ježici, z zelo pestrim sporedom priredi danes popoldne pevsko društvo «Zora» na Ježici. — Odbor. 4568

Obrt

Za svilene klobuke in slamnike
damske in moške v preoblikanje po najnovejši modi se vljudno priporoča Stemberger Reš, Dunajska cesta 9. 4377

Obleke
vsakovrstne izdelujem po 200 Din po najmodernejših krojih ter sprejemam popravila in likanje. Se priporoča Makso Nečimer — Ljubljana, Vošnjakova 4. 4215

Foto-atelje
D. Rovšek — Ljubljana, Kolodvorska ulica štev. 34 se vljudno priporoča slavn. občinstvu v mestu in deželi, posebno za slikanje skupin ter za vsa druga v fotografsko stroko spadajoča dela. Izvršujem prvovrstne povečane slike na papir in platno. Na zahtevo pridem fotografirat tudi na dom. Cene zelo zmirne. — P. n. gg. kolegom priporočam prelzkušene prvovrstne foto-plošče, papirje in druge potrebščine, francoskih in drugih tovarn, po nizki ceni. 4495

Pozor ženini in neveste!
Žimnice
(matrace), posteljne mreže, železne postelje (zložljive), otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje
Rudolf Radovan
tapetnik
Krekov trg štev. 7
poleg Mestnega doma 30

Svilene klobuke in slamnike
v popravilo ter preoblikovanje, za dame in gospode sprejema modni salon Stuchly - Maške, Ljubljana, Židovska ulica 3. 4275

Vulkaniziram
vse vrste avtogume ter
galoše in snežne gumijeve čevlje
Popravljam kolesa in motorje P. Škafar, Ljubljana, Rimska cesta 11. 12

Gornjih delov
izdelovanje ter popravila vseh vrst čevljev sprejema M. Peternel, Sv. Petra c. št. 6. 3979

Fr. Šmajdek
ključavničarstvo — Jesenice
se priporoča za naročila vseh ključavničarskih del. Izdelujem po najnižji ceni razne železne ograje, železna okna, vrata, štedilnike za vzidavo in pločevinaste, končno tudi peči in štedilnike na žaganje. 231

Najfinejša vata
volna, svila, puh, odeje vseh vrst, izdelovanje in popravila. Rožna ulica 19. 4590

Mlekarno
sem otvorila v Sp. Šiški, Celovška cesta 42. Prodajam mleko in druge mlečne izdelke po najnižji ceni ter se cenj. občinstvu toplo priporočam. — Frančiška Žitnik 4368

Služba dobi

Sobarico
sprejmem Naslov v oglas.

Prodajalka
mešane trgovine, zmožna vseh pisarniških del in strojepleja v slov. in nemškem jeziku, želi primerne službe v mestu ali na deželi. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Dobra moč 20». 4185

Damo
zgovorno, ki bi posečala privatne stranke, sprejmem — ne da bi prodajala — proti fiksni plači in proviziji! Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Dober nastop». 4537

Kroj. pomočnika
res prvovrstnega, sprejme za veliko delo K. Pučnik, Tavčarjeva ulica 3. 4505

Deklico
poštenih staršev, sprejmem takoj za šiviljsko obrt v Rožni ulici 41/II — levo. 4501

Vratarico
z možem, ki se dobro spozna na vrtna in druga dela, sprejme Kolinska tovarna v Ljubljani. Naturalno stanovanje, kurjava in plača. Zglasijo naj se samo zanesljivi in res zmožni. 4506

Čevljar. vajenca
sprejmem. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 4515

Služkinjo
sposobno nekaj kuhe in obdelovanja vrta, v pomoč gospodinji, sprejmem po dogovoru najpozneje do 1. aprila. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4517

Kuharico
za vse skupaj, sprejmem v gostilno. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4527

Samostojno kuharico
z letnimi spričevali, ki je vešča tudi dobrih hišnih opravil, sprejme mala družina. Ponudbe na naslov: Dr. Rešetar, Zagreb, Ilica št. 42/II. 4478

2 čevljarska pomočnika
sprejmem takoj za boljša zbita in tudi šivana dela. Hrana in stanovanje v hiši — Alojzij Negro, čevljar, Ljubno, pošta Podnart, Gorenjsko. 4475

Natakarico
ki je tudi kuharica, staro 24—28 let, sprejmem. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 4268

Dekla
pridnega, zmožnega in zanesljivega, v starosti 20 do 30 let, sprejmem za kuharico, ki je že bila zaposlena v kaki fini hiši. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 4180

Kovača
prvovrstnega, z večletno prakso, s podkovsko skušnjo. — Oziram se samo na starejše, izkušene kovače. Event. tudi oddam obrt v najem. Istotam sprejmem krepkega, nad 16 let starega kovaškega vajenca. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4242

Vzgojiteljico
k 2 deklicama sprejme boljša rodbina v Ljubljani. — Perfektno znanje slovenskega in nemškega jezika, kakor tudi potrebna naobrazba za vzgojo otrok, pogoj. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Stalna služba 3333». 4212

Pikola
s hrano in stanovanjem v hiši sprejme kavarna Narodni dom v Kranju 4205

Modist. vajenko
spretno in pošteno, sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 4200

Zidar. delovodjo
kateri je absolviral nižjo obrtno šolo in da ima nekoliko prakse, takoj sprejme Dan Battelino, Ljubljana 7, Knezova ulica 32. 4380

Izurjeno maserko
sprejmem za trikrat tedensko. — Ponudbe na poštni predal št. 129, Ljubljana 4356

Učenca
sprejme v pekarno z vso oskrbo Weiss v Karlovcu. 4022

Služinčad
kuharice, sobarice, natakarice, hišne itd. dobe najlažje službo v Beogradu — ako se oglase v birou Ekonomija — Beograd, Vasina ulica 11 3133

Mlado šiviljo
pripravno, želi eleganten gospod. — Prednost imajo tiste, ki znajo vsaj nekaj nemško. Ponudbe pod šifro «44 in 25» na oglasni oddelek «Jutra». 4272

Tovarna nogavic
v večjem mestu Jugoslavije, sprejme izurjeno vezalko (Ketterin) proti dobri plači. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Vezalka». 4611

Prodajalko
ozirma učenko sprejmem takoj. Ponudbe s sliko na oglasni oddelek «Jutra» pod «Delikatesa». 4313

Šiviljo
za pletene puloverje, obleke, bluze itd., vajeno krojenja in urezovanja, sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4622

Blagajničarko
sprejmem. Pismene ponudbe na Veliko kavarno v Mariboru. 4638

Strojepisko
z znanjem nemščine, sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4628

Posredovalnica služb
Loreber, Maribor, Vetrinjska ulica št. 5, nudi vsake vrste služb in osebja. 4637

Hišnik
katerega žena je čedna, vešča snaženja parketov in vseh hišnih del, dobi kot postranski zaslužek stanovanje in nagrado. Pismene ponudbe z navedbo družinskih članov, pod značko «Nagrada 1928» na oglasni oddelek «Jutra». 4607

Čevljar. pomočnika
zmožnega samostojno voditi čevljarsko obrt kot poslovodja, sprejmem takoj v manjšem mestu blizu Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Poslovodja» 4571

Agilne zastopnike
za stalne delokroge sprejme novo podjetje v vseh krajih Slovenije in Hrvatske — Dnevno uporabljiv predmet nudi zajamčeno čisti dnevni zaslužek 150 do 200 Din, event. fiksno plačo in dijete. Začetni kapital 200 Din. Ponudbe z Din 2.50 v znamkah za natančna pojasnila poslati oglas. oddelku «Jutra» pod šifro «Milarna». 4594

Agilne potnike
sprejmem za vpeljavo kosmetične specialitete. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Velika provizija». 4599

Vajenca
sprejmem v trgovino z mešanim blagom. Reflektiram samo na fante boljše družine, s primerno šolsko izobrazbo. Ponudbe s spričevali na naslov: Franjo Černe, Radeče pri Zidanem mostu. 4122

Ključ. pomočnika
starejšega, za stavbna dela sprejmem v službo. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 4546

Kontoristinjo
začetnico, sprejme veletrgovina v Ljubljani. Pismene ponudbe pod šifro «Zmožna 444» na oglasni oddelek «Jutra». 4586

Bolišo gospodično
srednjih let, solidno in resno, ki se razume popolnoma na gospodinjstvo, kuhanje in šivanje, sprejmem kot oporo k mali družini. Samo nemško pisane ponudbe na Ireno Ball, Karlovac 4541

Zaslužek

Vinograd. zadruga
znanih vin. goric sprejme
zastopnike
za Zagreb, Ljubljano in Sarajevo, ki bi z eventualno zadostno garancijo mogli voditi komisijsko skladišče vina. Obširne ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «V. Z. B.» 4201

100 Din zaslužka
in več dnevno nudim vsakemu, ki hoče delati. Za prospekte in navodila poslati v pismu 10 Din. — Podružnica «Jutra» v Celju pod «Pomoč brezposelnim». 4487

Postraški zaslužek
nudim damam in gospodom — predvsem primerno za mladino, zajamčen dnevni zaslužek 15—20 Din. Brez posebnega znanja. — Pouk, navodilo in pojasnilo stane 10 Din. Kdor se zanima, naj pošlje cenjene ponudbe na poštni predal 6, Ptuj, s prilogo 10 Din. Nobena prevara. Oblastno dovoljeno. — Na ta naslov se ne sprejemajo priporočena pisma in nakaznice. 4471-a

Potnik
ki potuje po Sloveniji in Hrvatski, sprejme zastopstvo raznih predmetov. — Ponudbe pod «Potnik» na podružnico «Jutra» v Mariboru. 4283

100 Din že samo pri eni stranki
dnevno lahko zaslužite s prodajo patentirane novosti, če se oglasite takoj pri g. I. Kenda, Ljubljana — Mestni trg 17 — od 2.—4. ure pop. 43665

Dober krojač
za gospode in dečke, za novo in popravila, se priporoča na dom. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4492

Fiksno 2500 Din
plačam osebam, katere hočejo razpečavati naše najnovejše 4 predmete, katere nujno potrebujejo v vsaki hiši. Cenj. ponudbe s prilogo 3 Din v znamkah na poštni predal 6, Ptuj. 4471

Zastopniki!
Popularnost tvrdke in takojšen zaslužek, to je glavno. Pri nas Vam je nudeno oboje! Sprejmem zanesljive in poštene zastopnike za prodajo vrednostnih papirjev na 16 mesečnih obrokov, švicarskih ur itd. — proti fiksni plači in proviziji. Zumbulović, Ljubljana — Aleksandrova cesta 13. 4271

Pouk

Šoferska šola
daje pouk in izobrazuje praktično in teoretično kandidate za samostojne šoferje. Pouk je temeljit in uspeh siguren. Kandidate sprejemamo vsak dan. Prospekti gratis. Natančne informacije v avto šoli. Zagreb, Kaptol 15, telefon 11-95. 220

Jeclijonka
se temeljito in trajno odvadite. Najboljše priznalnice in reference. Prijave za novi tečaj vsak dan od 2—3 v Ljubljani, Beethovnova ulica 4, pritl., desno. Pavla Kovač, specialistinja za govorilno gimnastiko 34

Inštruktor
francoščine, ki je bil pretekli mesec pri družini Močnik v Sp. Šiški, radi inštrukcije, naj se čimprej tamkaj zglasi. 4548

Služba išče

Zaštonj dobi kolo
vredno 1000 Din tisti, ki mi preskrbi službo strojnika, kurjača ali ključavničarja. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 4440

Šofer
Slovenec, samski, 28 let star, ključavničar in strojnik elektrarne, ki govori srbohrv., precej nemški in francoski, želi stalne službe. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Zanesljv in trezen». 4472

Pošteno dekle
pridno, z dežele, želi službe, najraje za sobarico. — Vešča je slov. in nemškega jezika, zna opravljati vsa hišna opravila, kakor tudi nekaj kuhati. Nastopi lahko takoj ali pa s 1. marcem. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 4201

600 Din nagrade
dam onemu, ki mi preskrbi službo trg. sluge, skladiščnika ali kaj sličnega, event. delo v tovarni. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Nagrada 305». 4305

Strojnik
(stapalnih strojev, parnih turbin in motorjev na bencin) ter z nekaj znanja elektrotehnične stroke, išče službo s 15. marcem ali pozneje. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Trezen in zanesljiv strojnik». 4233

Učenka
za šivanje odej, katera bi tudi plačevala učenje, bi rada nastopila takoj. Za naslov in pogoje prosim na oglasni oddelek «Jutra» pod «Pridna 62». 4462

G. Th. Rotman:

Cvetka je poslej spet srečno živela pri mamici. Njeni stari znanci so radi prihajali v vas. Vsi so jo še vedno imenovali «princesko Zvezdano». Toda neposlušna ni bila nikoli več. Le glejte jo, kako sedi tamle na «Do svidenja!»

Konec.

Agilne zastopnike
za prodajo ratne štete in drugih državnih srečk na obroke, želi pod ugodnimi provizij. pogoji denarni zavod. — Ponudbe na poštni predal 56, Maribor. 4134

Potnika
poštenega in trezenega, verziranega v pleteninah, ki zastopa že druge stroke, sprejme takoj večja tovarna pletenin v Sloveniji. — Ponudbe na oglas oddelek «Jutra» pod «Potnik, trezen in pošten 156». 4405

Zastopnike
vestne in zanesljive sprejme pod ugodnimi pogoji za prodajo obveznic vojne odškodnine Hrvatska banka d. d., Zagreb, Margaretska ulica 4. Marljivim osebam zasiguran stalni zaslužek 3179

Potnike
zanesljive in poštene zastopnike in agente sprejme proti dobri proviziji tvornica pijač. — Ponudbe pod značko «Zanesljiv 28» na oglasni oddelek «Jutra» 4625

Potnike
sprejme za več okrajev v Sloveniji dobro vpeljana domača tvrdka, za prodajo šivalnih strojev in kolesa — proti visoki proviziji. Pri zadovoljnem delovanju tudi plača. Ponudbe z navedbo dosedanjega delovanja pod «Marljiv in agilen» na ogl. oddelek «Jutra». 4630

Dober zaslužek
dobi vsakdo (moški in ženske), ki je pošten in hoče delati. Priložiti 2 Din. — «Brezalkoholna produkcija», Ljubljana, Poljanski nasip št. 10/b. 4572

Potnika
ki stalno obiskuje špecerijske trgovine, sprejmem za prodajo splošnega predmeta. Zaslužek siguren in velik. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Najboljši prodajalec». 4542

Pek
samski, strokovnjak, gre v navadno ali parno pekarno, ali kot poslovodja. Tone Trebeški, p. Koprivnica pri Rajhenburgu. 4411

Samostojen vrtnar
oženjen, ki govori slov. in nemško, z dobrimi večletnimi spričevali iz večjih vrtnarij, zmožen vseh v vrtnarstvo spadajočih del, želi premeniti službo — najraje na kako graščino. Naslov poslati na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Zanesljiv vrtnar». 4375

Ključavničarstva
bi se rad učil fant krepke postave, z dovršeno šestrazredno ljudsko šolo, s prav dobrim uspehom. Ponudbe na naslov: Franc Oset junior, Vransko. 4341

Gospodična
stara 30 let, želi mesto gospodinje pri samostojnem gospodu ali župniku. Gre tudi na deželo. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4457

500 Din
tistemu, ki mi preskrbi v Ljubljani, v tovarni ali kjerkoli službo. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «Delavec». 4474

Kot pomoč v trg.
gre dekle z dežele, ki je v vseh ozirih strogo pošteno. — Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Začetnica 52». 4452

Natakarica
z dežele, želi službe v Ljubljani ali v boljši gostilni na Gorenjskem. Dopise pod «Zanesljiva 53» na oglasni oddelek «Jutra». 4453

Prikrojevalec
perfekten v najmodernejšem inozemskem moškem in damskem kroju, z lastnim obrtnim listom, želi službe. Ponudbe na oglas oddelek «Jutra» pod «Zmožen in vesten». 4331

Prodajalka
izučena mešane stroke, želi službe — tudi na deželi. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4533

Gospodična
z večletno bančno prakso, z znanjem slov. in nemške stenografije ter zmožna tudi ostalih pisarniških del, želi stalno nameščenje v kakem industrijskem ali trgovskem podjetju. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4504

Gospodična
dobra gospodinja, želi znanja v svrho ženitve z gospodom srednjih let. Resne ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Nekaj gotovine». 4521

Gospodična
želi službe k samostojnemu gospodu. Dopise na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Varčna gospodinja». 4522

Gospodična
z večletno prakso, želi mesto prikrojevalke v damskem salonu. Dopise pod šifro «Samostojna 523» na oglasni oddelek «Jutra». 4523

Prodajalka
poštena in zanesljiva, z najboljšimi spričevali, želi službe v kakem večjem špecerijskem podjetju. Nastopi takoj ali pozneje. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4326

Učenka
ki se je že učila v trgovini 1½ leta, želi službe z vso oskrbo. Joško Bevčič, Kette-Murnova, Ljubljana. 4320

Knjigovodinja
bilancistinja z večletno prakso ter zmožna tudi vseh drugih pisarniških poslov, želi primerne službe. Cenjene ponudbe na oglas oddelek «Jutra» pod šifro «Popolnoma samostojna 28» 4264

Natakarica
z učnim spričevalom, doma iz podeželske gostilne, želi nastopiti čimprej službo. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4488

Kuharica
želi v službo k samostojnemu gospodu za gospodinjo. Naslov pri podružnici «Jutra» v Celju. 4484

Pekovski pomočnik
trezen in zanesljiv, z lastno koncesijo, želi službo kot mišar ali poslovodja. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4485

Elektro-obratovodja
zanesljiv, popolnoma samostojen, z večletnimi spričevali, na vodilnih mestih, star 38 let, želi stalnega nameščenja. — Cenjene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Obratovodja». 4538

Elektronadmonter
popolnoma samostojen in izkušen pri gradbi central, omrežja, visoke in nizke napetosti, dober organizator, kakor akvizator, išče nameščenja. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Elektronadmonter». 4539

Carinski deklarant
prvovrsten, z dolgoletno prakso, želi službe. Božidar Popović, Maribor, Tattenbachova ulica 21. 4281

Mladenič
želi vstopiti v službo pri kakem avto podjetju kot šoferski praktikant. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 4423

Fotografi!
Inteligenten vajenec fotografske stroke, ki že 1 leto opravlja vsa dela v temnici ter že pozitivno in negativno retužira, išče radi opustitve dosedanjega ateljeja, mesta, kjer bi mogel nadaljevati učenje. Reflektira na stanovanje in hrano. Ponudbe pod šifro «Takoj koristen» na oglasni oddelek «Jutra» 4211

Prodajalka
mlajša, dobro izurjena v trg. z mešanim blagom, želi službe. Gre štiri mesece brezplačno. Cenjene dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Energična 74». 4174

Šofer
star 21 let, želi službe za takoj ali pozneje. Gre tudi 1 mesec na poskušnjo. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 4393

Hlapec
z dobrimi spričevali, oženjen in brez otrok, želi službe k par konjem. — Voniš Franc, pošta Brusnice. 4361

Knjigovodja-bilancist
strokovnjak, ureja knjigovodstva vseh sistemov ter kartoteke. Honorar zmeren. Gre tudi na deželo. Cenj. dopise naprošam pod šifro «Zanesljiv 59» na oglasni oddelek «Jutra» 4359

Mlad
inteligenten moški, zmožen slov. in nemškega jezika, vešč vseh specicijskih in carinskih manipulacij, želi službo skladiščnika ali trg. sluge. Cenj. ponudbe pod «Trezen 1050» na oglasni oddelek «Jutra». 4612

Upokojenec
brez otrok, želi službo hišnika ali vratarja, takoj ali pozneje. — Ponudbe na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Vpokojenec». 4632

Šivilja
za perilo in obleke, gre po nizki ceni na dom. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 4618

Čevljar. pomočnik
dobro izurjen, želi službo. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4413

Kontoristinja
s štiriletno prakso, zmožna slovenščine, nemščine, srbohrvaščine, stenografije in vseh drugih pisarniških del, želi premeniti službo. Gre tudi samo za nekaj ur na dan. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Kontoristinja». 4551

S 4000 Din kavcije
želim namestitev. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Računarica». 4553

Motorna

Indian Scout
skoro nov, zelo poceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4531

Motorno kolo
s prikolico, v dobrem stanju, angleške znamke, zelo ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4555

Zaprt avto
šestsedežen, dobro ohranjen, takoj ugodno proda Cron, Ambrožev trg 3/II. 4397

Ariel s prikolico
v izvrstnem stanju, radi nabave avtomobila ugodno NA PRODAJ. Naslov pove Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova c. 2/1

Avtogaražo
za 5 avtomobilov, z delavnico in malim stanovanjem, vse poleg hotela Stara pošta v Kranju odda s 15. marcem v najem Franc Gorjanc v Kranju. 4481

Motorno kolo
do 5 HP ali dvosedežni avto, brezhibno in dobre znamke kupim. Dopise pod «Motorkolo» na oglasni oddelek «Jutra». 4339

Wanderer
avtomobil, trisedežen, z Baschevo razsvetljavo, v brezhibnem stanju takoj naprodaj — Triumpf avto garaža, Ljubljana VII — Celovška cesta. 2271

Prodam

Spalnico
novo, masivno politirano, iz trdega lesa, prodam za 3900 Din. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 4443

Za pomladansko saditev
krasne sive in srebrnomodre jelke, cipresa, drevesa za okras in drevoredi: okrogle in rdeče cvetoče akacije, lipe, javor, jesen, divji kostanj, rdeče bukve itd., različno okrasno grmovje, grmovje za žive meje, plezalke, burus, mahonia, sadno drevje itd. v različni velikosti — po zmernih cenah. Uprava veleposestva Tišina — pošta Rankovci (Prekmurje). 4439

Elektromotor
na 220 voltov ali 90 voltov, ¾ konjske sile, izmena 50, prav malo rabljen, prodam po nizki ceni, ali zamenjam za motor enake vrste na 380 voltov. Ponudbe na tiskarno Panonija, Murska Sobota. 4468

Bencinmotor
dvocilindrski, 4½ konjske sile, pripraven za motorni čoln ali manjši obrat, malo rabljen, ugodno prodam. — Istotako prodam leseno
transmisijo
Ponudbe na tiskarno Panonija v Murski Soboti. 4469

2 vagona podnic
43, 265, 53, 285 en vagon in 1 vagon hrastovih plohov, neobrobljenih, 5—14 cm debelih, od 250 naprej, na žagi proda Suha, Škofja Loka. 4389

Strojna pletilnica
A. Pongračič v Celju, Gregorčičeva ulica 3 nudi najceneje vse vrste nogavic. — Trgovcem po tvorniški ceni 4315

2 plato voza
v dobrem stanju prodam po nizki ceni. Istotam na razpolago cca 1000 kg lepih orehov. — Pojasnila daje Franjo Černe, Radeče. 4121

Radio - aparat
tricevni, popolnoma nov — neverjetno dober sprejem, ugodno prodam za 1400 Din. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4355

Triciklje
s skrinjico in napisom tvrdke, za prevažanje blaga, pripravne za trgovce, pekarne in mesarje, dobavlja «Tribuna» F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta 4. 46

2 moški obleki
ženski spomladanski plašč in zimsko površno jopico prodam v Florijanski ulici št. 1/II. 4502

Servis za čaj
nov, alpaka, za 12 oseb, močno posrebren, prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4498

Razne steklnice in krasen filodendron
(sobno rožo) prodam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 4499

Močan voz
z diro, prodam takoj po ugodni ceni. Pojasnila v trgovini Iv. Perdan nasl., Krekov trg 11. 4509

Več oblek
moških in ženskih, prodam — Na ogled ob nedeljah in praznikih Stara pot št. 1/I, vrata 3 4518

Moških čevljev
10 parov dobro ohranjenih, št. 40-41, lepe, skoraj nove moške obleke za visoko postavo in otroški športni voziček prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 3990

Vreče
nove in rabljene vseh vrst ter
juto za embalažo
ima vedno v zalogi
MIRKO MLAKAR
Ljubljana, Slomškova ul. 11

Več stavbnih parcel
od 580—600 m² prodam v Stožicah pri Urbančku, ob Dunajski cesti. — Pojasnila daje Saksida, Poljanska c. št. 71. 4302

4 rabljene kočije
poceni naprodaj. Poizve se in na ogled v graščini Boštanj pri Sevnici. 4461

Vrvarsko obrt
proda takoj Alojzij Planina, Celje-Gaberje. 4483

Smrekovih hmelovk
2 vagona, lepih, 6—9 metr. dolgih, prodam franko vagon postaja Sevnica po 5 Din komad. Fr. Prijatelj, Tržišče. 4460

Poročnih daril
lepih, v velikih izbiri in po nizkih cenah nudi A. Fuchs zlatar v Selenburgovi ulici št. 6 19

Drva
hrastova, parketne odpadke od žage ter mehka drva po nizki ceni dostavlja na dom parna žaga V. Scagnetti - Ljubljana, za gorenjskim kolodvorom 86

Vrvarske izdelke
najboljše kvalitete kupite najceneje direktno v največji vrvarni Jugoslavije. Mehanična vrvarna Sinkovec, Grosuplje. 261

Najlepša drva
Cebin, Wolfova ulica 1/II. 11

Premog, drva, koks
in oglje nudi družba «Ilirija», Dunajska cesta 46 (poleg Iv. Zakotnika). Telefon 2820 208

Čevljarski stroj
Singer (Hohlmaschine) poceni proda Škof, Maribor, Pobreška cesta 9. 4449

Železniških tračnic
po 7 m dolžine po Din 2 kg proda 30 komadov Mihael Kaučič, Zg. Šiška — Ljubljana. 4444

Veronežki gig
dobro ohranjen, naprodaj pri grajščini Brežice. 4419

Fijaker. koncesijo
z inventarjem vred prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4354

Predelna stena
steklena, lepa velika, naprodaj v trgovini Verbič, Stritarjeva ulica. 4188

Razne predmete:
hrastov pult, 3.15 m dolg; stelažo, 3.50 m dolgo, 2 m visoko in 50 cm široko; železno dvokolico za skladišče;
železen plug, dvolemežen;
novo, dvojno «Amag» pumpo;
2 železna lijaka (Ausguss);
decimalno tehnico za 100 kg
vitlo (Aufzugrolle) 30 cm premer;
Kugelkloset (Austerlitz patent);
železno vrtno klop;
brzoparilni kotel «Alfa».
2 železna soda za bencin;
težke škarje (Hebelschere);
krožne škarje (Kreisschere)
železno stružnico (Drehbank) 1 m;
4 medene električne svetilke, za omarice;
60 m železne cevi 3/8" — za vodovod;
11 kompletnih šalužij za okna, 90 cm širokosti;
3 kompletne, trde, fine spalnice in
kompletno jedilnico poceni proda Franc Žužek Bled I. 4260

Pohištvo
proda radi selitve Marija Krušič, Streliška ul. 10/I. 4384

Pekarno
in veliko hišo s prodajalno na oglu trga in ulice, novozgrajeno, takoj vseljivo prodam za 250.000 Din. — Cvek, Zagreb, Selska cesta št. 129 4367

Excelsior» Portland cement
visokovreden
iz splitske tovarne
dobavlja na »klepe in vagonska naročila
ravnateli M. Rozman
Ljubljana VII.,
Goriška cesta. 4295

Otroško posteljo
dobro ohranjeno, prodam po ugodni ceni. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 4352

Trgovci!
Vsakovrstne lepe glavnike izdeluje po nizki ceni Alojzij Bernik, Škofja Loka 4071

Stroj za perforiranje
prvovrsten, poceni naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 3922

PRED NAKUPOM

si oglejte zalogo krasnih brzošivalnih strojev, najnovejše iznajdbe moderne tehnike. Na ta stroj šivate popolnoma enostavno vsakovrstno blago, našitke in čipke s cikcak šivom, vežete vezenine, gumbe in gumbnice. Pouk v vezenju brezplačen. — Prodaja tudi na obroke. Ceniki franko. «Tribuna» F. B. L., Ljubljana, Karlovška cesta 4. 43

Pletilni stroj
osemključni «Dubied», 8/60, tri četrt leta rabljen, naprodaj za tretjino cene. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 3736

Razglednice
za šaljivo pošto, 100 kom. po 25 Din dobavlja trgovina M. Tičar, Ljubljana. 3349

2 veliki sliki
ter dobro ohranjen dekoracijski divan prodam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 4324

Stavbni les
rabljen, zelo ugodno proda Badalič, Ambrožev trg 9. 4307

Tračno žago
s cirkularko na ročni in nožni pogon, na krogličnih ležajih, proda po ugodni ceni Ferdo Laznik, kolar, Radeče. 3378

Pianino
nov, naprodaj v Florijanski ulici 5/II. 4369

Vinsko sesalko
dobro ohranjeno, proda Mihael Kaučič, Zg. Šiška št. 125 — Ljubljana. 4624

Lepo posestvo
z dobro gostilniško postojanko, ob drž. cesti, 10 km od Maribora, z 31 orali zemljišča, od katerih je polovica gozda — napeljana elektrika, krasna lega, avtobusna redna zveza, je z živino in inventarjem vred radi starosti lastnika zelo ugodno naprodaj. Natančna pojasnila daje H. Feldbacher (Wildhaus), pošta Selnica ob Dravi. 4634

Trgovsko hišo
v Mariboru, pripravno za trgovino in vsako obrt ali industrijo, takoj prodam. — Ima veliko dvorišče, hlev, avtogaražo in 9 stanovanj, ter velike trgovske lokale. Stanovanje na razpolago. — Cenjene ponudbe na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Spomlad». 4536

Gostilničarji
Po zelo nizki ceni prodam nekaj okroglih miz. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 4619

Nov bakren kotel
za štedilnik in etažiro za knjige poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 4605

Nova žima
za 2 žimnici, naprodaj. — Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 4606

Kinoaparat
nov, proda z vso montažo M. Fišer, oficirski dom — Štip. 4591

Spalnice
eno gladko (šperano), politirano, lepo in solidno izdelano, eno masivno brestovo, politirano in eno mahagoni pleskano, proda Andlovic, Ljubljana, Domobranska cesta 23 — na Poljanah. 4584

Fotoaparat
4.5 × 6, kompleten in flauto ugodno proda Viljem Godnjavec, Trebnje 4579

Pisalna miza
z ogledalom, lepa in črna usnjena obleka naprodaj v agenturni in komisijski trgovini na Sv. Petra cesti št. 24. 4575

Šivalni stroj
«Singer», dobro ohranjen, luksuzni, naprodaj po zelo nizki ceni na Kodeljevem št. 248. 4573

Električni aparat
z visokofrekvenčnim tokom za masažo, poceni proda Fr. Kušar, trgovina, Dravlja 4540

Pisalni stroj
A. C. G., z mizico in stolom prodam. Naslov v ogl. oddelku «Jutra». 4557

Trgovska oprava
kompletno poceni preda Al. Cesar, Ambrožev trg št. 1. 4552

Žaket
za srednjo postavo, skoro nov, prodam za 350 Din. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4519

Knjige

Konvers. leksikon
Meyerjev, 21 knjig, naprodaj za 400 Din na Celovški cesti 32/II. 4424

Železno ograjo
z vrati, še dobro ohranjeno, za ograditev vrta, 10 m dolgo, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Ograja 300». Kupim tudi dobro ohranjeno K O L O. 4204

Železniške tire
(tračnice) poljake in vozove kupi Hartner, Murska Sobota. 4458

Fotoaparat
9 × 12, dobro ohranjen — aplanat ali anastigmat, kupi štev Anton, Tržič, Gorenjsko. 4479

Pridelki

Orehe
in orehova jedrca razpošilja v večjih in manjših množinah po 7 in 26 Din kg franko Novo mesto Janko Karlovšek, trgovec, Šmarjeta pri Novem mestu. 3786

Kupim

Rabljene jermenice
železne in lesene ter rabljena jermena kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Jermena». 4382

Dirkalno kolo
dobro ohranjeno, kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Dobro». 4529

Starega bakra
kupim večjo množino. Ponudbe z označbo količine in cene na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Kotlar». 4516

Pisalno mizo
za pisarno, v dobrem stanju, kupim. Ponudbe pod «Pisarna» na oglasni oddelek «Jutra». 4388

Rabljenih tračnic
v teži 5—7 kg meter, kupim 100—200 metrov za odvoz lesa. Ponudbe na naslov: Jakob Hribar, Medija-Izlake. 4491

Lisičje, polhove kože
in vse druge od divjačine kupuje in zanesljivo dobro plača D. Zdravič, Ljubljana, Florijanska ulica št. 9. 47

Hlode
bukove la in hrastove od 20 cm naprej kupuje v vsaki množini parna žaga V. Scagnetti, Ljubljana 252

«Brivca»
stare letnike humorističnega lista, ki ga je izdajal pred vojno v Trstu Miloš Kamušič, kupimo. Pismene ponudbe na «Ava», Ljubljana, Krekov trg štev. 10. 4177

Srebrne krone
slatnike in različno zlato kupi F. Čuden, Prešernova ulica 1. 4202

Blagajno
«Martin», dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Martin». 4156

Izložbene omarice
s rolo ali drugo zaporo kupimo. Pismene ponudbe na naslov: «Ava», Krekov trg 10. 4176

Železno blagajno
štev 6 ali 7, ali pa večjo železno omaro za knjige kupimo. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Blagajna 6-7». 4395

Vrtne prsti
dobre, kupim ca 20 m³. — Pismene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Črna prst». 4621-a

Starega gumija
avto in kolesnih plaščev kupim po najvišji ceni vsako množino. Ponudbe z navedbo količine in cene na oglasni oddelek «Jutra» pod «Guma». 4562

Šivalni stroj
dobro ohranjen, kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Šivalni stroj» 4576

Stare kovine
med, svinec, cinkovo pločevino, aluminium, strugovine iz mědi, črke, železo, ličine, rabljene stroje, steklenice in ostalo steklo, sode, kupujemo in plačamo najvišje dnevne cene. — «Ferronetal», k. d., Zagreb, Slovenska ulica 12. 44

Otroški vozliček
dobro ohranjen, kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Otroški vozliček». 4593

Brusnega lesa
obeljenega in neobeljenega, večjo količino kupi Fructus v Ljubljani. 4558

Srebrne krone
in zlatnike v vsaki množini kupim. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «400». 4549

Pisalni stroj
pisalno mizo in omaro — (ameriš.) kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Kupim». 4547

Kapital

Družabnika
s 15—20.000 Din sprejmem za že obstoječo pekarno. Lahko tudi poročen. Stanovanje na razpolago. Ponudbe na upravo «Jutra» v Mariboru pod šifro «Siguren obstoj». 4190

Namestnika
družabnika za otvoritev realitetne pisarne v Ljubljani, z 12.000 Din pristopnine sprejme takoj Zagorski, Maribor, Tattenbachova ulica 19. 4465

Družabnika
s 75—100.000 Din sprejmem k dobro idočemu in dobičkanosnemu podjetju. — Cenjene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Dober zaslužek». 4493

Družabnico
s 25—30.000 Din želim za priženitev gostilniške obrti na prometni in izletni točki morskega kopališča v Crikvenici. Naslov pove oglas. oddelek «Jutra». 3577

Družabnika
s 80—100.000 Din kapitala želim za razpečavanje važnega, zaščitenega in občekoristnega predmeta. Sodelovanje in zmožnost organiziranja prodaje je pogoj. Rizika ni. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Popolna varnost». 4603

General. prodajalca
tovarniških izdelkov večjega obsega, jako rentabilno, iščemo. Potrebno Din 50.000. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Generalni prodajnik». 4595

Družabnika
šoferja s 40.000 Din sprejmem takoj. Dober zaslužek Pismene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Kompanjon šofer». 4628

Tihe družabnike
s kapitalom od 10—15.000 Din sprejme trgovec deželnih pridelkov na Štajerskem, za nakupovanje pridelkov na debelo. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Sigurnost 609». 4609

40.000
ali več dam v dobičkanosno podjetje. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Februar 20». 4559

Posel

3 hiše v Mariboru
naprodaj. Pojasnila v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 23/I. 4445

Hiše
vile, gostilne, trgovine, žago posestva in gračičine od 3—500 oralov proda pisarna Zagorski, Maribor, Tattenbachova ul. št. 19. 4464

Manjše posestvo
blizu železniške postaje ali mesta vzamem za več let v najem. Ponudbe pod šifro «Takoj» na podruž. «Jutra» v Celju. 4486

Gostilno
prodam — ako kupec želi tudi novozgrajeno hišo v lepi legi v Hrvatskem Primorju. Naslov pove oglas. oddelek «Jutra». 4387

Večje posestvo
s stanovanjsko hišo, gospodarskim poslopjem, vse iz masivnega materijala, 16 oralov njiv, travnikov, sadonosnika in gozda, primerno za lesnega trgovca ali prevoznika, 5 minut od postaje Dovže pri Slovenjgradcu, postaja Mislinje — prodam ali pa dam v najem. Cena 90.000 Din. Pojasnila daje Anton Zrustek, Lišen pri Brnu, Č. S. R. 4284

Dr. Jos. Vošnjakov dom
naprodaj. Historično Visole, pošta Slov. Bistrica — 18 ⅝ oralov zemlje, inkl. 3 oralov vinograda, 6 oralov polja, 7 oralov travnika s 800 kom. sadnih dreves, ostanek gozd in vrt. Gospodarska hiša: 6 sob, kopalna soba, veranda, 2 lopi, jedilna shramba, kuhinja, pralnica, hlev za 11 goved, 3 svinjski hlevi, hlev za perutnino, soba za hlapca, tiskalnica in 3 kleti — Vinogradna hiša: 3 sobe, kuhinja in klet. Na hiši je koncesija za gostilno in za okrepčevališče. Cena Din 200.000. Plačila ugodna. — Marija Vošnjak, posestnica, Visole, Slov. Bistrica. 4489

Lepo posestvo
pol ure od Ptuja, zidano poslopje, 4 orale zemljišča, lep sadonosnik, pri glavni cesti, ugodno naprodaj. — Skarba štev. 46 pri Ptuju. 4590

Hišo
v Novem mestu v Dolgi ul. št. 31 proda Janko Pilec. Cena po dogovoru. 4088

Vinograd. posestvo
v Dramljah, z lepo zidano enodružinsko hišo z vsem pritiklinami, vse v najboljšem stanju, prodam ali zamenjam za enodružinsko hišo v bližini Celja, Maribora ali Ljubljane. Fort. Jelovšek, šol. upravitelj v Libojah pri Celju. 4004

Enodružinska hiša
visokopritlična, z vrtom, v Kandiji pri Novem mestu, ob cesti proti Božjemu grobu, bo prodana v ponedeljek 20. febr. ob 4. pop. na prostovoljni javni dražbi Natančneje v pisarni dr. Ivanetiča, odvetnika v Novem mestu. 3855

Hišo z njivo
tretjo od postaje Kandija pri Novem mestu štev. 68 prodam. 3836

Hišo v Celju
novo, visokopritlično, s 6 sobami pralnico, kopalnico, električno razsvetljavo, prosto več let davka itd., prodam Izpraznim jo takoj Prodam jo radi preselitve Cena fizka, plača se po dogovoru. Ponudbe na naslov F. Kolenc, Celje, Aškerčeva ulica 9. 3630

Posestvo
dobičkanosno, četrt ure od Maribora, v najlepši legi, vinograd, sadonosniki, njive, travniki in gozd, vsega 12 oralov, arondirano. Hiša visokopritlična, solidno zidana steklena veranda, gospodarsko poslopje, vse v najboljšem stanju živi in mrtvi inventar, naprodaj zelo ugodno za 295.000 Din — Pojasnila daje radi odsotnosti lastnika Milan Markovič, Pesnica. 3552

„Posredovalec"

Realitetna pisarna
družba z o. z.
Ljubljana
Sv. Petra cesta 18
proda stavbišča:
1700 m², blizu Vrtače po 40 Din;
5 STAVBIŠČ ob glavni cesti št. Vid po 10 Din;
7 PARCEL ob Dunajski c. po 24 Din;
VEČ STAVBIŠČ v Koleziji 500—1000 m², po 15 in 17 Din;
VEČ STAVBIŠČ v Zeleni jami, od 400—1000 m²;
2 PARCELI pri sv. Jožefu po 500 m² — 50 Din;
2 PARCELI, Bežigrad, 700 m², po 27 Din;
KOMPLEKS 20.000 m², ob Dunajski cesti, po 10 Din
Razen teh hiše, vile in posestva. 4604

Kateri zidarski mojster
v Trbovljah mi izgradi eno družinsko hišo. 2—3 sobe, kuhinjo in shrambo. Proračun želim. Hišico želim v bližini rudniške restavracije. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod značko «Hišica» št. 1. 4563

Hišo v Trbovljah
enodružinsko, šedno, kupim in plačam takoj. Dopise s ceno in popisom prosim na oglasni oddelek Jutra pod «Trbovlje». 4568

Hiša
v Slovenjgradcu na prodaj, obstoječa iz 3 sob, s hlevi in svinjaki, veliko dvorišče in skladišče, obsežen sadovnjak. Kupec se lahko takoj vseli. Nakup je priporočljiv za kovača, mehanika, mizarja ali za kakega obrtnika. Radi razmer prodam po ugodni ceni. — Pojasnila v odvetniški pisarni dr. Klemenčič, Maribor, Tattenbachova ul. št. 5/II. 4631

Parcelo
820 m², na lepi solnčni legi v Ljubljani proda A. Kassig, Židovska ulica. 4592

Stavbišče
za Bežigradom, ob samotni ulici naprodaj. Pojasnila daje Mirtič, Dunajska c. 47 4601

Vrtna hišica
z 2 sobama, kuhinjo in pritiklinami ter vrtom, se odda za maj mirni stranki brez otrok. Naslov v ogl. oddelku «Jutra». 4293

Vrtnarji
Ca. 10.000 m² zemljišča oddam v najem v Linhartovi ulici 35. Oglasiti se je pri hlišniku. 4543

Lokali

Trgovski lokal
iščem, najraje v bližini Maribora. Ponudbe na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Lokal 31». 4448

Skladišče
v bližini kolodvora oddam v najem. Naslov pove ogl. oddelek «Jutra». 4528

Poslovne lokale
oddam v I., ozir. II nadstropju na Aleksandrovi c. št. 1, skupno ali posamezno Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4332

Lokal
neopremljen, želi društvo. Primerna vsaka večja soba Cenjene ponudbe z navedbo najemnine pod šifro «H. S. 1595» na oglasni oddelek «Jutra». 4477

Lokal
pripraven za vsako delavnico oddam Za gradom 9. 4580

Svetla prostora
suha, večjega in manjšega, tudi v prvem nadstropju, rabim — popravljiva za shrambo. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Večji prostor». 4596

Lokal
trgovski, ali za manjšo industrijo, na pripravni točki oddam takoj v najem Celje-Breg. Ponudbe na podružnico «Jutra» v Celju pod «Savinja 14». 4587

Urarski lokali
na zelo prometnem kraju v Ljubljani, 17 let v prometu, takoj oddam radi selitve s 1. majem. Tudi stanovanje na razpolago. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 4581

Pisarniške prostore
(2 srednjeveliki ali 1 veliko sobo) želimo s 1. majem. Natančne ponudbe poslati na poštni predal 174, Ljubljana. 4385

V najem

Mesarijo
na prometnem kraju tik rudnika dam v najem. — Prednost imajo samci s premoženjem do 15.000 Din Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4463

Pekarijo
vzamem v najem, najraje na deželi. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Pekarna 10». 4510

Velik vrt
solnčnat, v sredini mesta dam v najem pod ugodnimi pogoji. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 4412

Trgovino
staro in dobro vpeljano, radi odpotovanja oddam na zelo prometni točki. Poleg stanovanje in lepa skladišča Najemnina nizka. — Naslov na oglas. oddelek «Jutra» pod značko «Lepa prilika 99». 4199

Gostilno
vzamem takoj na račun ali v najem Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Prevzamem takoj 999». 3709

Želite gostilne
v mestu ali na deželi prodati, dati v najem, poslužite se izbere resnih reflektantov. «Marstan», Maribor, Koroška 10. 4639

Trgovino
z meš. blagom v Mariboru, staro in dobro vpeljano, z velikim stanovanjem 2 sob, kuhinje, skladiščem in veliko kletjo, v bližini Glavnega trga takoj oddam v najem. Le resni ponudniki naj se oglasijo pri Stancerju, Maribor, Koroška c. št. 58. 4635

Pekarno
dobro idočo, vzamem s 1. marcem v najem. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Dobra pekarna». 4564

Klavir
oddam za dnevne vaje. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 4585

Stanovanja

Stanovanje
1 ali 2 sob želi za takoj ali pozneje tričlanska družina. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4470

Visokošolca
sprejmem na stanovanje in hrano. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4535

Uradnik
želi majhno stanovanje v mestu ali okolici. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Trije odrasli». 4415

Stanovanje v vili
3 sobe, kopalnica, veranda, event. z vso oskrbo oddam enemu ali dvema solidnima, uglednima gospodoma ali damam s 1. majem Dopise pod značko «V Ljubljani 83» na oglas. oddelek «Jutra». 4383

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin takoj oddam na Glincah I/6. 4325

Stanovanje
3 sob, kuhinje in pritiklin oddam za maj tik sodišča. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Četrtletje 5400». 4535

Stanovanje
4 sob, kuhinje in pritiklin oddam za maj v Sodni ul. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Solnčna lega». 4536

Stanovanje
2 sob in kuhinje, s pritiklinami oddam samo starejšima zakoncema brez otrok. Valjavčeva ulica 20 — Trnovsko predmestje. — Natančnejša pojasnila daje restavrater hotela «Slon» J. Mastnak. 4513

1 ali 2 boljši gdč.
sprejmem na stanovanje in hrano pri Taboru. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4524

2 psa
en velik, kosmat, s črnimi pegami, ki sliši na ime «Lord» in mala psica popolnoma bela, ki sliši na ime «Lola», sta se neznano kam zatekla. — Najditelja naprošam, da javi proti nagradi svoj naslov na: Bogdan Žilič, Dunajska c. št. 11. 4401

Stanovanje
2 sob, kuhinje in predsobe, solnčno in suho, takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4588

Tričlanska družina
želi trisobno stanovanje s kopalnico. Ponudbe za maj al avgust pod šifro «Ako» na oglasni oddelek «Jutra» 4065

Solnčno stanovanje
3 sob, z uporabo vrta želi mirna stranka brez otrok, za takoj ali maj. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «V centrumu». 4317

Vilsko stanovanje
3 sob, kuhinje, pritiklin in vrta oddam za maj mirni stranki brez otrok. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 4292

Stanovanje
1—2 sob in kuhinje s pritiklinami želi mirna stranka z 1. majem, v bližini cestne železnice. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Maj 928». 4266

Boljšega gospoda
sprejmem kot sostanovalca v lepo sobo z elektr. razsvetljavo. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 4426

Mirna stranka
brez otrok (geometer) želi stanovanje 1—2 sob in velike kuhinje. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «500». 4229

Stanovanje
2 sob, kuhinje in verande takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 4378

Stanovanje
2 sob, kuhinje ter pritiklin za 15 maj ali 1. junij želi tričlanska družina. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Mirna 3». 4369

Stanovanje
4—6 sob, komfortno, želim za maj ali avgust. — Ponudbe na poštni predal 129 — Ljubljana. 4357

25.000 Din
plačam takoj hišnemu lastniku za stanovanje 3 sob, kuhinje in pritiklin v mestu, za 3 leta. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4347

Stanovanje
4—5 sob želim v centru mesta za takoj ali pozneje. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Zdravnik» 4060

Stanovanje
2—3 sob s pritiklinami, v mestu želi profesor, mirna stranka brez otrok — Ponudbe s navedbo cene in kraja pod značko «Za maj» na oglasni oddelek «Jutra» 3874

Stanovanje
2—4 sob, za april ali maj želi mirna stranka 2 odraslih oseb. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Dvočlaničarja». Najemnine navesti. 4597

Stanovanje
2—3 sob s pritiklinami želi tričlanska družina za maj ali avgust, v sredini mesta Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «Maj ali avgust». 4627

Stanovanje
2 sob, velike kuhinje in pritiklin oddam v novi vili takoj ali s 1. marcem za 850 Din. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4629

Stanovanje
2 sob in lokala, event. 3 sob, od katerih se sme 1 soba uporabiti za strojno pletenje, želim s pritiklinami, najraje v Šiški. Ponudbe pod šifro «1. ali 15. marec» na ekspozituro «Jutra» — Ljubljana VII. 4620

Stanovanje
3—4 sob s pritiklinami želi s 1. majem 1928 profesorska družina. Ponudbe pod «Profesor 20» na oglasni oddelek «Jutra». 4567

Stanovanje
1 ali 2 sob in kuhinje želi starejši gospod Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Zasebnik». 4570

Stanovanje
1—2 sob, kuhinje in pritiklin želi stranka brez otrok. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Ljubljana 1928». 4598

Stanovanje
dosmrtno, sredi Ljubljane, enosobno ali večje kupi 50leten soliden samec. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «30.000 Din ali več». 4561

Stanovanje
3 sob, 2 kabinetov, kuhinje, drugih pritiklin in vrta — parketirano, solnčno, oddam s 1. majem. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Mirna boljša stranka» 4554

Sobe

Sobo
nasproti Kreditne banke, udobno urejeno, oddam z ali brez hrane boljši gospodični. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 4507

Opremljeno sobo
zračno, mesečno, s posebnim vhodom takoj oddam. Naslov pove oglas. oddelek «Jutra». 4450

Lepo sobo
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo, v centru mesta oddam. Istotam sprejmem tudi sostanovalke Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4466

Opremljeno sobo
z 2 posteljama, v novi vili na Podrožniku takoj oddam — Soba velika, parketirana, poseben vhod, elektr. razsvetljava in solnčna lega. — Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 4428

Prazno sobico
želi živilja v bližini mesta. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Živilja». 4391

Opremljeno sobico
s prostim vhodom oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4360

Sobo
oddam mirni gospodični ali gospodu s svojo posteljo. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4456

Sobo
s separatnim vhodom in električno razsvetljavo, v bližini tehnike, želi s 1. marcem boljši gosped. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 4494

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in električno lučjo oddam solidnemu gospodu v sredini mesta Naslov pove oglas. oddelek «Jutra». 4530

Stavbne načrte
proračune in nadzorstvo zgradb izvršuje najceneje Tehn. družba v Ljubljani, Mestni trg 25/I. Poset inženjerja ali arhitekta in informacije brezplačno. 3662

Prijazno sobo
oddam na Kodeljevem 248. 4497

Gospod
želi čedno sobico z najtrkom in točno postrežbo, s 1. marcem. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «P. J.» 4506

Več opremljenih sob
oddam na Vidovdanski c. št. 16. 4512

2 gospodični
želita preprosto podstrešno sobico. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4311

Opremljeno sobo
lepo, oddam v bližini Zvezde. Naslov pove oglas. oddelek «Jutra». 4336

Opremljeno sobo
oddam 1 ali 2 osebama s 15. februarjem. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4500

Sobo
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo oddam v Rožni ulici 3/I. 4418

Prazno sobo
poleg sodnije, z elektriko in prostim vhodom oddam takoj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4425

Opremljen kabinet
takoj oddam v Tavčarjevi ulici 4/II, desno. 4434

Prijazno sobo
v vili, opremljeno, s posebnim vhodom oddam takoj. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 4262

Sobo
s posebnim vhodom in električno, s brano in vso oskrbo oddam dvema gospodoma po 650 Din mesečno na Sv Jakoba trgu št. 5. 4088-a

Sobo
čisto in svetlo, želi boljši gospod s 1. marcem. Ponudbe z navedbo cene in pogojev pod šifro «111 R» na oglasni oddelek «Jutra» 4107

Pisarniško sobo
opremljeno, v pritličju v sredini mesta takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4368

Lepo sobico
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo oddam s 15. febr. 1—2 gospodoma ali gospodičnama — z vso oskrbo v Židovski ulici 6/I 4602

Sobo
parketirano — s posebnim vhodom oddam v centru. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4614

Solnčno sobo
s kopalnico oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 4613

V separirano sobo
v centru mesta sprejmem gospoda ali dijaka kot sostanovalca z vso oskrbo. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4608

Preprosto sobico
oddam čez dan odsotni gospodični. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 4626

Kabinet
oddam s 1. marcem solidnemu, čez dan odsotnemu gospodu. Vošnjakova ulica št. 7. 4640

Separirano sobo
prijazno opremljeno, oddam gospodični na Rimski cesti št. 23, pritličje. 4621

Popolnoma gladko! In kako dišiš?
Da, moja draga, milo za britje
„PAON"
to povzroči:
1. omehča brado,
2. se gosto peni in se ne posuši,
3. prijetno upliva na kožo katera lepo diši po uporabi tega mila,
4. katerega le malo porabiš in ga izdeluje
„ALBUS" tvornica sapuna d. d.
To milo dobite povsod!

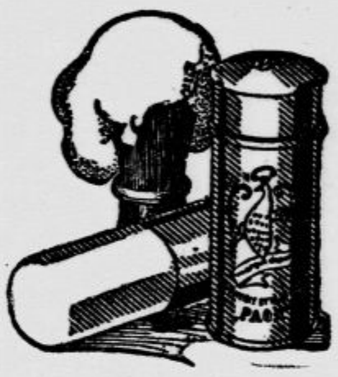

Opremljeno sobico
s posebnim vhodom in električno takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 4617

Sobo
zračno in solnčno, oddam takoj 2 gospodoma. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 4588

Sobico
nasproti sodnije oddam takoj boljšemu gospodu. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 3574

Sobico
zračno in solnčno ter čedno opremljeno takoj oddam gospodični. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 4560

Akademičarka
sprejme sostanovalko. Soba v sredini mesta, s prostim vhodom in elektr. lučjo. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4534

Sobo
s posebnim vhodom in oskrbo perila želi gospod s 1. marcem. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Stalen». 4577

Veliko sobo
elegantno opremljeno, takoj ali pozneje oddam — toda le solidnemu in mirnemu gospodu. Dijaki izključeni. Poljanski nasip štev. 8/I. 4578

Sobe
za pisarno ali slično oddam v Majstrovi ulici 14. 4545

Prehrana

Dobrim ljudem
odda mlada mati 1 leto staro, zdravo punčko za svojo. Naslov pove oglas. oddelek «Jutra». 4243

Dopisi

Gospodična
želi resnega znanja v svrho ženitve, z drž. uradnikom ali trgovcem. Razpolaga s 100.000 Din gotovine. — Le resne dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «Grozdana». 4455

Resnega znanja
z gospodično ali vdovo, v svrho takojšnje ženitve želi trgovec srednjih let. — Cenjene dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Miloš». 4454

Mlad mornar
želi v svrho zabave in poezije, znanja z resnimi gospodičnami, v starosti 17 do 19 let. Dopise pod šifro «Idila 51» na oglasni oddelek «Jutra». 4473

Mlado šiviljo
pripravno, želi eleganten gospod. Prednost imajo tiste, ki znajo vsaj nekaj nemško. Ponudbe pod šifro «44 in 25» na oglasni oddelek «Jutra». 4272

Kot inkasant
poverjenik ali slično želim službo. — Imam zelo dobra spričevala in priporočila — zmožen tudi kavcije. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 4233

Slušateljici
visoke šole za sluškinje se zahvaljujeta diplomiran vinopivec in višji trgovski učenec za ofert kresa — Urška skvasi zopet kaj! — Veseli fašenk! 4370

Hiromant
pride za nekaj časa v Ptuj Prične dne 11. febr. ter ostane do 15. febr. 1928 v Ptuju. 4285

Arkadij Blagaj
Čakam odgovor. 4476

Henriko
dvignite. 4526

Gospod
inteligenten, čedne zunanjosti, 29 let star, želi znanja z gospodično ali vdovo brez otrok, v starosti 22 do 26 let, z gotovino 3000 do 5000 Din. — Prilika v Franciji. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Ljubezen 117». 4490

Gospodična
neomadeževane preteklosti, dobra gospodinja, z lastnim pohištvom in nekaj tisoč gotovine, se želi poročiti, oziroma seznaniti radi pomanjkanja znanja z gospodom drž uradnikom, zdravim, poštenim in solidnim, starim od 35—40 let. Ponudbe s polnim naslovom in sliko, katera se vrne, na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Pomlad 1928». 4198

Slovenec
dobre obrti, srednje starosti, zaposlen v inozemstvu, želi dopisovati radi poznejše ženitve z dekletom od 22—26 let. Pogoj varčnost in poštenost. — Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «V svetu». 4366

Znanja želim!
Starost postranska stvar! Temperament, diskretnost, predpogoji! Ona, ki si želi tacega znanja, naj piše na oglasni oddelek «Jutra» pod «Črni Jurij». 4363

Gospodična
želi spoznati veselega družabnika za skupne izprehode. Ponudbe na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Mladost». 4633

Preklic
Podpisani nisem plačnik za napravljene dolgove od moje žene Marije roj. Suhadolc. Franc Šojer, delavec in hišni posestnik, Vič 125. 4589

Gospod
star 27 let, želi resnega znanja z damo v starosti nad 18 let. Resne ponudbe pod šifro «Aurea 500» na oglasni oddelek «Jutra». 4583

Želimo znanja
z gospodi. Prednost imajo tiskarji. Ponudbe pod šifro «Cvetka», «Volumček» in «Gladunček» na oglasni oddelek «Jutra». 4582

Mlad trgovec
ugleden, z lastno hišo in premoženjem, v lepem kraju, želi resnega znanja z izobraženo gospico z nekaj premoženja, v svrho ženitve. Ponudbe proti zajamčeni tajnosti z naslovom in če mogoče s sliko na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Lepo življenje». 4544

Mlad obrtnik
in hišni posestnik, bi želel znanja z gospodično, ki bi imela istotako nekaj premoženja, v svrho takojšnje ženitve. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Resnost». 4550

Ženitve

Mlad obrtnik
dobro situiran, z lastnim stanovanjem, želi znanja v svrho ženitve z gospodično, vdovo ali ločenko, s primerno doto, v starosti od 22—34 let, najraje z dežele Resne ponudbe po možnosti s sliko na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Prišla bo pomlad»! 4538

Vojni invalid
32 let star, boljši obrtnik, želi tem potom resnega znanja v svrho takojšnje ženitve, z značajno gospodično, poštene preteklosti, v starosti do 30 let, ki bi imela nekaj premoženja za zboljšanje obrti. Samo resne ponudbe s sliko, ki se vrne, je poslati na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «V ljubezni je sreča 812». Tajnost strogo zajamčena.

Gospodična
želi znanja z železniškim uradnikom, v svrho takojšne ženitve. Ponudbe na «Upravo» lista pod «Ženitev 1928». Nadalje s dopisovanjem ali z dogovorom. Lahko s sliko. 4610

Glasba

Pianino ali klavir
kupi proti takojšnjemu plačilu Vodeb, Maribor, Gosposka 41. 4446

Kratek klavir
skoraj nov, izboren glas, kupi Dobrajc, Maribor, Frančiškanska 21. 4447

Za klavirske ure
oddajam fin klavir. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 4511

Klavirska igralka
dobra, želi službe pri orkestru v kinu, kavarni ali restavraciji Ponudbe pod «Igralka 1928» na oglasni oddelek «Jutra». 4259

Amerikanske citre
dobro ohranjene, naprodaj na Sv. Petra cesti št. 41. 4072

Živali

35 kokoši
jajčaric, ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4430

2 lepa purana
za pleme, prodam ali zamenjam za puro. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4308

Lovski psi
naprodaj. Kratkodlaki istrijanci, 3 psice, 1 pes, vsi najboljši lovci, ki hitro najdejo in vetrajno gonijo, 1 psica 4 leta stara, ostali po 3 leta. Cena 3000 Din. Celje, poštni predal št. 84. 4182

Sovo uharico
krotko, lepo in zdravo, 2 leti staro, proda August Vajngerl, Dobrna pri Celju 4340

Plemeniti vrvivci
Gojenje finih kanarčkov — Karl Grmek, Graz, Brockmanngasse 114. — Splošna vsestranost, čistost, so poglavitni znaki mojih kanarčkovih plemen Odlikovani so bili 24. dec. 1927 z osmimi prvimi nagradami. Samogojitvenih razredov s 300 točkami. Zlato deželnozvezno kolajno kot častno odlikovanje in specialno nagrado, srebrno čašo. — Razpošiljam v tu in inozemstvo in garantiram, da dospejo živi na naslov. 4026

Konja
5 let starega in 2 voza prodam. Naslov pove oglas. oddelek «Jutra». 4556

Solnčnat vrt s stanovanjem
da v najem Rupar, Tržaška cesta 11. 4410

Izgubljeno

Zlato zapestnico
sem našel. Dobi se v pisarni plinarne na Resljevi cesti 28. 4480

Razno

2 postelji
iz češnovega lesa, naprodaj v Zeleni jami, Jamski trg 196. 4390

Več mask
posodi L. Kuclar, Tržaška št. 11. 4451

2 maski
elegantni, posodim. Florijanska ulica 1/II. 4508

Svileno masko
črno-belo, črn domino in več drugih original. mask posodim, event. tudi prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 4096-a

Masko
turkinjo proda za 300 Din Arhar v Kolodvorski ulici št. 18. 4376

Es piston
in F. basposavno, normalno uglašeno prodamo ali pa zamenjamo za B. basflügelhorn, enako uglašen. Drugače ga kupimo, dobro ohranjenega. Godba prostovoljnega gasilnega društva Žabnica pri Škofji Loki. 4565

Gradbene načrte
projektiram proti zmernemu honorarju. — Poziv za obisk na oglasni oddelek «Jutra» pod «Projektant». Istotam tudi naslov. 4616

3 lepe maske
naprodaj. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 4615

Pekarno
kupim, ali grem kot družabnik. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «30.000». 4431

Prostovoljna javna dražba
tik pred kolodvorom v Moškanjcih niže Ptuja ležeče parcele 27 a, pripravne za stavbišče obrti, obrata, kleti, skladišča itd. se vrši s preklicom 16. febr. 1928 ob 11. uri na licu mesta. Pogoji so eno uro prej tam na razpolago. 4566

Klavirje
harmonije na obroke in posodo svetovno najboljše: Steinway, Hölzel, Bösendorfer, Förster, Stingl original etc dobite le v veliki salogi in izberi strokovnjaka in bivšega učitelja «Glasbene Matice»
ALFONZ BREZNIK
Ljubljana, Mestni trg št. 3 (poleg magistrata). 25883

Maio stanovanje v Ljubljani
2 sobi z malo pritiklino, kuhinjo in ev. kopalnico išče prijetna stranka za takoj ali majnik. Ponudbe na Aloma Company, Aleksandrova cesta 2 pod »Plačilo vnaprej za daljšo dobo«.

ORIGINAL LUTZ PEČI
PATENT
LEPE DOBRE SOLIDNE
LUTZ PEČI
MALO GORIVA, DOLGA PRIJETNA GORKOTA
Zaloga:
INŽ. GUZELJ
LJUBLJANA-ŠIŠKA, Jerejeva št. 5.
dvorišče pod Celovško c. 58
PROSPEKTI
DOMAČA PRIZNANJA
Smajlni oklep
Jedro kamni

Čevlje
vsakovrstne imam stalno v zalogi pri URARJU v Cerknici.
Cene:
polčevlji boks Din 150 do 200
visoki čevlji boks Din 170 do 230
Lastni izdelek! — In po naročilu. — Solidna postrežba.
Se priporoča
IVAN PETRIČ
selšček
Begunje — Rakek.

V parno žago sprejmemo
poslovodja
in kvalificiranega mojstra.
Poleg ostalega dela na žagi morata poznati stroino izdelavo zabojev.
Prošnje z označko dosedanje prakse, referenc in zahtev poslati
filijali Praške Kreditne banke v Beogradu.

Sol sv. Roka za noge
ozdravljuje noge, rane, vnetja na nogah!

Raztopimo manjo količino soli sv. Roka za noge, dobili bomo vodo nasičeno z oxigenom, ki izvanredno ublažujoče deluje na bolno nogo ter obustavlja boli, povzročene od pritiska čevljev. Ozdravi tudi zastarele ozebline ter trganje, povzročeno od uzeblin in vsako rano na nogi. Po dolgotrajnem umekšavanju postanejo kurji očesi in trda koža tako mehki da jih lahko odstranimo brez noža in britve. Popolnoma je sigurno, da sol sv. Roka najzapuščeneiše noge popolnoma spravi v red. Tesni novi čevlji Vam bodo udobni kakor da ste jih nosili že več let. Morete hoditi, kolikor Vas je volja, morete stati ure in ure na enem mestu, brez da občutite najmanjo bol ali utrujenost. Veliki omot soli sv. Roka za nožne kupeli stane Din 16.—.
Dobite jo v vsaki lekarni in drogeriji.

Originalni francoski
ECLAIR VERMOREL
je najboljši RAZPRSEVALEC na svetu
Generalno zastopstvo:
Barzel d. d., Subotica
Zahtevajte cenik!
Dobite ga povsod.

LIPSKI
POMLADNI VELESEJEM
1928
Splošni velesejem od 4. do 10. marca: tekstilni, čevljarski in usnjarski velesejem od 4. do 7. marca; tehnični in stavbni velesejem od 4. do 14. marca; prvi mednarodni velesejem avtomobilov od 4. do 14. marca
je najugodnejši kupčijski trg in največji velesejem v Evropi.
Znižane vozne cene, brezplačni vizumi.
Pojasnila daje:
Častno zastopstvo
STEGU, LJUBLJANA,
Gledališka ulica 8.

SPECIJALNA MEHANIČNA DELAVNICA
za popravo vseh pisalnih, računskih, kopirnih in razmnoževalnih strojev in blagajn po konkurenčni ceni
Lud Baraga, Ljubljana, Selenburgova ul. 6/I. Telef. 2980

JAVNA ZAHVALA.

Zahvaljujem se tem potom Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani in Jadranski zavarovalni družbi za tako kulantno izplačilo požarne škode pri meni, ter isti vsakemu najtopleje priporočam.

FRANJO ČERNE, trgovec, Radeče pri. Zid. mostu.

„PUBI"
Dobro je, da imam vedno pri sebi
»PUBI«
najjačji, najsigurneji, a ipak kot baržun mehko gumasto specijaliteto. Dobi se v vsaki lekarni na izrecno zahtevo, in to v dveh vrstah »Pubi elfenbein« in »Pubi transparent«.

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA
MESTNI TESARSKI MOJSTER
DUNAJSKA C. 46
Telefon št 379
Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.
Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
Parna žaga. 42-a Tovarna furnirja.

Občinskim uradom
in raznim podjetjem priporočamo
Občni državljanski zakonik
Cena v platno vezani knjigi s poštnino Din 155
Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani

Orehe
zadnje letine nudi po vagonski in manjši količini
Franc Matheis-ovi nasledniki
Brežice ob Savi.

Delovodja
za vsa tesarska dela, samostojen, vešč pri stopnjicah in težjih konštrukcijah, se takoj sprejme.
Ponudbe z dobrimi spričevali naj se pošljejo na oglasni oddelek »Jutra« pod »Delovodja«.

„SPECTRUM" d. d.
inž. Kopista, Dubsky in Krstić, tvornica ogledal in brušenega stekla,
Ljubljana VII. Medvedova ul. 38, tel. 343
Zagreb, Beograd, Osjek, Središnjica: Zagreb
Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vsteklevanje v med. Fina, navadna ogledala 8/

Sivi lasje!

so največji sovražniki mladosti, ter kvarijo lepoto vsake dame. — Želite li popolnoma in enolično ter v vsaki željeni nijansi barvati Vaše lase, se brezpogojno poslužite od «EXELCIOR-HENNE» dr. Dorraine & Cie., Pariz. Barvanje zelo lahko in enostavno za vsakega posameznika. Ne maže rok, kože, glave, niti perilo. — Garantiramo vsak uspeh, barva je neškodljiva za lase. Garnitura Din 36.— «Kamilčin ekstrakt», najpopolnejše sredstvo za barvanje las v »vetloplavi nijans Din 40. «CENTIFOLIA» kosmet. zavod, Zagreb, Ilica br 37. Zahtevajte zastonj ilustrovane prospekte!

Vaša obleka bode izgledala zopet kakor nova, ako jo pustite kemično čistiti v
tovarni Jos. Reich
Tovarna: Poljanski nasip 4-6 Ljubljana.
Podružnica: Selenburgova ul 3.
Plisiranje v najmodernejših vzorcih tekom 24 ur.
Barvanje oblek v različnih barvah.

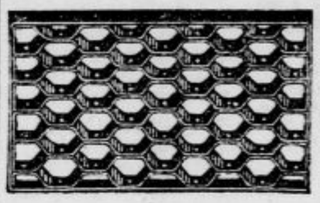

Pozor, trgovci popust!
Brisalice za noge
mreže za kanale, stojala za dežnike, sobne ventilatorje z žaluziami in železna pregibljiva korita za svinjake
izdeluje
MALENŠEK, splošno ključavničarstvo
BOH. BISTRICA, Slovenija.

Znižane cene

in največje skladišče ukrako dvokoles motorjev otroških vozičkov šivalnih strojev, vsakovrstnih nadomestnih delov pneumatike Posebni oddelek za popolno popravo emaljiranje in poniklanje dvokoles otroških vozičkov šivalnih strojev itd — Prodaja na obroke —
«TRIBUNA» F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov.
LJUBLJANA Karlovska cesta št. 4

KOSE
prvovrstne, garantirane, kranjske oblike prave koroške „petnajstarce" 5300 komadov od 55 do 75 cm, belo brušene in naravno :—: sive, prodamo celo partijo jako ugodno. :—:
Vprašanje na „Predal 53, Celje".

Najpopolnejši
Stoewer
šivalni stroji
za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki
Lud. Baraga, Ljubljana
Šelenburgova ulica 6/I.
Brezplačen pouk 15-letna garancija
Telefon št. 980.

Kupim
stalno vsako množino kostanjevega taninskega lesa - smrekove škorje, cele in zdrobljene, smrekove hmeljeve droge, rabljene sode od strojnega in jedilnega olja, v dobrem stanju, po najvišjih cenah. Akreditivno plačilo.
FRANC OSET - Sv. Peter v Savinjski dol.

Pekarna v Celju naprodaj
na prometnem kraju, z velikim obratom, gotova in zelo dobra eksistenca, enonadstropna hiša, nova parna peč sistema Warle & Schmotz, vsa potrebna pritiklina za pekarijo, stanovanje v hiši, vse v zelo dobrem stanju, se proda na dražbi, dne 15. t m. ob 9 uri pri okrajnem sodišču v Celju, soba št. 4, Najnižji ponudek Din 109, 631 (cenilna vrednot Din 219, 262).
Informacije pri izvršilnem odelku okrajnega sodišča v v Celju ali pri Dr M Orožnu, odvetniku v Celju.

OPOZORILO
gg. krojaškim mojstrom.
Dovoljujem si gg. krojaške mojstre vljudno opozoriti, da bode moja nova kolekcija sukna za pomladansko in letno sezijo v nekaj dneh za razpošiljatev pripravljena. Ker je kolekcija dobro sortirana, ter cene izredno nizke, absolutno konkurenčne, priporočam vsakemu g. krojaču, da si iste pravočasno naroči, ker imam za iste zelo veliko prednaročil. — Postrežba solidna.
FRANC BEDIČ,
veletrgovina in razpošiljalnica sukna
Maribor
Aleksandrova cesta 28.

Iščemo lokalne zastopnike
za Ljubljano, Maribor, Celje, Ptuj, Zagorje, Hrastnik, Trbovlje, Jesenice, Novo mesto, Tržič, Kranj, Kamnik, Vrhniko, Litijo, Mežico in dr. industrijska in prometna mesta Slovenije
za prodajo po novem inozemskem načinu 16 različnih vrst blaga malim trgovcem in privatnim strankam. Pogoji so zelo ugodni.
Za posel so potrebni solidni ljudje z dobrim nastopom, lahko tudi upokojenci. Reflektiramo samo na kavcije in garancije zmožne osebe (v gotovini, intabulaciji ali garancijskih pismih) za prevzete kolekcije in blago.
Pripravljeni smo predati pozneje sposobnim agentom vodstvo filijalk in lokalnih skladišč.
Takojšnje ponudbe z navedbo osebnih podatkov na: Ljubljana, poštni predal 186.

NAJPOPULARNEJŠI VOZ NA SVETU!

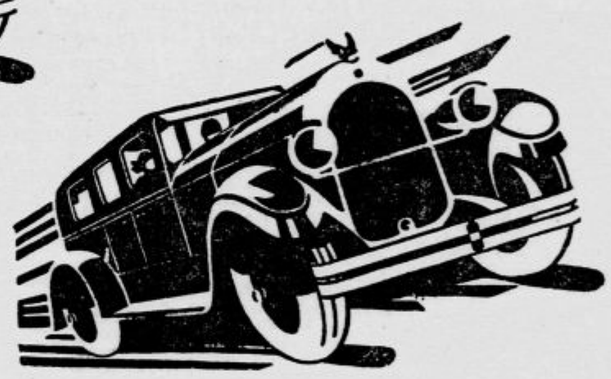

CHRYSLERJEV POLET JE ZMAGOVITEJŠI KOT KDAJ PREJE!

Daljši, večji in hitrejši kot izborni model 70. Ta novi model ima izboljšan šestcilinderski motor. Motorna gred na sedmih ležajih ima protiuteži, kar omogoča mehko akceleriranje. Motor je naslonjen na gumijaste opore. Široko postavljena peresa so istotako pričvrščena v gumijastem okvirju. Večja brzina — 115 kilometrov na uro. Večje medosje — karoserija je udobnejša, linija lepša. Hidravlične zavore delujejo mehko, momentano in močno. Oglejte si divne modele pri Chryslerjevem zastopstvu. Sedite za krmilo — brezplačno in brezobvezno. Oglejte si tudi Chryslerjeve tipe 80, 62 in 52 — Chryslerje v vseh tipah in cenah.

CHRYSLER MODEL 72 OSVAJA VSE AUTOMOBILISTE V NASKOKU

GLAVNI ZASTOPNIK ZA JUGOSLAVIJO: W. H. SMYTH, BEOGRAD.
ZASTOPNISTVA: LJUBLJANA,—AMERICAN MOTORS LTD.,—ZA LJUBLJANSKO OBLAST, MARIBOR,—AMERICAN IMPORT CO.,—ZA MARIBORSKO OBLAST.
Chrysler Sales Corporation, Detroit, U.S.A.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za Konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. ko tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.